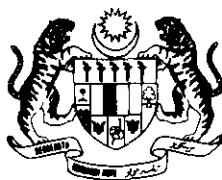

Jilid II
Bil.57

Hari Isnin
28hb November, 1988

M A L A Y S I A

PENYATA RASMI PARLIMEN
PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT
House of Representatives

PARLIMEN KETUJUH
Seventh Parliament

PENGGAL KEDUA
Second Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 9721]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang undang-undang Perbekalan 1989

Jawatankuasa—

Jadual:

Maksud B.34 [Ruangan 9761]

Maksud B.35 hingga B.43 [Ruangan 9781]

Maksud B.44 [Ruangan 9843]

USUL:

Anggaran Pembangunan 1989:

Jawatankuasa—

Maksud P.34 [Ruangan 9761]

Maksud P.35 hingga P.37 dan P.39 hingga P.42 [Ruangan 9781]

Maksud P.44 [Ruangan 9843]

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT YANG KETUJUH

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG KEDUA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO' MOHAMED ZAHIR BIN HAJI ISMAIL, P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K., J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, Menteri Dalam Negeri dan Menteri Kehakiman, DATO' SERI DR MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S., S.P.M.J., D.P., D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.N.M., P.I.S. (Kubang Pasu).

„ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar, TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin).

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO DR LING LIONG SIK, D.P.M.P. (Labis).

„ Menteri Kerjaraya, DATO' S. SAMY VELLU, S.P.M.J., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput).

„ Menteri Perusahaan Utama, DATO' DR LIM KENG YAIK, D.P.C.M. (Beruas).

„ Menteri Pertahanan, Y.B.M. TENGKU DATO' AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P., S.S.A.P., P.M.K. (Kota Bharu).

„ Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATUK LEO MOGGIE ANAK IROK, P.N.B.S. (Kanowit).

„ Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATIN PADUKA RAFIDAH AZIZ, D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar).

„ Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATO' DR SULAIMAN BIN HAJI DAUD, S.I.M.P., P.N.B.S., J.B.S. (Santubong).

„ Menteri Pertanian, DATUK SERI SANUSI BIN JUNID, D.S.D.K., D.G.S.M., S.M.K. (Jerlun-Langkawi).

„ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, DATUK AMAR STEPHEN YONG KUET TZE, D.A., P.N.B.S. (Padawan).

„ Menteri Pendidikan, TUAN ANWAR BIN IBRAHIM (Permatang Pauh).

„ Menteri Luar Negeri, DATO' ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.P.M.S., D.P.M.S., S.M.T., P.I.S. (Kuala Selangor).

„ Menteri Kewangan, DATO' PADUKA DAIM ZAINUDDIN (Merbok).

„ Menteri Kesihatan, DATO' CHAN SIANG SUN, S.I.M.P., D.I.M.P., J.S.M., A.M.N., P.J.K., J.P. (Bentung).

Yang Berhormat Menteri Buruh, TUAN LEE KIM SAI, P.P.N. (Hulu Langat).

- „ Menteri Belia dan Sukan, DATO' SERI HAJI MOHD. NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK (Orang Kaya Indera Shahbandar), S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P. (Pekan).
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATUK KASITAH BIN GADDAM, P.G.D.K. (Kinabalu).
- „ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN NG CHENG KIAT (Klang).
- „ Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.S.I.J., S.I.M.P., D.P.M.J., D.P.M.S., P.N.B.S., K.M.N. (Pulau).
- „ Menteri Kebudayaan dan Pelancongan, DATO' HAJI SABBARUDDIN CHIK, D.S.A.P., S.M.S. (Temerluh).
- „ Menteri Perusahaan Awam, DATO NAPSIAH BINTI OMAR, D.S.N.S. (Kuala Pilah).
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DR MOHAMAD YUSOF BIN HAJI MOHAMED NOR, D.P.M.T., J.M.N., S.M.T., P.P.T. (Setiu).
- „ Menteri Kebajikan Masyarakat, TUAN MUSTAFFA BIN MOHAMMAD, S.M.J., K.M.N., P.I.S., B.S.I. (Sri Gading).
- „ Timbalan Yang di-Pertua, DATO' MOHAMED AMIN BIN HAJI DAUD, D.I.M.P., A.M.N., A.M.P. (Rompin).
- „ Timbalan Yang di-Pertua, TUAN D. P. VIJANDRAN (Kapar).
- „ Timbalan Menteri Kesihatan, DATO' K. PATHMANABAN, D.S.N.S., K.H.N. (Telok Kemang).
- „ Timbalan Menteri Pertahanan, DATO' ABANG ABU BAKAR BIN DATTJ BANDAR ABANG HAJI MUSTAPHA, D.S.A.P., P.N.B.S., J.M.N. (Paloh).
- „ Timbalan Menteri Kerjaraya, TUAN LUHAT WAN (Baram).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, TUAN MOHD. KASSIM BIN AHMED (Machang).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO' S. SUBRAMANIAM, D.S.N.S., S.M.J. (Segamat).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' Oo GIN SUN, D.S.D.K., S.D.K., A.M.K., J.P. (Alor Setar).
- „ Timbalan Menteri Dalam Negeri, DATO' MEGAT JUNID BIN MEGAT AYOB, D.P.C.M., A.M.P., A.M.K. (Pasir Salak).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Awam, TUAN HAJI DAUD BIN DATO' HAJI TAHA (Batu Pahat).
- „ Timbalan Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar, DATO NG CHENG KUAI, D.P.M.P., A.M.P. (Lumut).

- Yang Berhormat Timbalan Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar, DATO' MOHD. TAJOL ROSLI BIN MOHD. GHAZAU, D.P.M.P., A.M.P. (Gerik).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, DATO' ALEXANDER YU LUNG LEE, D.P.M.P. (Batu).
- „ Timbalan Menteri Buruh, DATO' WAN ABU BAKAR BIN WAN MOHAMED, D.I.M.P. (Jerantut).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DR SITI ZAHARAH BINTI HAJI SULAIMAN, D.I.M.P. (Mentakab).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO' KOK WEE KIAT, A.M.N. (Selandar).
- „ Timbalan Menteri Pendidikan, TUAN WOON SEE CHIN, A.M.N., P.I.S. (Senai).
- „ Timbalan Menteri Buruh, TUAN KALAKAU UNTOL (Tuaran).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, TUAN LOKE YUEN YOW, A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ Timbalan Menteri Kerjaraya, TUAN Osu BIN HAJI SUKAM (Papar).
- „ Timbalan Menteri Penerangan, TUAN RAILEY BIN JAFFREY (Silam).
- „ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN LAW HIENG DING, K.M.N., P.B.S. (Sarikei).
- „ Timbalan Menteri Pengangkutan, DATIN PADUKA HAJJAH ZALEHA BINTI ISMAIL, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N. (Selayang).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, DATO ALIAS BIN MD. ALI, D.P.M.T., S.M.T., K.M.N., p.j.K. (Hulu Terengganu).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, RAJA DATO ARIFFIN BIN RAJA SULAIMAN, D.S.D.K., S.M.S. (Baling).
- „ Timbalan Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATO HAJI MOHD. KHALID BIN MOHD. YUNUS, D.S.N.S. (Jempol).
- „ Timbalan Menteri Pendidikan, DR LEO MICHAEL TOYAD (Mukah).
- „ Timbalan Menteri Luar Negeri, DATO DR ABDULLAH FADZIL BIN CHE WAN, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang).
- „ Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, TUAN ABDUL GHANI BIN OTHMAN (Ledang).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DRS SULEIMAN BIN MOHAMED (Titiwangsa).
- „ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, CIK TENG GAIK KWAN, A.M.N., P.P.N. (Raub).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Belia dan Sukan, TUAN HAJI AWANG BIN JABAR, S.M.T., A.M.N., P.J.K. (Dungun).

Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Penerangan, DATO' HAJI DUSUKI BIN HAJI AHMAD, D.I.M.P. (Tumpat).

- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebajikan Masyarakat, TUAN PETER CHIN FAH KUI (Lambir).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos, TUAN ONG TIN KIM (Teluk Intan).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan dan Perindustrian, TUAN M. G. PANDITHAN, K.M.N. (Tapah).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan dan Pelancongan, TUAN ABDUL RAMAN BIN SULIMAN (Parit Buntar),
- „ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN OTHMAN BIN ABDUL (Pendang).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar, TUAN MOHAMED BIN JAMRAH, A.M.P., P.P.T. (Bagan Datok).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TUAN ADAM BIN ABDUL KADIR (Kuantan).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, DR TING CHEW PEH (Gopeng).
- „ TUAN ABDOL MULOK AWANG DAMIT (Labuan).
- „ DATO' ABDUL AJIB BIN AHMAD, D.G.S.M., D.P.M.J., B.S.I. (Mersing).
- „ DR ABDUL HADI BIN DERANI, K.M.N., A.M.K., (Kota Setar).
- „ DATO' ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR, D.S.D.K., A.M.K. (Kulim Bandar Baharu).
- „ TUAN HAJI ABDUL MANAF BIN HAJI AHMAD, A.M.N., A.M.P., P.J.K., (Sungai Petani),
- „ TUAN ABDUL RAHMAN BIN BAKAR (Marang).
- „ TUAN HAJI ABDUL RAZAK BIN HAJI ABU SAMAH, D.S.M., A.M.N., P.J.K. (Lembah Pantai).
- „ DATUK PATINGGI HAJI ABDUL TAIB MAHMUD, D.P., D.A., S.P.M.J., P.G.D.K. (Samarahan).
- „ DATO' ABDULLAH AHMAD, S.J.M.K., D.P.M.K., P.N.B.S., A.D.K. (Kok Lanas).
- „ DATUK ABDULLAH BIN HAJI AHMAD BADAWI, D.M.P.N., D.J.N., K.M.N. (Kepala Batas).
- „ TUAN HAJI NIK ABDULLAH BIN HAJI ARSHAD, S.M.K. (Pengkalan Chepa).
- „ DATO' DR AFFIFUDIN BIN HAJI OMAR, D.S.D.K., J.S.M., K.M.N., B.C.K. (Padang Terap).
- „ TUAN AHMAD BIN OMAR, P.P.N. (Pagoh).

Yang Berhormat TUAN HAJI BASRI BIN BAJURI, K.M.N., S.M.S., P.J.K. (Kuala Langat).

„ DATUK BERNARD GILUK DOMPOK, P.G.D.K. (Penampang).

„ TUAN HAJI BUJANG BIN HAJI ULIS (Simunjan).

„ DR CHEN MAN HIN (Seremban).

„ TUAN CHEW KAM HOY, A.M.K., J.P. (Padang Serai).

„ TUAN CHIAN HENG KAI (Bukit Mertajam).

„ TUAN SAMSON CHIN CHEE TSU (Tawau).

„ TUAN CHUA JUI MENG (Bakri).

„ DR V. DAVID (Puchong).

„ TUAN DOUGLAS UCGAH EMBAS, A.B.S., P.B.S. (Betong).

„ DR ENG SENG CHAI (Petaling Jaya).

„ TUAN FUNG KET WING (Sandakan).

„ TUAN GERARD MATH LEE MIN, A.S.D.K. (Gaya).

„ TUAN HAJI GHAZALI BIN AHMAD, A.M.N., P.C.K. (Jerai).

„ DR GOH CHENG TEIK (Nibong Tebal).

„ TUAN GOOI HOCK SENG (Bukit Bendera).

„ TUAN HASHIM BIN SAFIN *alias* SHAFAIN, A.M.N. (Tanah Merah).

„ TUAN HSING YIN SHEAN (Tanjong Aru).

„ TUAN HAJI HUSSEIN BIN HAJI TAIB, P.P.N., P.J.K. (Sabak Bernam).

„ TUAN HU SEPANG (Rasah).

„ TUAN HAJI IBRAHIM BIN ALI (Pasir Mas).

„ TUAN HAJI IBRAHIM AZMI BIN HASSAN (Kuala Nerus).

„ TUAN ISMAIL *alias* MANSOR BIN SAID, S.M.T., A.M.N. (Kemaman).

„ TUAN JAWAH ANAK GERANG (Lubok Antu).

„ TUAN JIMBUN ANAK PUNGA *olios* JAMES JIMBUN ANAK PUNGA, P.B.S. (Kapit).

„ TUAN JUSTINE ANAK TEMENGGONG JINGGUT (Ulu Rajang).

„ DATUK KADOH AGUNDONG, P.G.D.K. (Padas).

„ DATO' HAJI KAMARUZAMAN BIN HAJI AHMAD, D.P.M.S., J.M.N., A.M.N., J.P. (Tanjung Karang).

„ TUAN R. KARPAL SINGH (Jelutong).

„ TUAN LAINUS ANAK ANDREW LUWAK (Serian).

„ TUAN LAU DAK KEE (Pasir Pinji).

Yang Berhormat TUAN LAW LAI HENG *alias* GOH LAI HENG, P.I.S., B.S.I., K.M.N., A.M.N. (Pontian).

- „ TUAN LEE LAM THYE (Bukit Bintang).
- „ DATO' PAUL LEONG KHEE SEONG, D.P.C.M. (Taiping).
- „ TUAN LIEW AH KIM (Seputeh).
- „ DR LIM ANN KOON, S.S.A., P.J.K. (Ampang Jaya).
- „ TUAN LIM GUAN ENG (Kota Melaka).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Tanjong).
- „ PUAN LING CHOOI SIENG (Kluang).
- „ TUAN MADATANG BIN MOREJAL (Bandau).
- „ TUAN MAIDOM BIN PANSAL *alias* PAUL PANSAL (Kota Belud).
- „ TUAN MICHAEL ASANG, B.S.K. (Jambongan).
- „ TUAN HAJI MOHAMAD BIN ABDULLAH, P.J.K. (Maran).
- „ DATO' HAJI MOHAMED BIN HAJI ALI, D.J.M.K., K.M.N., A.M.N., P.B. (Nilam Puri).
- „ TUAN MOHAMED BIN HAJI ISA, A.M.N., P.S. (Kuala Kerai).
- „ TUAN HAJI MOHAMED SAM BIN HAJI SAILAN, A.M.N., P.I.S., B.S.I. (Muar).
- „ TUAN MOHAMED TAWFIK BIN TUN DR ISMAIL (Sungai Benut).
- „ TUAN HAJI MOHAMED BIN YAAKOB (Rantau Panjang).
- „ DATO' HAJI MOHAMMAD ABU BAKAR BIN RAUTIN IBRAHIM, D.S.D.K., K.M.N. (Kuala Kedah).
- „ TUAN MOHAMMAD SUBKY BIN HAJI ABDUL RAOF, A.M.N., P.J.M. (Balik Pulau).
- „ TUAN MOHAMMED YUSOFF BIN ABDUL LATIFF, J.P. (Tasek Gelugor).
- „ DATUK SERI HAJI MOHD. ADIB BIN HAJI MOHD. ADAM, D.G.S.M. (Alor Gajah).
- „ TUAN MOHD. NOH BIN RAJAB (Tampin).
- „ TUAN MOHD. SHARIF BIN JAJANG, A.M.N., P.J.K. (Sepang).
- „ TUAN MOHD. TAMRIN BIN ABDUL GHAFAR (Batu Berendam).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH, S.M.K. (Bachok).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZIHIN BIN HAJI MOHD. HASSAN (Larut).
- „ DATO' MUSA BIN HITAM, S.P.M.J., S.S.U., S.P.M.S., D.U.N.M., S.P.N.S. (Kota Tinggi).
- „ TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P. S.P.C.M., K.C.R.L., K.S.T.J. (Limbawang).

Yang Berhormat TUAN MUTANG TAGAL (Bukit Mas).

- „ TUAN NASRUDDIN BIN HAJI ALANG SAIDIN, A.M.P. (Parit).
- „ TUAN NGOI THIAM WOH (Kampar).
- „ DR NICHOLAS MUNONG ANAK IBAU (Rajang).
- „ TUAN NURNIKMAN BIN ABDULLAH (Kimanis).
- „ TUAN JOE OJIHI SUPIRING (Marudu).
- „ DATUK JOSEPH PAIRIN KITINGAN (Keningau).
- „ DR PATAU RUBIS, P.B.S. (Mas Gading).
- „ TUAN P. PATTO (Ipoh).
- „ TUAN PETER PAUL DASON (Bayan Baru).
- „ DATUK PETER TINGGOM ANAK KAMARAU, P.N.B.S., P.C., K.M.N., A.M.N. (Saratok).
- „ TUAN PITTING BIN HAJI MOHD. ALI (Kinabatangan).
- „ **DATO' RADZI BIN SHEIKH AHMAD, D.P.M.P. (Kangar).**
- „ DATIN PADUKA HAJJAH RAHMAH BINTI OTHMAN, D.P.M.S., J.S.M., S.M.S., A.M.P., P.J.K. (Shah Alam).
- „ DATO' RAIS YATIM, D.S.N.S. (Jelebu).
- „ Y.B.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang).
- „ DATO' HAJI SAIDIN BIN HAJI MAT PIAH, D.P.M.P., P.M.P., A.M.N., P.J.K. (Tasik Chenderoh).
- „ DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, S.P.D.K., J.P. (Semporna).
- „ TUAN SHAHIDAN BIN KASSIM, A.M.P. (Arau).
- „ DATO SHAHRIR BIN ABDUL SAMAD, D.P.M.J., P.I.S. (Johor Bahru).
- „ PUAN HAJJAH SHARIFFAH DORAH BINTI DATO' SYED MOHAMMED, S.M.J., A.M.N., P.I.S., B.S.I. (Parit Sulong).
- „ TUAN SIM KWANG YANG (Bandar Kuching).
- „ TUAN S. S. SUBRAMANIAM, P.J.K., A.M.S. (Hulu Selangor).
- „ TUAN TAIMAN BIN LUMAING (Pensiangan).
- „ DATUK DANIEL TAJEM ANAK MIRI, P.N.B.S., J.M.N. (Batang Lupar).
- „ TUAN TAN KOK WAI (Sungai Besi).
- „ DR TAN SENG GIAW (Kepong).
- „ TUAN TEOH TEIK HUAT (Bagan).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN TIEU SUNG SENG *alias* TIU SIING SENG (Sibu).
- „ TUAN TING CHEK MING (Batu Gajah).

Yang Berhormat TUAN TING LING KIEW (Bintulu).

- „ TUAN HAJI WAN OMAR BIN WAN MAJID, S.M.K., P.P.N. (Pasir Puteh).
- „ TUAN WANG CHOON WING, A.M.N. (Lipis).
- „ DATUK HAJI YAHAYA BIN MOHD. SHAFIE, P.S.D., P.M.P., A.M.P., A.M.N., J.P. (Tambun).
- „ PUAN SITI ZAINABON BINTI ABU BAKAR (Tebrau).
- „ DATO' ZAINAL ABIDIN BIN ZIN, D.P.M.P., P.M.P. (Bagan Serai).
- „ DATO' ZAINOL ASIDIN BIN JOHARI, D.S.D.K., K.M.N., P.P.N., B.K.M., P.J.K., J.P. (Sik).
- „ DATO' HAJI ZAKARIA BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.P.M.T., K.M.N., P.J.K. (Besut).
- „ TUAN ZUBIR BIN EMBONG (Kuala Terengganu).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Haji Wan Zahir bin Sheikh Abdul Rahman, J.S.M.

Ketua Penolong Setiausaha: Haji Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abdul Hamid, A.M.N.

Penolong Setiausaha: Abdullah bin Abdul Wahab.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Ketua Penyunting: Haji Yahya Manap.

Penyunting Kanan: P. B. Menon.

Penyunting Kanan: Haji Osman bin Sidik.

Penolong Penyunting: N. Ramaswamy.

Penolong Penyunting: Amran bin Ahmad.

Pelapor Perbahasan Parlimen:

Suhor bin Husin.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Hassan.

Shamsiah binti Mohd. Yusof.

Hajjah Kalsom binti Ghazali.

Mohamed bin Osman.

Norishah binti Mohd. Thani.

Zaharah binti Naim.

Su Soon Chuan.

Norwahidah binti Azizi.

Rozita binti Abdul Samad.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Mohd. Kassim bin Hashim.

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Isnin, 28hb November 1988

*Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang***DOA**

(Timbalan Yang di-Pertua *mem-*
pengerusikan Mesyuarat)

**JAWAPAN-JAWAPAN
MULUT BAGI
PERTANYAAN-
PERTANYAAN****HUTAN GELAM—PELAN INDUK**

1. **Dato' Dr Affifudin bin Haji Omar** minta Menteri Perusahaan Utama menyatakan bilakah suatu Pelan Induk untuk memelihara (conserve) 94,000 hektar hutan gelam (mangrove swamps) di kawasan persisiran negara akan disiapkan. Adakah suatu jawatankuasa di antara Kementerian-kementerian ditubuhkan untuk mengeksploitasikan ekoloji dan sumber-sumber hutan gelam ini secara lebih ekonomik. Jika ada, sila nyatakan penemuan dan perakuan yang dibuat.

Timbalan Menteri Perusahaan Utama (Dato' Alias bin Md. Ali): Tuan Yang di-Pertua, keluasan hutan paya laut ataupun mangrove swamps di Semenanjung Malaysia dianggarkan 119,500 hektar. Dari jumlah ini 101,500 hektar iaitu 84.9% telah diwartakan sebagai Hutan Simpan Kekal dan bakinya 18,000 hektar adalah tanah hutan Kerajaan. Suatu Jawatankuasa Hutan Paya Laut Peringkat Kebangsaan di bawah Majlis Penyelidikan dan Kemajuan

Sains Negara (MPKSN) telah ditubuhkan dalam bulan November 1981. Selain daripada Jabatan Perhutanan dan FRIM, ahli-ahlinya terdiri dari Jabatan Perikanan, Jabatan Alam Sekitar dan Universiti-universiti. Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk memberi nasihat di dalam kegunaan dan pengurusan hutan bakau dan pemeliharaan nilai-nilai ekosistem hutan tersebut.

Satu risalah yang bertajuk "Garis panduan dalam Penggunaan Ekosistem Hutan Paya Laut untuk Akuakultur Air Paya di Malaysia" telah dikeluarkan oleh Jawatankuasa ini. Garispanduan ini menegaskan bahawa hutan paya laut perlu dipelihara bagi tujuan perhutanan dan perikanan.

Pengurusan hutan paya laut telah dijalankan secara menyeluruh di peringkat daerah. Sebagai contoh, hutan paya laut Matang di Taiping meliputi kawasan seluas 40,700 hektar telah diuruskan secara berkekalan melalui satu Rancangan Kerja yang dikaji semula setiap 10 tahun. Ianya telah diperakui sebagai pengurusan hutan paya laut yang terbaik di dunia. Rancangan Kerja 10 tahun ke-5 sedang disediakan oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia. Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM) kini sedang menyediakan satu Rancangan Pengurusan hutan paya laut di Johor Selatan melalui Projek ASEAN-USAID mengenai Pengurusan Sumber Persisiran Pantai.

Tuan Abdol Mulok Awang Damit: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Sepertimana yang telah dinyatakan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi beberapa program penyelidikan telah dijalankan di Semenanjung Malaysia. Tetapi kita melihat di Sabah dan di Sarawak juga mempunyai keluasan paya laut ini. Adakah penyelidikan yang telah dijalankan di Semenanjung ini akan dipanjangkan ke Sabah dan Sarawak?

Soalan kedua, berapakah keluasan paya laut yang terdapat di negeri Sabah dan Sarawak?

Dan ketiga telah dinyatakan tadi kawasan paya laut ini akan diusahakan untuk kegunaan perikanan, misalnya persisiran pantai. Adakah ianya sesuai, misalnya bagi pemeliharaan udang harimau misalnya.

Dato' Alias bin Md. Ali: Tuan Yang di-Pertua, mengenai soalan yang pertama, sama ada kajian boleh dibuat di Sabah dan Sarawak, sekiranya pihak Kerajaan Negeri memerlukan kajian yang terperinci, pihak jabatan sedia membuat kajian-kajian seumpama itu.

Mengenai soalan kedua sama ada keluasan kawasan yang di Sabah dan di Sarawak, pada masa ini terdapat kira-kira 173,000 kawasan serupa itu di Sarawak dan 577,000 di Sabah. Ini ialah sebahagian daripadanya merupakan forest reserve yang akan disimpan kekal sebagai kawasan hutan paya dan yang lain-lain ialah State forest atau State Land Forest, dengan izin, yang boleh diteroka dan dimajukan untuk menebang hutan-hutan tersebut.

Kawasan-kawasan yang seperti ini seperti Yang Berhormat sedia maklum adalah sumber utama bagi perusahaan arang di Sarawak dan selain daripada itu ia juga boleh dijadikan kawasan untuk memelihara ikan air payau

ataupun udang-udang dan selain daripada itu juga boleh terdapat di kawasan-kawasan seperti ini hasil-hasil seperti udang, kerang dan juga beberapa jenis ikan.

Tuan Mohammed Yusoff bin Abdul Latiff: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri sebutkan di negeri manakah terletaknya kawasan seluas 11,500 hektar yang diwartakan sebagai hutan kekal itu?

Dato' Alias bin Md. Ali: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak ada pecahan di sini, tetapi saya boleh memberi anggaran angka yang kasar bagi keluasan hutan seperti ini di negeri-negeri. Di Johor terdapat 2,500 ekar, di kedah terdapat 9,000 ekar, di Negeri Sembilan ada 1,200 ekar, di Pahang ada 2,100 ekar, di Perak 40,000 ekar dan di Selangor 2,600 ekar selain daripada Sabah dan Sarawak seperti yang telah saya terangkan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Chua Jui Meng.

(Soalan No. 2 Y.B. Tuan Chua Jui Meng tidak hadir)

CAGAMAS BHD,—PASARAN GADAIJANJI

3. Tuan Sim Kwang Yang minta Menteri Kewangan menyatakan:

- (a) apakah tujuan, fungsi dan kemajuan dalam mensyarikatkan Cagamas Bhd. sejak bulan Disember 1986 sebagai agensi mortgage kebangsaan;
- (b) berapakah wang telah diperolehi oleh Cagamas Bhd. untuk operasinya dan sumber kewangannya; dan
- (c) bilangan projek-projek perumahan yang telah mendapati faedah dari pelaksanaan projek Cagamas Bhd. setakat ini.

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Loke Yuen Yow): Tuan Yang di-Pertua, untuk maktuman Ahli Yang Berhormat, tujuan utama penubuhan Cagamas Bhd. ialah untuk memajukan pasaran gadaijanji peringkat yang kedua. "secondary mortgage market", dengan izin. Ini akan membolehkan pemberi pinjaman utama gadaijanji perumahan seperti bank dan syarikat kewangan, memperolehi sumber kewangan jangka-panjang yang lebih setimpal dengan tempoh pinjaman perumahan yang mereka berikan kepada pembeli-pembeli rumah.

Pada masa ini bank dan syarikat kewangan memperolehi sumber kewangan daripada simpanan jangka masa pendek dan pertengahan.

Bagi mencapai tujuan ini, Cagamas Bhd. menyediakan sumber kewangannya melalui terbitan bon (bond issue), dengan izin, dari masa ke semasa dan menggunakan sumber kewangan itu untuk membeli gadaijanji perumahan daripada pemberi pinjaman utama, khususnya bank dan syarikat kewangan. Dengan cara ini pemberi-pemberi pinjaman utama akan mendapat sumber kewangan tambahan untuk memberi lebih banyak pinjaman perumahan kepada pelanggan-pelanggan mereka. Pinjaman jangka panjang yang diperolehi daripada Cagamas Bhd, ini juga akan mengurangkan risiko kecairan dan risiko kadar faedah yang dihadapi oleh institusi-institusi kewangan yang mendapat sumber-sumber kewangan daripada simpanan jangka masa pendek dan pertengahan.

Tuan Yang di-Pertua, sehingga ini, Cagamas Bhd. telah membeli sebanyak \$23,817 gadaijanji pinjaman perumahan yang bernilai sebanyak \$1.3 ribu juta daripada lebih 20 buah institusi kewangan dan juga daripada Kerajaan. Bagi menampung sumber kewangannya, Cagamas Bhd. telah mengeluarkan sebanyak empat seri bon berjumlah sebanyak \$900 juta.

manakala keluaran bon kelimanya sebanyak \$400 juta sedang diuruskan sekarang oleh pihak Cagamas Bhd.

Jumlah sumber kewangan yang telah dikumpulkan oleh Cagamas sehingga ini adalah sebanyak \$1.38 ribu juta dan sumber kewangan utamanya adalah melalui terbitan bon.

Tuan Yang di-Pertua, bilangan projek perumahan yang mendapat faedah daripada penubuhan Cagamas setakat ini adalah tidak dapat dipastikan kerana gadaijanji pinjaman perumahan yang dibeli itu tidak ditentukan mengikut kawasan dan projek-projek tertentu, tetapi dibeli berasaskan kepada bilangan gadaijanji individu yang ingin dijual oleh pemberipinjam-pemberipinjam utamanya.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Yang di-Pertua, saya faham, mungkin susah sedikit untuk menjawab soalan ketiga. Tetapi sebagai pihak yang meminjam wang kepada kadarjanji, bank-bank dan sebagainya untuk tujuan meminjam wang lagi kepada pelanggan-pelanggan membeli rumah, pihak Cagamas itu mempunyai sedikit kawalan pada tujuan bagi pinjaman itu. Soalan saya ialah bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberi jaminan ataupun satu garis panduan kepada pihak-pihak berkenaan supaya keutamaan dalam pinjaman itu diberi kepada pembeli-pembeli rumah kos rendah, bolehkah atau tidak? Itu sahaja.

Tuan Loke Yuen Yow: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya Kerajaan menolong pemberi-pemberi pinjaman perumahan termasuk juga pemberipinjam-pemberipinjam perumahan kepada perumahan kos rendah. Tetapi di sini saya ingin mengatakan bahawa saya tidak boleh memberi jaminan bahawa Kerajaan akan menolong 100% apa yang diminta, tetapi usaha Kerajaan adalah untuk menolong mana-mana pihak yang perlu ditolong, termasuk perumahan kos rendah.

CUKAI KORPORAT

4. Tuan Ahmad bin Omar minta Menteri Kewangan menyatakan apakah Dasar baru yang akan digunakan dalam menentukan kadar cukai korporat dan menyelaraskannya dengan negara Asia dan Eropah bagi menggerakkan pertumbuhan dan perkembangan sektor industri negara.

Tuan Loke Yuen Yow: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin memaklumkan di Dewan yang mulia ini bahawa tidak ada dasar tertentu atau khusus digunakan di dalam menentukan kadar cukai korporat di Malaysia ini. Walau bagaimanapun, sebelum satu-satu kadar cukai korporat ditentukan satu kajian menyeluruh akan dibuat berhubung dengan perkara ini. Di dalam kajian yang dijalankan beberapa faktor akan diberi pertimbangan seperti berikut:

- (i) kehilangan hasil yang akan dialami oleh Kerajaan;
- (ii) kadar cukai korporat yang dikenakan di negeri-negeri ASEAN dan negara-negara lain;
- (iii) kesannya bagi mengelakkan pelaburan;
- (iv) kesannya kepada pertumbuhan ekonomi.

Dari kajian yang telah dijalankan dan berdasarkan kepada pertimbangan-pertimbangan di atas, maka di dalam Belanjawan 1989 yang diumumkan baru-baru ini Kerajaan telah mengambil langkah menurunkan kadar cukai korporat dari 40% kepada 35% mulai Tahun Taksiran 1989 dan menghapuskan cukai pembangunan secara berperingkat-peringkat dengan pengurangan sebanyak 1% setahun mulai tahun taksiran 1990. Langkah yang diambil oleh Kerajaan ini akan menjadikan Malaysia lebih kompetitif dan setanding dengan negara-negara di rantau ini dan negara-negara lain di

dunia. Dengan itu, Tuan Yang di-Pertua, pelabur-pelabur sama ada dalam atau luar negeri akan lebih berminat untuk melabur di Malaysia serta pertumbuhan ekonomi dan perkembangan sektor industri negeri kita ini akan dapat dipertingkatkan.

Tuan Chew Kam Hoy: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin mengetahui dari Yang Berhormat Timbalan Menteri, adakah Yang Berhormat sedar walaupun kadar cukai pendapatan korporat negara kita telah diturunkan daripada 40% kepada 35%, tetapi kadar ini masih lebih tinggi dari kadar yang ada di negara-negara jiran kita seperti Singapura, di mana kadarnya hanya 33% dan di Thailand tidak melebihi 30%. Adakah ini bermakna bahawa negara kita tidak dapat bersaing dengan negara-negara jiran dalam usaha menarik pelabur asing. Jika benar, adakah Kementerian Kewangan bercadang memperkenalkan lain insentif untuk menarik lebih banyak pelabur tempatan negara kita?

Tuan Loke Yuen Yow: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan sentiasa sedar bahawa adalah tanggungjawab untuk menjadikan pelabur-pelabur yang datang ke negara kita ini supaya mereka jadi lebih kompetitif dan setanding dengan pelabur-pelabur yang pergi ke negara-negara jiran di rantau ini. Di sini saya ingin memberitahu Ahli-ahli Yang Berhormat yang ada dalam Dewan yang mulia ini bahawa dalam Belanjawan 1989 yang telah diumumkan baru-baru ini di mana cukai korporat telah diturunkan daripada 40% kepada 35%.

Ini telah mengakibatkan Kerajaan kita mengalami kehilangan hasil sebanyak \$376.5 juta pada tahun 1989 dan bagi setiap 1% cukai pembangunan dikurangkan adalah dianggarkan Kerajaan kita akan mengalami kehilangan hasil sebanyak \$72.4 juta.

Walaupun daripada pandangan kasar cukai korporat negara kita itu telah diturunkan ke 35%, daripada pandangan kasar cukai korporat itu tidaklah lebih rendah daripada cukai korporat di dalam negara-negara jiran di rantau ini. Tetapi, Tuan Yang di-Pertua, seharusnya kita memandangkan sistem cukai atau cukai negara kita ini secara package deal, dengan izin, dan dari segi beban cukai yang sebenar ditanggung (tax burden package deal), dengan izin, di Malaysia sebenarnya adalah sama atau lebih rendah kalau dibandingkan dengan negara-negara yang lain yang disebutkan kecuali Singapura.

Tuan Yang di-Pertua, daripada pandangan kasar, ingin saya memberi keterangan yang lebih terperinci bahawa kalau kita memandangkan kadar cukai korporat sahaja tidak termasuk insentif-insentif lain di Malaysia memanglah kadarnya ialah 35%, Singapura 33%, Filipina 25%-35%, Indonesia 15%-35%, Thailand 30%, Amerika Syarikat 15%-34% dan United Kingdom adalah 25%-35%.

Di antara negara-negara yang saya sebutkan tadi negara-negara ini mengamalkan sistem yang berlainan. Bagi negara Malaysia, Singapura dan United Kingdom kita mengamalkan sistem imputasi (imputation system). Bagi negara-negara lain yang saya sebutkan tadi iaitu Filipina, Indonesia, Thailand dan Amerika Syarikat mereka mengamalkan sistem classical dan di dalam sistem imputasi ini, Tuan Yang di-Pertua, cukai adalah dikutip secara maksimum. Syarikat-syarikat mungkin akan dikenakan cukai yang tidak melebihi sesuatu tahap iaitu syarikat-syarikat tidak dikenakan double taxation, dengan izin. Di Malaysia, Tuan Yang di-Pertua, secara maksimumnya syarikat-syarikat mungkin akan dikenakan cukai sebanyak 40% sahaja.

Tuan Yang di-Pertua, ini bermakna double taxation tidak akan dikenakan. Dan juga cukai yang dibayar oleh

syarikat merupakan credit kepada pemegang-pemegang saham apabila syarikat membuat pembayaran dividen. Inilah yang dikatakan imputation system. Dalam sistem classical yang mana Thailand, Indonesia dan negara-negara yang saya sebutkan tadi mengamalkannya, syarikat dan pemegang saham dianggap dua entiti yang berlainan di mana syarikat akan dikenakan cukai syarikat ke atas keuntungan yang diperolehi, manakala pemegang saham akan dicukai ke atas dividen yang diterima tanpa sebarang rebet atau credit. Ini satu perbezaan yang begitu besar.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, ini bermakna kalau kita mengambil kira apa yang saya katakan tadi imputation system adalah lebih efektif dan negara-negara yang mengamalkan sistem imputasi itu akan menjadi lebih competitive dan ini bermakna jika kita mengambil kira beban cukai yang ditanggung iaitu tax burden package deal, dengan izin, apa yang saya sebutkan tadi kadar cukai korporat pada pandangan kasar tidaklah bererti lagi. jadi kalau kita mengambil kira semua insentif-insentif yang saya sebutkan tadi, dalam negara kita ini beban cukai ditanggung tidak melebihi 35%, di Singapura tidak melebihi 33%, di Filipina walaupun kadar cukai korporat yang saya katakan tadi adalah di antara 25%-35% tetapi kalau kita mengambil kira semua insentif ini, beban cukai ditanggung ialah 48%, lebih tinggi daripada cukai negara kita ini dan di negara Indonesia ialah 45%, Thailand 71%, di Amerika Syarikat 59.4% dan di United Kingdom di mana sistem yang sama diamalkan ialah tidak melebihi 35%.

Jadi ini bermakna bahawa negara-negara khasnya negara kita ini yang telah mengamalkan sistem imputasi adalah negara yang boleh memberikan lebih persaingan kepada pelabur-pelabur sama ada dalam negeri atau luar negeri yang melabur di sini.

Jadi, Kerajaan, khususnya Kementerian Kewangan tidak bercadang untuk menurunkan lagi cukai korporat yang Kerajaan kita telah turunkan. Terima kasih.

NEGARA PERINDUSTRIAN— MATLAMAT PENCAPAIAN

5. Tuan Mutang Tagal minta Perdana Menteri menyatakan bilakah agaknya Malaysia akan menjadi sebuah negara yang baru maju (Newly Industrialised Country) seperti Korea Selatan, Taiwan, Hong Kong dan Singapura. Apakah sebabnya kita lambat mencapai kedudukan ini.

Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Dato' Kok Wee Kiat): Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana Yang Berhormat Timbalan Menteri masih ada di dalam Dewan Negara, izinkan saya menjawab.

Tuan Yang di-Pertua: Baiklah.

Dato' Kok Wee Kiat: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri telah menjawab soalan yang hampir sama yang dikemukakan oleh yang berhormat dari Bakri di Dewan yang mulia ini pada 16hb Oktober, 1988 di mana beliau telah menjelaskan bahawa strategi pembangunan ekonomi kita adalah bagi meningkatkan pendapatan perkapita dan kualiti hidup penduduk negara ini, antaranya melalui peningkatan sektor perindustrian dan perkhidmatan.

Matlamat utama kita adalah bagi mencapai pertumbuhan ekonomi yang pesat dan meningkatkan esport barangan pembuatan yang berasaskan teknologi moden.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat kata tadi sudah dijawab soalan ini pada 16hb Oktober, 1988. Adakah Yang Berhormat hendak menjawab pula?

Dato' Kok Wee Kiat: Kalau Tuan Yang di-Pertua fikir tak payah, saya tak jawab.

Tuan Yang di-Pertua: Ini bukan soal saya, soal Yang Berhormat. (Ketawa) Jika hendak menjawab pula jawablah, tetapi soalnya menjadi dua kali.

Dato' Kok Wee Kiat: Ya, itu sudah dijawablah. Baiklah. terima kasih.

PERUNTUKAN PERSEKUTUAN \$59 JUTA KE SABAH

6. Tuan Fung Ket Wing minta Menteri Pendidikan menyatakan sebab-sebab Kerajaan Negeri Sabah tidak dapat menggunakan peruntukan persekutuan sebanyak \$59 juta untuk tahun 1987 dan sama ada Kerajaan Persekutuan akan memperuntukkan semula wang tersebut pada tahun 1989 untuk membina sekolah-sekolah baru dan bilik-bilik darjah sejajar dengan tambahan murid-murid.

Timbalan Menteri Pendidikan (Dr Leo Michael Toyad): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, peruntukan pembangunan adalah diberikan berdasarkan kepada keperluan tahunan projek-projek pembangunan. Kejayaan atau kegagalan membelanjakan semua peruntukan yang telah diberi adalah bergantung kepada kemajuan pelaksanaan projek-projek tersebut.

Berhubung dengan kegagalan negeri Sabah menghabiskan peruntukan tahun 1987, Kementerian Pendidikan akan memasukkan semula peruntukan tahun berikutnya sehingga segaia projek-projek tersebut siap dibina sepenuhnya.

Tuan Joe Ojihi Supiring: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Sepertimana Yang Berhormat Timbalan Menteri sedia maklum, hampir setiap sidang Ahli-ahli Parlimen daripada Sabah menyuarakan tentang kesulitan pembangunan sekolah-sekolah di Sabah. Saya hairan, hari ini baru tahu bahawa ada \$59 juta wang yang tidak digunakan untuk pembangunan di negeri Sabah.

Soalan saya, apakah tindakan Kementerian ini terhadap pentadbiran Kementerian Pendidikan di negeri Sabah ke atas kelalaian untuk mengendalikan atau menjalankan pembangunan di negeri Sabah.

Dr Leo Michael Toyad: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat bahawa saya tidak pasti bahawa kegagalan untuk menghabiskan peruntukan untuk tahun 1987 semata-mata kerana kelalaian pegawai-pegawai atau pelaksana-pelaksana program atau projek-projek tersebut. Kerana dalam pelaksanaan program-program dan projek-projek pembangunan, kita memperkenalkan beberapa faktor yang dapat menggagalkan pelaksanaan program atau membantutkan program-program pembangunan kita kerana faktor-faktor dari segi agensi-agensi yang melaksanakannya dan juga faktor seperti tempat-tempat yang telah dipastikan dan terdapat tidak sesuai. Dan juga faktor-faktor yang lain—yang telah, saya tidak dapat menyebut semua di sini, kerana kalau saya sebut panjang.

Jadi dari pandangan Kementerian Pendidikan, kami berusaha di mana-mana kelemahan yang wujud dari segi pelaksanaan oleh Kementerian Pendidikan, kami akah membetulkan dan terus untuk menyampaikan pembangunan yang harus dibina. Kita memang sedar banyak kawasan-kawasan di luar bandar termasuk kawasan Sabah, Sarawak dan di Semenanjung adalah kawasan-kawasan di mana memerlukan pembangunan sekolah dan sekolah-sekolah tambahan yang telah wujud kerana penduduk-penduduk dan kanak-kanak yang masih meningkat masuk dalam sekolah kita.

Tuan Gerard Math Lee Min: Tuan Yang di-Pertua, ada dua soalan tambahan. Saya ingin tahu daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri

Pendidikan tentang jumlah bilangan tambahan murid-murid serta bilik darjah di Sabah. Bolehkah Yang Berhormat memberitahu jumlah bilangan tambahan murid-murid dan bilik darjah bagi tahun 1985, 1986 dan 1987.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, adakah ini bersangkut dengan soalan yang ditanya. Sebab-sebab yang ditanyakan ialah mengenai Kerajaan Negeri Sabah tidak menghabiskan peruntukan sebanyak \$59 juta?

Tuan Maidom P. Pansai: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Bila saya merujuk kepada permohonan yang sudah begitu lama untuk dua buah sekolah pada awal tahun 1986 kepada Kementerian Pendidikan, jawapan yang diberikan bahawa permohonan itu sedia untuk dipertimbangkan tetapi masalahnya ketiadaan peruntukan. Soalan saya, bagaimanakah jawapan demikian boleh diberikan sedangkan ternyata di sini bahawa masih ada \$59 juta yang tidak digunakan. Sekian, terima kasih.

Dr Leo Michael Toyad: Tuan Yap di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kalau kita memahami cara kita memperuntukkan dalam tiap-tiap projek pembangunan, khususnya dalam tiap-tiap tahun kita bersidang di Parlimen untuk meluluskan peruntukan, kita telah menyediakan projek-projek yang telah dikenal pasti untuk dijalankan. Dalam peruntukan ini yang telah dikenal pasti sebanyak \$59 juta, projeknya telah dikenal pasti. Jadi bila menjawabkan bahawa projek yang telah dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat itu masih dalam pertimbangan, ia memang diambil kira tetapi bukan di dalam senarai yang diadakan untuk \$59 juta ini. Ini perlu dirundingkan semula untuk dialih ke projek-projek yang dinamakan oleh Ahli Yang Berhormat dan tidak semudahnya kita mengalihkan projek yang telah dikenal-pasti dan diluluskan dalam peruntukan untuk projek-projek yang timbul kemudian.

ANGGOTA PASUKAN POLIS— BERTINDAK KASAR

7. Tuan Haji Nik Abdullah bin Haji Arshad minta Menteri Dalam Negeri menyatakan memandangkan bahawa Ketua Polis Negara mengingatkan supaya anggota pasukan polis supaya jangan bertindak kasar. Adakah ingatan itu sekadar hendak mengingatkan saya atau memang ingatan itu dibuat sesudah benar ada anggota pasukan polis yang bertindak kasar. Sila terangkan pada tahap mana tindakan seseorang anggota polis itu boleh dikira kasar dan tindakan macam mana yang tidak boleh dikira kasar.

Timbalan Menteri Dalam Negeri (Dato' Megat Junid bin Megat Ayob):

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, anggota-anggota polis telah sememangnya sentiasa diingatkan supaya berlemah-lembut, bertatatertib, tegas dan mengelakkan diri dari bertindak kasar dalam menjalankan tugas-tugas mereka. Ingatan yang sedemikian perlu dibuat dari masa ke semasa kerana ada sebilangan kecil anggota polis yang didapati bertindak kasar terhadap orang ramai. Bagaimanapun, sukalah saya menegaskan bahawa tindakan mahkamah dan tindakan tatatertib akan diambil ke atas anggota-anggota yang melakukan tindakan kasar serta melanggar undang-undang dan peraturan Jabatan Polis.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat berkenaan juga, tahap sesuatu tindakan itu boleh dikira kasar atau tidak adalah bergantung besar kepada undang-undang dan peraturan yang berkuatkuasa dan dipraktikkan di negara kita. Sebarang tindakan dan perlakuan yang tidak mematuhi undang-undang dan peraturan tersebut adalah dianggap sebagai tindakan kasar. Bagaimanapun sukalah saya maklumkan juga bahawa

kadangkala penggunaan kekerasan yang minima adalah perlu dilakukan oleh anggota-anggota polis dalam usaha mereka bagi menghalang orang-orang atau kumpulan-kumpulan tertentu daripada terus melakukan tindakan yang boleh mengancam keselamatan harta benda dan orangramai setelah tindakan atau arahan tidak diendahkan atau dipatuhi.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang di-Pertua, tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan bahawa anggota-anggota polis sentiasa diingatkan supaya jangan bertindak kasar. Tetapi, di sini saya ingin bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri sama ada beliau ini sedar tentang anggota-anggota polis yang bertindak zalim terhadap orang-orang tahanan ISA di mana orang-orang tahanan ISA ini diseksa dan dipukul sepertimana yang telah dibuktikan oleh afidavit-afidavit yang disampaikan oleh mereka di mahkamah. Dan sekiranya Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar tentang hal ini, maka saya ingin mendapat jawapan daripada Yang Berhormat sama ada tindakan-tindakan yang tegas akan diambil terhadap anggota-anggota polis yang berkenaan. *(Tepuk)*

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob:

Tuan Yang di-Pertua, dalam melaksanakan tugas yang diper-tanggungjawabkan terhadap pasukan polis adalah jelas pihak Polis terlibat dalam menyiasat, mengesan, menangkap dan mendakwa penjenayah-penjenayah. Sehubungan dengan itu pihak polis adalah terdedah kepada pengaduan dan report tomahan-tomahan, perasaan tidak puas hati dan sebagainya.

Kalau kita lihat jumlah report yang telah diterima terhadap tindakan-tindakan yang telah dilakukan oleh pihak polis yang dianggap kasar, kalau kita lihat pada tahun 1987 yang

mungkin melibatkan apa yang diperkatakan oleh Ahli Yang Berhormat tadi 182 report kita terima. Setakat September, 1988, 145 report dan report-report ini telah dikaji dan ada yang telah dibawa ke mahkamah iaitu 1987, 4 orang, 1988, 4 orang. Yang dikenakan tatatertib 1987, 10 orang. Setakat September, 1988, 7 orang.

Jumlah yang lain dalam 'tindakan; 1987. 103 kes dan 1988, 125 kes. Ini menunjukkan bahawa semua report yang telah pun dimajukan di atas apa yang dikatakan kekasaran pihak polis diambil tindakan oleh pasukan polis sendiri.

Tuan Haji Nik Abdullah bin Haji Arshad: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengemukakan soalan tambahan. Walaupun pihak Timbalan Menteri berkenaan telah mengatakan pihak Kerajaan sentiasa di dalam perhatian, apa lagi arahan yang dikeluarkan oleh Ketua Polis Negara tetapi yang menjadi masalah ialah mengikut apa yang saya tahu perkara ini sudah menjadi amalan biasa orang-orang berkenaan, kerana katanya kalau tidak diambil satu-satu tindakan tidak akan pecah rahsia dan tidak akan dapat untuk mengesan satu-satu perkara. Dengan sebab itu mereka terpaksa mengambil tindakan juga.

Bagaimanakah keadaan ini pihak yang berkenaan akan mengambil langkah dan tindakan supaya benar-benar arahan itu berjalan dan keadaan tidak berlaku sebab dengan arahan sahaja, dengan penafian sahaja perkara ini tetap berlaku. Ini tidak boleh dinafikan.

Kedua, mengikut apa yang saya tahu, tahanan jenayah dengan tahanan politik tidak sama. Mengikut biasa, kalau berlaku tindakan-tindakan pun ialah kepada tahanan-tahanan jenayah tetapi tahanan politik tidak boleh dilakukan dan mungkin dilakukan. Tetapi apa yang kita dapat tahu hari ini sama sahaja, tahanan politik pun

sama menerima tindakan, tekanan dan sebagainya yang menyebabkan orang yang berkenaan sahaja merasanya. Tetapi bila diadu, penafian diberikan. Saya inginlah ketegasan yang benar dan supaya tindakan yang betul diambil.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob:

Tuan Yang di-Pertua, tentang arahan ini saya fikir bukan hanya cakap-cakap sahaja. Daripada angka-angka yang saya telah nyatakan tadi bahawa kita sememang mengambil tindakan-tindakan di atas laporan-laporan yang telah diterima. Lagipun kalau kita lihat bahawa dalam seramai 75,406 orang anggota pasukan polis yang menjalankan penguatkuasaan undang-undang, tentulah dalam sebilangan yang begitu ramai ini ada segelintir yang kita fikirkan ada melakukan kekasaran. Namun kita mengambil perhatian dan mengambil tindakan.

Tentang perbezaan tahanan jenayah dengan tahanan politik tadi, kita memang tidak membezakan. Kalau sekiranya ada kekasaran yang dilakukan oleh pihak polis, bukan sahaja kepada tahanan politik tetapi kepada orang ramai di mana sehari-hari kita tahu masyarakat bertemu dengan pasukan polis walau ditengah jalan, walau di persimpangan. Kalau sekiranya pasukan polis ada melakukan kekasaran dan laporan dibuat, kita akan membuat kajian dan mengambil tindakan.

DAFTAR PEMILIH— PEMBAHARUAN

8. Tuan Haji Mohd. Zain bin Abdullah minta Perdana Menteri menyatakan langkah-langkah yang telah, sedang dan akan dijalankan oleh pihak Suruhanjaya Pilihanraya bagi membersihkan Daftar Pemilih atas sebab-sebab tertentu seperti pendaftaran lebih daripada sekali, kematian dan sebagainya. Apakah usaha yang diambil supaya kerja pendaftaran beroleh kejayaan yang

memuaskan dengan sebanyak mungkin nama-nama pengundi yang layak, didaftarkan sebagai pemilih. Nyatakan berapa ramai pemilih sekarang bagi Semenanjung, Sabah dan Sarawak mengikut laki-laki dan perempuan.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman): Tuan Yang di-Pertua, Suruhanjaya Pilihanraya sentiasa berusaha dan memberikan perhatian terhadap masalah pembersihan daftar-daftar pemilih atas sebab-sebab tertentu seperti pendaftaran lebih daripada sekali, kematian dan sebagainya dan memotong nama-nama pemilih yang berkenaan daripada daftar pemilih. Tindakan dijalankan sepanjang masa tanpa menunggu gerakan pendataran pemilih dan penyemakan daftar-daftar pemilih tahunan. Umpamanya, bagi tahun 1987, bilangan potongan yang dilakukan atas sebab-sebab yang dinyatakan di atas adalah kira-kira 34,000 nama keseluruhannya.

Matlamat Suruhanjaya Pilihanraya adalah untuk mendaftarkan kesemua warganegara yang berkelayakan sebagai pemilih. Beberapa usaha dijalankan untuk menggalakkan mereka berbuat demikian seperti mengadakan sistem pendaftaran bersepadu atau dengan izin, integrated registration system, mengeluarkan risalah-risalah di dalam beberapa bahasa atau loghat yang ada di negara kita, sebaran am dan publisiti yang meluas sama ada melalui radio dan televisyen ataupun menerusi unit-unit Jabatan Penerangan, Kementerian Penerangan dan lain-lain. Dengan daya usaha tersebut maka diharapkan dapat mendorong warganegara yang layak untuk mendaftar sebagai pemilih apabila gerakan tersebut dilancarkan tiap-tiap tahun.

Suruhanjaya Pilihanraya tidak menyediakan perangkaan daftar pemilih mengikut lelaki atau

perempuan. Walau bagaimanapun, bilangan pemilih yang berdaftar seperti yang disahkan pada 31hb Januari 1988 adalah seramai 7,086,738 orang. Pecahannya mengikut negeri adalah seperti berikut:

<i>Negeri</i>	<i>Jumlah Pengundi</i>
(1) Perlis	85,731
(2) Kedah	596,094
(3) Kelantan .. .	475,986
(4) Teregganu .. .	278,390
(5) Pulau Pinang..	511,184
(6) Perak	957,064
(7) Pahang.. ..	388,731
(8) Selangor	773,207
(9) Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	470,573
(10) Negeri Sembilan ..	306,667
(11) Melaka	243,768
(12) Johor	875,353
(13) Wilayah Persekutuan Labuan	12,684
(14) Sabah	458,629
(15) Sarawak	652,677

Tuan Haji Mohamed bin Haji Isa: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Sekejap tadi terdengar Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan bahawa jumlah pemilih yang telah didaftarkan di seluruh negara lebih daripada 7 juta orang. Saya ingin tahu adakah Yang Berhormat dapat memberikan pecahan angka jumlah lelaki berapa dan juga wanita berapa sebagai pemilih di seluruh negara kita, dan kalau boleh mengikut negeri-negeri.

Kedua, adakah Kerajaan bercadang untuk mengkaji semula sempadan kawasan pilihanraya di seluruh negara kita ini?

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman: Tuan Yang di-Pertua, tadi saya telah mengatakan bahawa Suruhanjaya Pilihanraya tidak menyediakan perangkaan daftar pemilih mengikut lelaki atau

perempuan, jadi saya tidaklah berkeupayaan memberikan maklumat yang diperlukan.

Mengenai sama ada Kerajaan membuat pecahan kawasan, setiap 10 tahun Kerajaan menggunakan budibicara untuk membuat pemecahan kawasan dan saya kira telah dilakukan lebih kurang dua tahun yang lalu dan di tahun-tahun akan datang terpulung kepada keadaan.

Tuan Madatang bin Morejal: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Apakah tindakan pihak Suruhanjaya Pilihanraya untuk mengenalpasti pemegang kad-kad pengenalan palsu yang telah didaftarkan dalam daftar pemilih di seluruh negara amnya dan di negeri Sabah khasnya.

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman: Tuan Yang di-Pertua, tindakan yang telah diambil adalah untuk memastikan supaya mereka tidak termasuk di dalam senarai ini sebab itulah Suruhanjaya Pilihanraya mengadakan setiap kali exercise ini untuk membolehkan ia mendapat semakan semasa. Juga untuk makluman Ahli Yang Berhormat, usaha yang dijalankan untuk mengelakkan banyak masalah berlaku ialah mengadakan sistem pendaftaran bersepadu yang kini sedang giat diusahakan.

PERPUSTAKAAN BERGERAK— MENAMBAHKAN

9. Dr Abdul Hadi bin Derani minta Menteri Kebudayaan dan Pelancongan menyatakan sama ada Kementerian bercadang menambahkan kemudahan perpustakaan bergerak terutama di kawasan-kawasan luar bandar yang mundur di mana perkhidmatan seperti ini amat diperlukan.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan dan Pelancongan (Tuan Abdul Rahman bin Suliman): Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Kebudayaan dan Pelancongan melalui Jabatan Perpustakaan Negara memang merancang untuk menambahkan bilangan perpustakaan bergerak dalam tahun 1986-1990 bagi memberi kemudahan serta meluaskan perkhidmatan perpustakaan bergerak, terutama di kawasan-kawasan luar bandar di seluruh Malaysia. Walau bagaimanapun, memandangkan keadaan kewangan negara, rancangan ini terpaksa ditunda.

Dr Abdul Hadi bin Derani: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Berapakah bilangan perpustakaan bergerak yang ada di negara ini sekarang dan apakah faktor-faktor yang diambil kira bagi mewujudkan perpustakaan bergerak di sesuatu kawasan?

Tuan Abdul Rahman bin Suliman: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga setakat ini kita mempunyai 57 buah perpustakaan bergerak di seluruh negara.

Bagi menjawab soalan yang kedua, di antara faktor-faktor yang diberi perhatian ketika menimbangkan perpustakaan bergerak ini, yang pertama sekali ialah keperluan perpustakaan bergerak itu sendiri dari segi mereka yang akan menggunakannya termasuk orang ramai dan juga penuntut-penuntut sekolah; dan keduanya ialah faktor perhubungan bagi membolehkan perpustakaan bergerak ini dilaksanakan; dan yang ketiganya, supaya penggunaan perpustakaan bergerak ini dengan baik sekali, maka faktor tempat-tempat perhentian di dalam satu-satu perjalanan perpustakaan bergerak juga diberi perhatian. Faktor-faktor lain ialah termasuk faktor-faktor tempat yang juga diambil kira.

BUMIPUTERA MUFLIS

10. Tuan Nasruddin bin Alang Saidin

minta Perdana Menteri menyatakan sama ada benar anggapan bahawa dasar ekonomi negara sekarang ini lebih banyak menjadikan bumiputera muflis daripada mendapat faedah, jika ya, mengapa dan jika tidak, sila beri butir-butir lanjut.

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulalman: Tuan Yang di-Pertua, mengikut maklumat-maklumat yang diterima daripada Jabatan Pemegang Harta, semenjak tahun 1980 sehingga Ogos, 1988 kira-kira 5,910 orang bumiputera telah diisytiharkan mutlis atau 38% daripada sejumlah 15,381 yang diisytiharkan muflis di seluruh negara dalam tempoh itu. Angka-angka ini adalah berdasarkan individu yang terlibat dan dari itu, tidak semestinya meliputi golongan peniaga sahaja.

Di antara sebab-sebab yang membawa kepada tindakan kemuflian diambil terhadap seseorang itu ialah:

- (i) kurang pengalaman dan pengetahuan di dalam sesuatu perniagaan yang diceburinya;
- (ii) tidak mempunyai modal pusingan yang mencukupi untuk membeli bahan-bahan yang hendak diperniagakan kerana barang-barang itu seringkali dinaikkan harganya;
- (iii) berbelanja melebihi daripada pendapatan yang diterima;
- (iv) tertipu oleh rakan perkongsian di dalam perniagaan;
- (v) kesukaran untuk memungut hutang buku;
- (vi) perniagaan yang lembab dan persaingan yang hebat dalam perniagaan;
- (vii) pengurusan yang tidak betul;

(viii) faedah yang tinggi atas pinjaman; dan

- (ix) apabila si peminjam tidak dapat menjelaskan hutangnya atau tidak dapat menunjukkan suatu skim/rancangan pembayaran yang memuaskan piutang-piutang maka perintah kebangkrutan dikenakan terhadap penjamin.

Berdasarkan sebab-sebab ini, jelas bahawa bukanlah soal dasar seperti DEB yang menjadi alasan timbulnya masalah kebangkrutan. Selain daripada sebab khusus yang dinyatakan di atas, faktor-faktor luaran seperti kesan-kesan kemelesetan ekonomi terhadap permintaan barangan dan saiz pasaran juga merupakan alasan yang memberatkan lagi masalah kemuflian ini.

Selain daripada itu, seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum bahawa kemampuan di kalangan usahawan-usahawan kaum bumiputera ini juga yang mengharungi cabaran-cabaran baru dalam dunia perniagaan adalah terhad. Di sinilah, sebaliknya terletak peranan positif DEB, di mana menerusi tindakan-tindakan tertentu, Kerajaan bersedia membantu sejauh mana yang boleh usahawan-usahawan bumiputera yang berpotensi agar mereka tidak merasa terlalu sukar untuk terus memulihkan kedudukan mereka.

Tuan Haji Abdul Razak bin Haji Abu Samah: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya sebelum seseorang itu dijatuhkan ataupun diisytiharkan bankrap, muflis khususnya kepada bumiputera, adakah pihak yang memberi pinjaman, umpamanya bank menghubungi terlebih dahulu pihak Bank Negara kerana sekarang ini begitu lumrah pihak-pihak bank ini

menghantar saman dan juga bankrap terutamanya kepada penjamin-penjamin kerana kadangkala penjamin-penjamin ini tidak tahu bila dia jamin. Dengan keadaan ini orang yang meminjam tidak terkena, tetapi orang menjamin yang menerima masalah ini. Oleh itu, saya mengharapkan bagaimanakah keadaan ini supaya dapat diselesaikan kerana masalah ini banyak berlaku, terutama kepada ahli-ahli politik yang ada di sini sebagai penjamin.

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman:

Tuan Yang di-Pertua, tadi telah dikatakan bahawa antara sebab-sebab yang membawakan tindakan kemuflihan diambil adalah disebabkan oleh beberapa faktor dan di antara faktor yang paling ketara sekali ialah kesukaran untuk melaksanakan skim pulangan ataupun menjelaskan hutang-hutangnya. Saya kira bila bersabit dengan soal pinjaman ini segala masalah dan risiko yang bersabit dengan peranan penjamin itu telah pun diketahui lebih awal. Jadi, perkara inilah yang saya kira semua termasuk Ahli Yang Berhormat, setiap Ahli Yang Berhormat yang ada dalam ini kena faham apakah risiko yang diambil apabila menjadi penjamin. Namun demikian, Kerajaan sedia maklum tentang perkara ini dan sentiasa mencari jalan, malah telah mengadakan satu langkah secara bersepadu untuk mengkaji masalah-masalah dan juga menyenaraikan keupayaan-keupayaan di kalangan kaum bumiputera bersabit dengan potensi dan daya usaha serta daya mahu dan kemampuannya untuk membolehkan satu rancangan terperinci dijayakan untuk Kerajaan membantu mereka. Dalam soal ini ada satu rancangan yang telah dimulakan oleh Kerajaan, iaitu rancangan "rehabilitation fund", dengan izin, yang telah ada, yang ada kaitannya untuk membantu masalah-masalah yang dihadapi oleh peniaga bumiputera.

PENERANGAN MENGENAI DASAR KERAJAAN

11. Tuan Haji Basri bin Bajuri minta Menteri Penerangan menyatakan sama ada beliau sedar bahawa matlamat Kerajaan untuk menyampaikan maklumat dan penerangan tentang dasar-dasar Kerajaan dan pelaksanaannya melalui Jabatan Penerangan tidak memberi kesan yang diharapkan. Jika ya, apakah rancangan atau tindakan yang akan diambil oleh Jabatan Penerangan bagi memastikan matlamat tersebut di atas tercapai.

Timbalan Menteri Penerangan (Tuan Railey bin Jaffrey): Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Penerangan sedar bahawa keberkesanan penyampaian maklumat dan penerangan tentang dasar-dasar Kerajaan dan pelaksanaannya melalui Jabatan Penerangan belum lagi mencapai ke tahap yang maksima, tambahan pula apabila seseorang telah mempunyai pengertian dan tafsirannya yang tersendiri terhadap sesuatu dasar Kerajaan dan tidak mahu berganjak dengan pengertiannya itu.

Sebagai langkah meningkatkan lagi keberkesanan penyampaian maklumat dan penerangan ini, Jabatan Penerangan sentiasa mengubah dan memperbaharui pendekatannya mengikut kesesuaian keadaan semasa. Ini ditambah pula dengan latihan yang diberikan kepada pegawai-pegawai untuk melengkapkan diri dengan pengetahuan dan cara-cara yang sesuai untuk menyampaikan penerangan-penerangan kepada orang ramai.

Dato' Haji Muhammad Abu Bakar bin Rautin Ibrahim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Dalam usaha Kerajaan untuk meningkatkan lagi prestasi penerangan oleh Jabatan Penerangan, adakah pihak Jabatan akan memberi pertimbangan supaya pegawai-pegawai penerangan yang

akan diambil di masa-masa yang akan datang terdiri daripada pegawai-pegawai yang ada kelulusan-kelulusan yang tertentu, khususnya untuk memberi peluang kepada siswazah-siswazah yang menganggur sekarang ini.

Soalan kedua, saya dapati pegawai-pegawai penerangan, khasnya pegawai-pegawai penerangan khas yang dilantik oleh Kementerian biasanya menjatankan tugas mereka itu hanya sebagai juruacara-juruacara majlis. Adakah ini tugas mereka yang sebenarnya ataupun apakah tugas pegawai-pegawai ini untuk menjalankan tanggungjawab mereka memberi penerangan yang lebih berkesan bagi pihak Jabatan Penerangan.

Tuan Railey bin Jaffrey: Tuan Yang di-Pertua, menyentuh tentang pengambilan pegawai-pegawai penerangan pada masa hadapan ataupun sekarang, saya fikir tidak banyak berbeza, kita sentiasa berpegang kepada kelayakan iaitu termasuk yang mempunyai kelulusan.

Berkenaan dengan pegawai-pegawai penerangan khas sama ada tugas mereka menjadi juruacara tidaklah benar kerana pegawai-pegawai penerangan khas mempunyai tugas yang lebih kurang sama dengan pegawai-pegawai atau penolong-penolong pegawai penerangan daerah yang ditugaskan di daerah-daerah.

ASRAMA SEKOLAH MENENGAH KERAJAAN DI SABAH

12. Tuan Taiman bin Lumaing minta Menteri Pendidikan menyatakan adakah pihak Kementerian sedar bahawa asrama-asrama di sekolah-sekolah menengah Kerajaan di seluruh negeri Sabah tidak dapat menampung keperluan murid-murid sekolah yang ingin melanjutkan pelajaran mereka ke sekolah-sekolah menengah seluruh Sabah khasnya di

SMK Nabawan yang hanya boleh menampung sejumlah 260 murid (maksimum). Ini kerana bertambahnya bilangan murid-murid sekolah daripada sekolah-sekolah rendah ke sekolah-sekolah menengah pada tiap-tiap tahun dan asrama-asrama dan bilik-bilik darjah tidak pula bertambah sebaliknya. Apakah langkah-langkah yang sedang dan telah diambil oleh pihak Kementerian untuk mengatasi masalah yang seringkali dihadapi oleh pihak ibu bapa dan murid-murid sekolah.

Dr Leo Michael Toyad: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pendidikan memang menyedari akan masalah keperluan asrama-asrama di Sekolah-sekolah menengah Kerajaan di seluruh negeri Sabah. Oleh itu, pembinaan asrama-asrama dan bilik-bilik darjah tambahan oleh Kementerian Pendidikan adalah merupakan satu usaha yang berterusan selaras dengan peruntukan yang diberikan kepada Kementerian Pendidikan. Dalam tempoh Rancangan Malaysia Kelima, Kementerian Pendidikan sedang membina sebanyak 116 projek asrama yang dapat menempatkan 9,760 orang penghuni.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Ting Chek Ming.

(Soalan No. 13 Y.B. Tuan Ting Chek Ming tidak hadir)

SENARAI SUKU KAUM DI MALAYSIA

14. Tuan Madatang bin Morejal minta Perdana Menteri menyatakan bilangan dan senarai nama suku/kaum keturunan yang terdapat di seluruh negara.

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman: Tuan Yang di-Pertua, penduduk Malaysia dalam tahun 1987 adalah seramai 16.5 juta. Daripada

jumlah tersebut, 13.6 juta tinggal di Semenanjung Malaysia yang terdiri dari 7.8 juta kaum bumiputera dan lain-lain di samping 4.4 juta Cina dan 1.4 juta India. Daripada 1.3 juta penduduk yang tinggal di Sabah, 1.1 juta adalah kaum bumiputera dan lain-lain sementara 191,000 adalah daripada kaum Cina. Daripada jumlah 1.6 juta penduduk Sarawak pula, 1.1 juta adalah kaum bumiputera dan lain-lain, dan 451,000 adalah kaum Cina.

Maklumat terperinci mengenai suku kaum yang paling kemaskini adalah untuk tahun 1986 dan dapat diperolehi daripada Buku Perangkaan Sosial terbitan Jabatan Perangkaan. Pecahannya adalah dalam ribu seperti yang telah dikatakan tadi — saya rasa tak payah diulang tagi, Tuan Yang di-Pertua — ini pecahan kerana kalau perlu, bolehlah Yang Berhormat dapat detailnya.

Tuan Hu Sepang: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Bersabit dengan dasar penduduk Malaysia di mana Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri berkata, kita harus mencapai sebanyak 70 juta rakyat Malaysia. Nampaknya sekarang kita ada lebih kurang 16 juta sahaja, jadi, apakah cadangan pihak Kementerian supaya rakyat Malaysia boleh bertambah ramai. Adakah seperti kita boleh menurunkan usia muda berkahwin atau Kerajaan beri subsidi kepada mereka yang mempunyai banyak anak dan sebagainya. Jadi, ini satu perkara yang sangat penting, saya rasa. Kita belum mencapai matlamat itu sebab nampaknya sekarang kurang memuaskan. Jadi, apakah langkah yang patut diambil oleh Kementerian yang berkenaan.

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman: Tuan Yang di-Pertua, saya pernah katakan bahawa matlamat 70 juta penduduk ini adalah diharap dapat dicapai oleh Kerajaan dalam jangka masa 115 tahun. Jadi, bukanlah secara 1 malam atau 2 tahun atau 5

tahun dan 10 tahun. Jadi, tidak menjadikan masalah dasar 70 juta penduduk ini kerana dengan adanya dasar ini sebenarnya membolehkan Kerajaan membuat perancangan secara lebih menyeluruh dan secara lebih bersepadu dengan rancangan-rancangan pembangunan yang lain, dan adalah tidak betul kalau Ahli Yang Berhormat itu menyatakan bahawa untuk mencapai kepada matlamat itu, kerana kadar pertumbuhan penduduk kita adalah mengikut kadar yang biasa iaitu 2.5, malah kita kena mengawal kadar pertumbuhan penduduk itu dengan secara perlahan-lahan mengikut jangka masa tertentu untuk membolehkan mencapai kepada tahap 70 juta dan tidak melebihi dan juga untuk membolehkan supaya perancangan kita yang menyeluruh itu tidak lari daripada perancangan (target) kependudukan 70 juta seperti yang telah dirancang oleh Kerajaan.

Tuan Maidom bin Pansai: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya kepada Timbalan Menteri yang berkenaan berdasarkan kepada soalan asal, ia ada kait-mengait dengan nama suku kaum. Jadi, di sini saya ingin bertanya, kerana kalau di Semenanjung di sini ada yang dikatakan sebagai Orang Asli, apakah nama suku kaum yang terdapat di Sabah yang boleh di kategorikan sebagai Orang Asli.

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman: Tuan Yang di-Pertua, kita hanya menganggapkan bahawa orang-orang suku kaum di Sabah itu sebagai kaum bumiputera dan lain-lain, tidak ditakrifkan sebagai yang digunakan di negara kita setakat ini.

INDUSTRI INSURANS MOTOR

15. Tuan Haji Abdul Razak bin Haji Abu Samah minta Menteri Kewangan menyatakan apakah langkah-langkah

yang diambil dari firma-firma insurans yang menjalankan penipuan terutamanya terhadap kenderaan bermotor.

Tuan Loke Yuen Yow: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di antara langkah-langkah yang telah dan akan diambil bagi memastikan penipuan tidak terus berlaku dalam industri insurans, terutamanya dalam industri motor, adalah seperti berikut;

- (a) Bank Negara akan terus menjalankan siasatan ke atas semua aduan yang berkaitan dengan syarikat-syarikat insurans. Pihak Polis juga akan dimaklumkan agar siasatan dan tindakan lanjutan dapat diambil ke atas kes-kes yang menyalahi undang-undang. Sekiranya terdapat syarikat insurans yang menjalankan kegiatan penipuan, pihak Kerajaan tidak akan teragak-agak untuk membatalkan pendaftaran perniagaan syarikat yang berkenaan.
- (b) Bank Negara Malaysia telah menubuhkan satu Jawatankuasa Kerja, dengan izin, Task Force, untuk meneliti masalah-masalah dan penyelewengan yang berlaku dalam industri insurans motor, dan mengambil langkah-langkah perlu untuk mengatasinya.
- (c) Bagi mengelakkan penipuan oleh pihak-pihak yang tidak bertanggungjawab, Bank Negara dalam forum-forum tertentu sentiasa mengingatkan orang ramai supaya mereka membuat urusan hanya dengan agen atau wakil insurans yang menunjukkan kad kuasa mereka sahaja.
- (d) Kesemua agen insurans nyawa dan insurans am diwajibkan mendaftar dengan Persatuan

Insurans yang berkaitan bagi mewujudkan satu sistem pengawasan ke atas agen-agen insurans.

Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Masa untuk pertanyaan sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut- telah cukup dan jawapan bagi Pertanyaan No. 2, 13, 16 hingga 24 adatah diberi di bawah ini).

BUKU BANTUAN BAGI MURID MISKIN

2. Tuan Chua Jui Meng minta Menteri Pendidikan menyatakan:

- (a) apakah langkah-langkah yang akan diambil untuk menentukan hanya murid-murid miskin sahaja yang akan menerima buku-buku bantuan; dan
- (b) apakah komposisi murid-murid miskin yang menerima buku-buku bantuan mengikut negeri bagi tahun 1988.

Dr Leo Michael Toyad: Untuk makluman ahli Yang Berhormat,

- (a) Langkah-langkah yang telah diambil bagi menentukan hanya murid-murid miskin sahaja yang layak menerima buku-buku bantuan seperti berikut:
 - (i) Kementerian Pendidikan telah mengedarkan Dasar Kelayakan Skim Pinjaman Buku Teks kepada tiap-tiap sekolah.
 - (ii) Tiap-tiap sekolah diarahkan supaya menubuhkan sebuah Jawatankuasa Kelayakan Murid untuk memproses borang-borang permohonan Skim Pinjaman Buku Teks yang telah diisi oleh setiap orang murid.

**ATTACHE/PEGAWAI
PELAJARAN/WADEN
DI LONDON — TUGAS**

13. **Tuan Ting Chek Ming** minta Menteri Pendidikan menyatakan adakah Kerajaan sedar, iaitu Attache-attache/Pegawai-pegawai Pelajaran dan juga Waden Malaysia Hall di London seringkali ditugaskan menyambut, melayan dan menghantar pulang ke lapangan terbang Heathrow London, Menteri-menteri yang pergi bercuti atau bertugas di London walaupun mereka dalam masa bertugas dan siapakah yang menanggung elaan perbatuan dan sebagainya. Adakah Kerajaan mengambil langkah untuk memberhentikan hal begitu dan jika tidak, beri sebab-sebab.

Dr Leo Michael Toyad: Untuk Makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan memang sedar bahawa Attache-attache/Pegawai-pegawai Pelajaran termasuk Waden Malaysia Hall London ada melakukan kerja-kerja sedemikian. Jabatan Penuntut Malaysia yang meliputi Malaysia Hall dan kakitangannya adalah juga di bawah Pesuruhjaya Tinggi Malaysia United Kingdom bagi tujuan penyelarasan pentadbiran di luar negeri. Oleh yang demikian, sebarang tugas rasmi yang juga apa-apa aktiviti Suruhjaya Tinggi, jika dikehendaki, adalah juga merupakan tugas rasmi dan aktiviti kakitangan Jabatan Penuntut Malaysia. Dengan itu tidaklah timbul persoalan sama ada mereka dalam masa bertugas atau tidak kerana siapa sahaja yang berkhidmat di luar negeri akan menghadapi tugas yang sama.

Mengenai elaan perbatuan dan sebagainya adalah dibayar oleh Kementerian Pendidikan kerana mereka ini menjalankan tugas rasmi mereka seperti yang dikehendaki.

BELIA BERPELESERAN

16. **Tuan Haji Wan Omar bin Wan Majid** minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan apakah rancangan yang telah dibuat oleh Kementerian Belia bagi melaksanakan program mengawal masalah Belia Berpelesenan. Peruntukan 1.1 juta yang telah diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri bagi tujuan tersebut, sebanyak mana telah dibelanjakan.

Menteri Belia dan Sukan (Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak): Kementerian Belia dan Sukan telah membuka 2 buah Pusat Penerangan di Kompleks Dayabumi dan Sungai Wang Plaza. Pusat Penerangan ini bertindak untuk mengumpul maklumat dan data melalui borang yang telah diisi oleh belia yang terlibat. Hasilnya:

221 orang belia berminat kepada Senilukis

460 orang belia berminat kepada Rekreasi

166 orang belia berminat kepada Teater/Puisi

87 orang belia berminat kepada Seni Silat

119 orang belia berminat kepada Tarian Tradisional

62 orang belia berminat kepada Fotografi

173 orang belia berminat kepada Muzik

Berasaskan kepada data di atas, Kementerian telah mengendalikan program seperti berikut:

Bahagian kesenian

Latihan seni silat, kelas muzik, kelas lukisan, latihan seni tari tradisional, taekwondo dan kursus agama dengan kerjasama dari Pusat Islam serta Kursus Kesedaran Salahguna Dadah.

Bahagian Rekreasi

Pengembaraan/Khemah Kerja Bermotosikal ke Lumut, Berkayak di Sungai Klang dan Pengembaraan Berbasikal ke Gunung Ledang, Port Dickson dan Morib.

Mengenai peruntukan sebanyak \$1.1 juta yang telah diumumkan oleh YAB Timbalan Perdana Menteri, Kementerian Belia dan Sukan masih dalam proses untuk mendapatkan peruntukan tersebut.

PENEROKA FELDA DI SABAH

17. **Tuan Michael Asang** minta Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah;

- (a) jumlah orang Tempatan (Negeri Sabah) yang telah berjaya menjadi peneroka di Ladang FELDA Lahad Datu selepas kempen pengambilan peneroka diseluruh Daerah di Negeri Sabah baru-baru ini;
- (6) adalah kempen pengambilan itu termasuk pengambilan pekerja di bahagian pengurusan ladang seperti Pegawai Penyelia Ladang, Perkeranian dan lain-lain.

Timbalan Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus):

- (a) sehingga kini, FELDA Sahabat di Lahat Datu belum lagi ditempatkan peneroka. Dijangkakan semua 500 orang peneroka yang semuanya terdiri dari orang tempatan, akan diterima masuk ke rancangan ini pada awal 1989.
- (b) kempen yang dijalankan adalah bertujuan untuk pengambilan peneroka sahaja. Walau bagaimanapun, anak-anak tempatan juga diambil sebagai pegawai-pegawai rancangan seperti di dalam perkeranian.

PUSAT PENGAJIAN AGAMA SISTEM PONDOK

18. **Tuan Haji Mohamed bin Yaakob** minta Perdana Menteri menyatakan memandangkan pengajian Al-Ouran, Al-Hadith dan kitab-kitab lama tidak mendapat sambutan di kalangan generasi sekarang. Di samping itu juga terdapat yang berminat kepada amalan-amalan keutamaan, sedangkan mereka ini tidak mempunyai asas langsung dalam bidang keagamaan. Adakah Kementehnan ini bercadang untuk menubuhkan Pusat-pusat Pengajian Sistem Pondok untuk generasi akan datang.

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman: Kerajaan tidak bercadang untuk menubuhkan Pusat-pusat Pengajian Agama Sistem Pondok, Sistem Pendidikan dan pengajian Agama Islam yang ada sekarang adalah jauh lebih baik daripada sistetn pondok. Masalah generasi akan datang tidak mempunyai asas langsung dalam bidang keagamaan InsyaAllah tidak akan timbul kerana di bawah sistem pendidikan kebangsaan yang ada sekarang semua pelajar muslim mendapat pendidikan agama yang cukup mulai dari sekolah rendah hingga ke sekolah menengah. Mereka yang berminat boleh pula melanjutkan pengajian agama itu hingga ke peringkat universiti. Sementara itu terdapat pula di tiap-tiap negeri sekolah-sekolah agama yang dikendalikan oleh pihak berkuasa agama Islam Kerajaan Negeri yang mana menyediakan pendidikan dan pengajian agama peringkat menengah untuk membolehkan pelajar-pelajar melanjutkan pelajaran ke universiti-universiti di Asia Barat.

WANG PALSU — SINDIKET MENCETAK

19. **Tuan Hu Sepang** minta Menteri Dalam Negeri menyatakan apakah tindakan yang telah diambil untuk mengatasi masalah wang palsu dan

nyatakan jumlah wang palsu yang telah dijumpai dan adakah benar yang mesin photostat berwarna digunakan untuk membuat wang palsu dan jika benar sila nyatakan tindakan yang akan diambil untuk memberhentikan penyalahgunaan mesin jenis ini.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob:

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan akan menggunakan apa sahaja cara mengikut undang-undang untuk mengatasi masalah ini. Pihak polis sentiasa mengumpul maklumat-maklumat penting mengenai sindiket mencetak dan mengedar wang palsu dan tindakan tegas akan diambil ke atas mereka yang terlibat. Sehingga kini sejumlah \$26,600.00 wang palsu telah dijumpai. Hasil dari pemeriksaan teliti ke atas wang palsu tersebut didapati ianya bukanlah dibuat dengan menggunakan mesin photostat berwarna. Oleh itu tiada sebarang tindakan perlu diambil ke atas mesin jenis ini.

LAWATAN KE TAIWAN

Tuan Mohamad Taufik bin Tun Ismail minta Perdana Menteri menyatakan adakah benar Perdana Menteri melawat negara Taiwan pada bulan September 1988 dan apakah tujuan lawatan ini.

Menteri Luar Negeri (Dato' Abu Hassan bin Haji Omar): Izinkan saya menjawab soalan ini bagi pihak Y.A.B. Perdana Menteri.

Y.A.B. Perdana Menteri tidak melakukan lawatan ke Taiwan pada September 1988.

Di sini perlulah ditekankan bahawa Kerajaan mengiktirap Taiwan sebagai wilayah bahagian negara Republik Rakyat China. Berkaitan dengan perkara ini juga, ingin saya menjelaskan bahawa mengikut

persefahaman yang dicapai dengan Kerajaan Republik Rakyat China pada tahun 1974, tidak terdapat apa-apa peruntukan yang menyekat Malaysia mengada dan meneruskan hubungan muhibbah di peringkat rakyat ke rakyat (people to people) dan hubungan perdagangan dan ekonomi yang tidak melibatkan hubungan rasmi dan Republik Rakyat China juga tidak menentang hubungan sedemikian.

NATIONAL SERVICE

21. Tuan Law Lai Heng minta Menteri Pertahanan menyatakan:

- (a) sama ada Kementeriaannya mempunyai rancangan kerahan tenaga atau "national service";
- (b) jika ada, apa rationalnya mengadakan "national service" dan
- (c) jumlah perbelanjaan yang ditanggung oleh Kerajaan dalam menghantar pasukan keselamatan ke Asia Barat baru-baru ini.

Timbalan Menteri Pertahanan (Dato' Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha):

- (a) Tidak ada.
- (b) Kerajaan ini tidak terlibat dalam
- (c) Kerajaan tidak terbabit dalam perbelanjaan menghantar pasukan keselamatan kita ke Asia Barat kerana ianya dibiayai sepenuhnya oleh pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu.

PEGUAM DIGANTUNG TUGAS GUAMANNYA

22. Tuan James Jimbun Anak Pungga minta Menteri Kehakiman menyatakan jumlah Peguam-peguam yang telah menyalahgunakan amanah dari pelanggan digantung atau

dilucutkan dari menjalankan tugas guamannya. Apakah langkah-langkah yang diambil bagi mengurangkan kes-kes berkenaan berlaku.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato' Oo Gin Sun):

Adalah dimaklumkan bahawa semenjak 1 Januari 1977 hingga 30 Oktober 1988, seramai 26 orang peguam telah dikeluarkan daripada daftar dan 31 orang peguam telah digantung dari menjalankan tugas guamannya.

Bagi mengurangkan berlakunya penyalahgunaan amanah oleh Peguam langkah-langkah sedang diambil oleh pihak-pihak berkenaan untuk mengemaskinikan undang-undang berkenaan iaitu Akta Profesion Undang-undang supaya dapat memberi tindakan yang lebih berkesan dapat diambil terhadap semua aduan.

**LAPORAN BURUK AKHBAR
FILIPINA TERHADAP
MALAYSIA**

23. **Tuan R. Karpal Singh** minta Menteri Luar Negeri menyatakan sama ada beliau sedar bahawa baru-baru ini rakyat Malaysia digelar sebagai monyet dan kera di negara Filipina atas tahanan 49 warganegara Filipina pada 5 April, 1988 kerana menangkap ikan di Zon Ekonomi Eksklusif di Sabah. Rakyat Malaysia dipanggil biadap, tidak bertamaddun, orang lanun dan penindas di mana "jantung mereka berdebar-debar di bawah dada kecil yang berbulu" yang tidak mempunyai belas kasihan. Jika sedar, apakah langkah-langkah yang diambil oleh pihak Kerajaan untuk melawan kenyataan-kenyataan yang sungguh memalukan dan menghasut perasaan.

Menteri Luar Negeri (Dato' Abu Hassan bin Haji Omar): Mengenai

laporan buruk oleh akhbar-akhbar Filipina tersebut, Kementerian Luar Negeri telah mengambil langkah untuk menyatakan rasa kesal Malaysia terhadap kenyataan-kenyataan tersebut kepada Duta Besar Filipina, dan melalui Kedutaan kita di Manila kepada Jabatan Luar Negeri Filipina bahawa tindakan sedemikian akan merosakkan hubungan di antara kedua negara. Kita berpendapat bahawa sebarang masalah yang dihadapi oleh kedua negara haruslah diselesaikan melalui saluran diplomatik dan bukannya melalui media massa. Oleh hal yang demikian, Kementerian Luar Negeri merasa tidak perlu kita mengerohkan lagi suasana hubungan di antara kedua negara dengan kenyataan-kenyataan balas menerusi media massa. Pokoknya Malaysia mahu menunjukkan kepada khalayak ramai pengendalian hubungan antarabangsa kita dibuat dengan berhati-hati.

KWSP—KAJIAN PASUKAN KHAS

24. **Tuan Chew Kam Hoy** minta Menteri Kewangan menyatakan apakah hasil kajian yang telah dijalankan oleh Pasukan Khas Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) ke atas faedah-faedah sampingan untuk ahli-ahli KWSP seperti pengeluaran untuk tujuan pendidikan atau mereka yang telah kehilangan kerja.

Tuan Loke Yuen Yow: Untuk maktuman Ahli Yang Berhormat, jawapan kepada pertanyaan ini telah pun dijawab pada 2-11-1988, iaitu ketika saya menjawab soalan Ahli Yang Berhormat dari Rantau Panjang. Oleh itu, saya tidak bercadang mengulangi jawapan tersebut.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 1989

DAN USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN 1989

Jawatankuasa

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula pertimbangan atas "Rang Undang-undang Perbekalan, 1989 dan Anggaran Pembangunan, 1989 dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis". (Hari Keduabelas)

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Maksud B.34 (Jadual)—

Maksud P.34 (Anggaran Pembangunan, 1989)—

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri Kesihatan sila sambung.

3.35 ptg.

Timbalan Menteri Kesihatan (Dato' K. Pathmanaban): Terima kasih, Tuan Pengerusi. Pada hari Jumaat yang lalu saya telah cuba menjawab beberapa hujah yang ditimbulkan mengenai projek hospital mata yang dicadangkan diwujudkan di Pulau Langkawi dan untuk meneruskan jawapan itu, sukatah saya mengatakan bahawa sejak ini pihak hospital telah pun mengemukakan pelan-pelan bagi hospital tersebut dan adalah diharapkan bahawa pembinaan hospital ini akan dapat diteruskan selepas kelulusan daripada pihak Kerajaan tempatan dan sebagainya dan pihak Kementerian Kesihatan akan mengkaji pemberian lesen bagi

hospital swasta itu apabila hospital itu sempurna dibina, dan didapati mereka telah menepati semua kehendak-kehendak Akta Hospital Swasta. Sementara itu beberapa soal telah dibangkitkan mengenai wajarnya Yang Berhormat Menteri Kesihatan telah meluluskan pendaftaran seramai 14 orang doktor dari Russia itu dan mengenai teknologi Radial Keratotomy (RK) yang akan digunakan di situ.

Sukalah saya, Tuan Pengerusi, menyatakan bahawa dari kajian kami, teknologi yang digunakan oleh Pusat Rawatan Mata di Russia yang akan bekerjasama dengan pihak Syarikat Promet di Pulau Langkawi telah didapati boleh diterima atau dalam bahasa Inggerisnya, acceptable. Ada laporan saya baca dalam suratkhbar yang salah iaitu mengatakan bahawa saya telah mengatakan bahawa teknologi itu adalah yang terbaik sekali dalam dunia—bukan. Hujah Ahli Yang Berhormat dari Kepong saya rasa adalah bahawa teknologi ini bukan yang terbaik sekali di dalam dunia, memang betul. Saya tidak membuat apa jua kenyataan bahawa teknologi ini adalah terbaik dalam dunia, tetapi peninjauan yang kita telah buat telah mengesahkan bahawa teknologi yang digunakan, iaitu teknologi RK itu adalah boteh diterima, acceptable, dan dengan beberapa syarat yang akan ditepati oleh pihak pentadbir hospital ini, kita harap urusan hospital dan usaha di situ akan dapat membawa faedah bukan sahaja kepada rakyat Malaysia, tetapi beberapa ramai orang dari negara-negara asing, yang diharapkan akan dapat faedah daripada wujudnya sebuah hospital yang pertama kali diwujudkan di dunia luar daripada dunia komunis, iaitu luar daripada negara-negara komunis di dua, tiga pusat yang terdapat pada masa ini. Pusat Rawatan Mata di Langkawi yang akan mengamalkan teknologi RK itu adalah pusat yang pertama kali diwujudkan di dunia, dengan izin, free

world. Kajian kita telah menunjukkan bahawa teknik rawatan yang digunakan adalah membawa faedah atau hasil yang baik, dengan izin, saya ingin mengatakan dalam bahasa Inggeris, within a certain range of refractive errors teknologi (RK) itu adalah didapati sebagai membawa hasil yang baik.

Juga teknologi yang digunakan daripada apa yang kita telah memerhatikan di Pusat Mata di Moscow itu mempunyai beberapa safeguard, dengan izin, yang menentukan bahawa rawatan ini dapat diramalkan tentang hasilnya, dengan izin, "pre-operative work-out" yang diamalkan inelalui teknik ini nampaknya dapat meramalkan berapa jauhnya hasil atau berapa banyaknya hasil yang akan diperolehi daripada teknik pembedahan RK itu dan kita harap teknik yang sama dapat diamalkan di Langkawi nanti.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: (Bangun)

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Pasir Mas bangun. Yang Berhormat hendak beri jalan?

Dato' K. Pathmanaban: Ya.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri Kesihatan, walaupun apa yang dikatakan Hospital Mata di Langkawi itu membawa satu teknologi dunia yang baru sepertimana yang disebutkan tadi, kalau itulah yang dikatakan tujuannya, kenapakah teknologi itu tidak dibawa melalui Hospital Mata Tun Hussein Onn yang sudah pun wujud di negara ini? Itu yang pertama.

Yang kedua, teknologi yang digunakan itu daripada Soviet Union iaitu membawa masuk doktor-doktor Soviet yang kita tahu dibantah keras oleh Persatuan Perubatan Malaysia baru-baru ini, kerana pada pandangan

saya kita bimbang sebab Soviet Union ini apa pun atas nama ada sahaja kerja-kerja KGB mereka. Saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat, apakah perkara ini boleh dijamin bahawa ianya benar-benar dalam konteks perkhidmatan teknologi mata itu semata-mata dan juga berlaku apa yang saya sebutkan tadi dan jika Yang Berhormat masih lagi menjadi Timbalan Menteri dan kalau itu berlaku, adakah Yang Berhormat sedia meletakkan jawatan jika perkara tersebut berlaku pada masa akan datang?

Dato' K. Pathmanaban: Tuan Pengerusi, jika hospital ini tidak berjaya, saya rasa syarikatlah yang akan dapat menerima akibatnya iaitu mereka akan jadi muflis dengan penanaman modal yang begitu banyak di hospital tersebut. Apabila doktor-doktor dari luar negeri, mana negeri pun, dibenarkan datang ke negara Malaysia melalui kelulusan Kerajaan, satu daripada amalan yang biasanya digunakan oleh Kerajaan adalah peninjauan keselamatan di atas mereka yang terlibat dan saya tidak dapat mengatakan apakah yang dijalankan dalam perkara ini, dalam kelulusan security terhadap doktor-doktor ini. Memang saya rasa kita akan mempunyai perlindungan security di dalam perkara ini. Tetapi dari segi Kementerian Kesihatan, apa yang kita membenarkan adakah doktor-doktor yang hanya akan menjalankan pembedahan mata menggunakan teknik yang saya sebutkan itu di Langkawi, mereka tidak akan terlibat dalam usaha-usaha yang lain di tanahair kita. Apakah kita tidak mewujudkan kemudahan ini di Hospital-hospital Kerajaan ataupun di Hospital Mata Tun Hussein, jawabnya Hospital Mata Tun Hussein itu adalah sebuah hospital swasta walaupun sebagai hospital amal mereka tidak nampaknya menunjukkan minat dan hasrat dalam perkara ini dan apa yang kita akan melihat di Langkawi sebagai Hospital Mata adalah satu usaha yang

dianjurkan oleh pihak sektor swasta, saya ingin tegaskan. Hospital itu dianjurkan oleh pihak sektor swasta, bukan dianjurkan oleh Kerajaan, dan Kerajaan hanya menerima permohonan mereka untuk mewujudkan kemudahan di situ selepas mengkaji adakah, teknologi yang digunakan itu munasabah dan adakah peraturan-peraturan yang lain akan dapat memenuhi kepentingan negara kita dan dalam perkara ini saya ingin menegaskan lagi sekali bahawa Hospital Mata di Langkawi itu.....

Tuan Ngoi Thiam Woh: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Kampar bangun.

Dato' K. Pathmanaban: Nanti sekejap, saya habiskan, kemudianlah. Saya ingin menegaskan bahawa projek ini bukan satu projek pelancongan tetapi projek Hospital Mata dan kita ada ramai daripada luar negeri, adalah diharapkan bahawa lebih kurang 80% daripada pesakit-pesakit yang akan menggunakan hospital ini akan datang dari luar negeri, dari luar Malaysia. Kedatangan mereka bukan untuk melancong ke Pulau Langkawi atau lain-lain tempat walaupun adalah diharapkan bahawa keluarga-keluarga mereka, anggota-anggota keluarga mereka akan juga turut ikut mereka dalam lawatan ke hospital itu dan mungkin aspek itu menjadi pelancongan sedikit tetapi ini satu perkara yang biasa kerana pesakit-pesakit kita yang dihantar ke London atau lain-lain tempat juga diiringi oleh ahli-ahli keluarga yang tertentu dan kita meramalkan bahawa di Hospital Mata di Langkawi keadaan yang sama akan wujud. Tetapi saya ingin tegaskan, projek ini bukan sebagai projek pelancongan pada asasnya dan pokoknya, soalnya adalah mewujudkan satu kemudahan sebagai Hospital Mata di Pulau Langkawi sebagai hospital swasta.

Tuan Ngoi Thiam Woh: Tuan Pengerusi, saya minta penjelasan. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri bersetuju bahawa Hospital Langkawi ini yang menggunakan teknologi RK ini tidak begitu perlu dari segi keperluan kesihatan bagi negara kita yang pada masa sekarang negara kita yang memerlukan ophthalmology yang boleh memberi bantuan kepada penyakit seperti diabetic retinopathy, dengan izin, glaucoma, cataract yang bukan menggunakan teknologi itu sebagai satu cosmetic surgery. Kalau mengadakan satu hospital yang boleh memberi perkhidmatan dari segi kepentingan kesihatan iaitu kita boleh menasihatkan pihak PROMET digantikan dengan satu hospital yang boleh beri perkhidmatan dari segi merawat penyakit seperti glaucoma, cataract, diabetic retinopathy yang kini mengancam rakyat kita yang sekarang telah didapati berlipat ganda penyakit ini. Jikalau ada sebuah hospital yang begitu, saya ingat di negara-negara jiran kita akan menghantar pesakit mereka ataupun pesakit-pesakit dari luar negeri boleh datang ke Pulau Langkawi iaitu negara kita lebih beruntung daripada mengadakan satu cosmetic surgery bagi mata.

Dato' K. Patbmanaban: Tuan Pengerusi, saya bukan pakar dalam perkara ini, hanya sebagai Timbalan Menteri Kesihatan dan dari apa yang saya dapat memetik dari perbincangan dan pemerhatian dalam perkara ini, saya dapat mengatakan bahawa perkara ini tidak dianggap sebagai cosmetic surgery tetapi sebagai satu cara rawatan untuk keadaan myopia atau kurang penglihatan mata, jadi bukan cosmetic surgery, tetapi sebagai satu cara rawatan yang benar-benar diperlukan dan RK adalah satu daripada berbagai cara yang digunakan dalam perkara ini.

Juga, saya pertu tegaskan lagi sekali bahawa cadangan mewujudkan

hospital ini bukan cadangan Kerajaan atau Kementerian Kesihatan tetapi satu penganjuran sektor swasta, terpulanglah kepada mereka, mereka hendak anjurkan sebuah hospital atau sebuah hotel atau membuat birds park ataupun tain-lain. Ini permodalan mereka dan mereka suka menanam modal dalam hospital swasta ini dan kita hanya kaji dari segi wajarnya teknologi, pentadbiran dan sebagainya dan kita hanya melesenkan hospital dan meluluskan doktor-doktor yang dicadangkan. Dan juga dari segi keperluan rakyat Malaysia, Kementerian tidak mengatakan bahawa dengan wujudnya Hospital Mata di Langkawi bahawa masalah penyakit mata kita akan dapat dikendalikan di Pulau Langkawi dari semua aspek—tidak. Kementerian memang akan terus mewujudkan dan memperluaskan lagi kemudahan bagi rawatan penyakit-penyakit mata yang biasa seperti disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kampar tadi. Kita masih akan terus melatih pakar-pakar ophthalmology dan terus mewujudkan dan memperluaskan kemudahan-kemudahan bagi merawat pesakit-pesakit dalam perkara ini. Adalah kita memahami bahawa hanya 20% daripada pesakit yang akan dapat faedah daripada hospital ini, dianggap sebagai wujud daripada rakyat negara kita, yang lainnya luar negeri. Jadi keperluan kita bukan faktor yang begitu besar dalam pihak syarikat mewujudkan hospital di Pulau Langkawi itu.

Adalah juga Ahli-ahli Yang Berhormat dari Seremban dan Kepong menyebutkan pada hari Jumaat lalu, bahawa mereka takut dan pihak Persatuan Perubatan Malaysia pun telah membuat bantahan bahawa mereka takut projek ini akan membawa kepada commercialisation. Dalam rawatan yang sejauh ini tidak wujud di negara Malaysia kita, bahawa pengiklanan tentang kemudahan hospital itu dan perkhidmatan yang diberi akan

dijalankan secara luas, melanggar kod ethika yang wujud sekarang dan Rang Undang-undang yang wujud sekarang.

Dalam perkara ini, suka saya mengatakan bahawa pihak hospital ini tidak akan mengecualikan daripada keperluan undang-undang mengenai kod ethika amali perubatan, ataupun kod-kod dan syarat-syarat undang-undang mengenai pengiklanan tentang kemudahan-kemudahan rawatan hospital ataupun perkhidmatan-perkhidmatan rawatan dan perubatan yang diberi di hospital itu seperti juga yang dikenakan pada masa ini kepada hospital-hospital dan doktor-doktor swasta yang lain. Tetapi perlu juga saya mengatakan di sini, bahawa kita di Kementerian pada masa ini sedang mengkaji semula kod ethika itu dan membuat satu rangka kod dan syarat-syarat yang baru, untuk membolehkan pihak yang menanam modal dalam hospital swasta di negara Malaysia dan lain-lain tempat, dan juga di hospital-hospital seperti ini dapat memberi maklumat yang lebih tepat, makluman yang lebih luas tentang kemudahan-kemudahan yang terdapat, dan mungkin perkara ini akan memerlukan pindaan kepada undang-undang dan Kementerian sedang mengkaji. Tetapi sementara waktu Hospital Mata di Pulau Langkawi apabila ianya diwujudkan akan juga diperlukan untuk mematuhi segala syarat undang-undang, dan segala kod ethika yang dikenakan kepada pengamal-pengamal perubatan dan hospital-hospital swasta di negara kita.

Saya rasa itu sahaja soalan-soalan yang ditimbulkan mengenai Hospital Mata di Pulau Langkawi, dan saya telah mengambil masa untuk menjawab soalan ini dan memberi penjelasan kepada beberapa Ahli Yang Berhormat untuk menentukan bahawa kita tidak membangkitkan banyak soalan lagi dalam perkara ini. Kita akan terus mengawasi kemudahan yang akan wujud di Pulau Langkawi nanti.

Perkara yang kedua yang dibangkitkan oleh beberapa Ahli Yang Berhormat termasuk Ahli-ahli Yang Berhormat dari Seremban, Kepong, Kampar dan beberapa orang yang lain, adalah mengenai kejadian keracunan makanan yang berlaku pada bulan yang lalu di Telok Intan dan di Kampar. Satu kejadian yang sungguh malang di mana seramai 14 orang telah hilang nyawa mereka, 13 kanak-kanak dalam umur yang kecil dan seorang wanita tua. Tragedi ini telah berlaku dan Kerajaan telah bersungguh-sungguh untuk mengesan apakah punca tragedi ini dan keracunan itu, Kementerian telah melantik dan mengumpulkan pakar-pakar tempatan dan juga mendapat bantuan daripada pakar-pakar dan pusat-pusat analisa keracunan di luar negara kita, supaya dapat membantu kita dalam pengesanan punca keracunan ini dan mencegah keracunan ini berlaku lagi sekali.

Ahli Yang Berhormat dari Kampar telah menuduh bahawa kita telah tergopoh-gopoh mengatakan bahawa punca keracunan itu adalah beberapa barang dan satu persatu disebutkan sampai kita tidak dapat mengesan apakah punca yang benar.

Sebenarnya dalam perkara ini selain daripada pengumuman-pengumuman asal mengenai keracunan salicylate yang tersilap dalam perkara ini, kerana level atau tahap salicylate dalam darah si mati itu tidak mencukupi untuk membawa maut kanak-kanak itu. Kita telah cuba selepas itu mencari sebab-sebab atau punca-punca yang lain dan Kementerian tidak menyalahkan ubi kayu atau tepong atau lain-lain kerana telah mengatakan bahawa puncanya belum dapat dikesan dan kita sedang berusaha seboleh-bolehnya untuk mengesan punca itu. Oleh kerana itu kita telah mendapat bantuan daripada makmal-makmal di Singapura, makmal-makmal di London, Liverpool dan sebagainya, selain

daripada makmal di Pusat MARDI, Jabatan Kimia di Ipoh dan di Kuala Lumpur dan makmal-makmal di universiti-universiti tempatan, dan Institute Medical Research dan sehingga kita dapat keputusan yang muktamad daripada makmal-makmal ini, kita tidak dapat sehingga ini mengatakan dengan 100% apakah punca keracunan itu.

Tuan Ngoi Thiam Woh: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Ya, Yang Berhormat dari Kampar bangun.

Tuan Ngoi Thiam Woh: Tuan Pengerusi, saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri, sudah begitu lama, sampai sekarang yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi, pihak berkuasa telah berhubung dengan London, Singapura dan pakar-pakar toxicology, epidemiologist telah pun datang melawat dan membuat kajian, penyelidikan, tetapi sampai hari ini mengapa tidak boleh mengenalpasti mana satu jenis racun itu yang mengakibatkan kematian ini. Saya kurang yakin kalau sekarang kita tidak tahu, barangkali kita takkan tahu selama-lamanya. Kalau kita tidak tahu mana jenis racun itu yang mengakibatkan kematian, kita tidak boleh buat apa-apa persiapan, persediaan untuk mengelakkan mala petaka ini berlaku sekali lagi. Saya khuatir kemampuan Kementerian. Mengapa tidak boleh beritahu latarbelakang case ini? Adakah apa-apa yang diseludupi atau tidak?

Dato' K. Pathmanaban: Tuan Yang di-Pertua, jika beliau sabar dua minit lagi, mungkin saya akan jawab apa yang dia soal-*(Disampuk)*—termasuk Ahli Yang Berhormat dari Rasah boleh sabar dengar sedikit.

Tuan Yang di-Pertua, masalah dalam perkara ini bukannya pakar kita tidak cukup pakar atau kita tidak cukup pathologist ataupun lain-lain.

Dalam perkara keracunan ini memang terdapat beberapa pusat sahaja di dalam dunia, di mana kemudahan makmal dan pengalaman mereka yang menjalankan makmal-makmal itu cukup untuk menggendatikan dengan 100% apakah punca keracunan dan sebagainya. Sebenarnya, kita sudah berhubung dengan pusat-pusat keracunan di Atlanta dan di London beberapa hari sahaja selepas kejadian keracunan di Teluk Intan dan di Kampar dan telah mengaturkan untuk kajian selanjutnya dijalankan, dan malangnya kajian makmal-makmal itu memang memakan masa sedikit. Dan pada masa itu mengumumkan keputusan interim pasukan petugas yang menyiasat kejadian-kejadian ini, memang kita belum mempunyai pada masa itu keputusan yang penuh daripada makmal yang kita gunakan iaitu melalui pusat keracunan di London, makmal Tropical Medicine di Liverpool dan pada masa ini sedang dapat keputusan-keputusan awal yang lebih menunjukkan bahawa kejadian ini adalah berpunca daripada keracunan afflo-toxins kepada kanak-kanak ini dan dalam beberapa hari sahaja lagi kita harap dapat laporan yang penuh daripada makmal itu.

Kelambatan dalam perkara ini tidak menunjukkan bahawa Kementerian Kesihatan di sini kurang mampu dalam perkara ini. Tak payah kita lekas-lekas buat tuduhan seperti itu. Ini kita kena menunggu keputusan yang kita boleh yakin dapat membantu kita dalam usaha-usaha yang kita akan mengambil untuk mencegah kejadian-kejadian ini berlaku semula. Jadi, sementara waktu maklumat-maklumat yang awal jelas menunjukkan bahawa pusat atau punca keracunan ini adalah lebih mirip kepada afflo-toxins, daripada punca-punca yang lain, dan di mana berlakunya fungus yang mewujudkan afflo-toxins ini iaitu bahan-bahan mentah apa yang membawa kepada afflo-toxins ini kita belum dapat kesan kerana mungkin

bahan-bahan di mana berlakunya dan wujudnya fungus ini telah pun digunakan, telah pun tidak ada lagi. Tetapi punca keracunannya lebih mirip pada keputusan awal yang kita telah menerima dalam beberapa kes-kes post-mortem yang kita hantar itu sebagai afflo-toxins.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, saya bukan hendak salahkan sesiapa buat masa ini, cuma hendak dapat maklumat yang penting, tugas itu dijalankan dengan betul. Tuan Yang di-Pertua, semasa kejadian ini berlaku kenyataan daripada pihak Kementerian mengatakan ada sejenis mi yang terlibat dan sebagainya mengakibatkan consequence yang sangat buruk. Saya bukan mengatakan semua penjual mi dan semua kilang mi itu begitu bersih. Ada setengah-tengah itu tidak bersih. Kita hendak mengambil langkah untuk mencegah kekotoran dan sebagainya, tetapi di sini saya hendak menekankan bahawa mengapa kilang-kilang yang tertentu itu disalahkan, walhal afflo-toxins seperti disebutkan oleh Yang Berhormat tadi berpunca dari sejenis fungus dan sebagainya. Jadi, tidak adillah kita menuduh kilang-kilang yang tertentu itu sebagai satu punca. Yang keduanya bolehkah Kementerian itu menubuhkan pusat kawalan keracunan makanan kerana penduduk kita lebih 17 juta orang sekarang. Kita perlu sekurang-kurangnya satu atau dua, dengan adanya pusat seperti ini kita dapat mengambil langkah yang cepat dan segera. Saya akui bahawa bukan semua kejadian itu kita dapat menyiasat dengan teliti dan dapat memastikan apakah racun yang terlibat. Saya akui kerana saya pernah terlibat dalam kes-kes seperti ini tetapi cuma hendak memperbaiki kaedah dan keadaan sekarang.

Dato' K. Pathmanaban: Tuan Yang di-Pertua, saya serba salahlah hujah Ahli Yang Berhormat dari Kepong itu. Pihak Kementerian tidak mahu

memperlingkungan sesiapa dalam perkara ini, tetapi rakyat jelata yang terdedah kepada keracunan ini dan kita sudah hilang 14 nyawa dalam kejadian ini. Jadi, Kementerian telah mengambil tindakan untuk berjaga-jaga dalam perkara ini dan selepas kita dapat mengesan bahawa keracunan itu terjadi kerana mangsa-mangsa yang meninggal itu termakan mi, sejenis mi. Tanggungjawab kita adaiah untuk mencegah penjualan mi-mi itu sehingga kita dapat mengesan apakah dalam mi itu yang membawa keracunan. Kalau tidak, kita mungkin telah hilang lebih nyawa dalam kejadian itu.

Langkah-langkah Kementertan yang dapat mencegah daripada penjualan bahan-bahan itu yang disyaki sebagai punca kejadian keracunan. Langkah-langkah itu saya rasa telah dapat menyelamatkan beberapa nyawa. Jadi, tak payah sehingga ini kita belum dapat tahu apakah puncanya dan adalah baik lebih prudent dalam bahasa Inggeris, dengan izin, untuk kita mengambil tindakan-tindakan awal untuk mencegah. Inilah yang biasanya dilakukan dan tak payah kita meramalkan atau menjadi expert selepas kita dapat keputusan untuk mengesan apakah kita harus lakukan.

Dalam perkara penyiasatan keracunan ini, pihak-pihak pakar dari luar negeri pun telah datang membantu kita dalam penyiasatan kejadian keracunan ini dan telah mengaku bahawa langkah-langkah yang kita telah mengambil, kajian-kajian dan soal-siasat yang kita telah lakukan adalah lengkap dan baik; ini adalah perkataan mereka sendiri. Mereka hanya memerlukan pengesanan daripada makmal-makmal yang mempunyai kemudahan alat-alat yang cukup sensitif untuk mengesan, kenalpasti punca keracunan itu dan itulah yang kita menghantar bahan-bahan post-mortem itu kepada pusat keracunan di London yang

mengaturkan siasatan contoh-contoh itu di makmal di Liverpool. Pihak kita telah mengambil semua tindakan yang perlu dalam perkara ini.

Kekurangan dalam makmal-makmal di kawasan atau rantau Asia ini bukanlah satu yang kita boleh salahkan kerana saya diberitahu bahawa untuk perkara-perkara semacam ini ada 4 ke 5 pusat sahaja di dalam dunia yang mempunyai alat-alat yang cukup sensitif dan mempunyai kakitangan yang berpengalaman dalam perkara ini untuk membantu kita. Jadi, kita tidak segan mencari bantuan dari luar negeri.

Kita memang mencadangkan untuk mewujudkan sebuah poison centre di negara kita sendiri. Memang cadangan ini sudah ada beberapa lama dahulu dan cadangan ini sedang diteruskan; adalah diputuskan bahawa pusat keracunan ini harus diwujudkan di peringkat Universiti Kebangsaan Malaysia dan beberapa kakitangan yang kanan sudah pun dikenalpasti untuk mengaturkan wujudnya poison centre ini. Apakah yang akan dijalankan oleh poison centre ini, belum lagi diputuskan dengan sepenuhnya, melainkan bahawa poison centre ini akan menjadi pusat penyelarasan.

Untuk segala maklumat mengenai keracunan, bermacam-macam keracunan, baik keracunan daripada bidang pertanian ataupun bidang ubat-ubatan ataupun bidang ular dan sebagainya. Semua jenis keracunan akan dibawa perhatian pusat keracunan ini untuk mereka menyelaraskan maklumat-maklumat kepada doktor-doktor hospital-hospital dan sebagainya. Dan mereka akan dapat mengumpulkan data-data, keterangan yang cukup bagi merawat keracunan ini. Kita harap mereka akan dapat memperkuat lagi beberapa makmal di negara kita sendiri untuk mengkaji bahan-bahan untuk mengesan punca keracunan dan

sebagainya. Dan kita harap kita akan juga mempunyai sebuah steering committee untuk menjalankan dan mentadbir pusat keracunan ini untuk menentukan bahawa pusat ini sentiasa peka kepada keperluan pihak-pihak hospital, pihak-pihak pengamal perubatan, pihak-pihak menyiasat kejadian-kejadian dan sebagainya, bahawa pusat ini akan juga dapat berhubung rapat dan bekerjasama dengan pusat-pusat keracunan dari lain-lain negara, dan menentukan bahawa pengalaman dari luar negeri akan juga diperolehi pada masa kita memerlukannya.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, sesungguhnya saya telah pun bercadang dan beberapa orang lagi bercadang untuk mengadakan pusat keracunan. Ini adalah satu langkah yang betul. Saya berharap ini dapat diadakan dengan secepat mungkin dan dijalankan dengan berkesan. Satu lagi ialah mengenai laporan dan kajian yang telah disebutkan oleh Yang Berhormat tadi, adakah laporan-laporan ini akan dikemukakan atau diumumkan untuk maklumat rakyat, terutamanya doktor-doktor supaya dapat mempelajari daripada kejadian itu.

Dato' K. Pathmanaban: Tuan Pengerusi, Laporan Interim itu summarynya kita telah keluarkan untuk pengetahuan orang ramai. Adalah diharapkan bukan sahaja oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dan doktor-doktor di dalam negara kita, tetapi juga beberapa pusat keracunan di dunia pun berhasrat mendapatkan laporan lengkap mengenai kejadian di Perak itu. Dan kita harap tidak lama lagi apabila proses siasatan pasukan petugas ini dapat diselesaikan bahawa laporan penuh dapat disiapkan dan kita dapat memberi laporan ini kepada sesiapa yang memerlukannya. Kerajaan tidaklah bertujuan untuk menyulitkan pengetahuan itu menjadi satu yang berfaedah kepada dunia

luar, juga kerana kita sendiri dapat faedah daripada pengalaman di luar negeri di beberapa negara yang lain yang telah membantu kita dalam kejadian ini.

Dalam perkara ini suka saya mengucapkan terima kasih kepada bukan sahaja kakitangan di Kementerian Kesihatan tetapi juga beberapa pusat pengajian tinggi di negara kita, universiti-universiti, beberapa orang ramai yang telah menunjukkan minat memberi maklumat kepada kita mehulis surat cadangan punca ini, punca yang lain dan sebagainya dan juga kepada Kerajaan Singapura, kepada pusat keracunan di London, makmal di Liverpool, kepada CDC di Atlanta, kepada World Health Organisation dan sebagainya telah membantu dalam perkara ini dan membolehkan kita menjalankan penyiasatan ini sebagai satu yang constructive yang menyeluruh dan sebagainya.

Ada juga Ahli-ahli Yang Berhormat dari Kepong dan Seremban telah mengatakan bahawa Kementerian tidak begitu kuat menjalankan penyiasatan di atas premis-premis makanan, menjual makanan, membuat makanan dan sebagainya. Perkara ini adalah yang relatif pada bila-bila masa pun adakah tahap penyiasatan yang kita jalankan pengawasan yang kita mengadakan itu cukup atau tidak adalah satu yang relatif, tetapi sebagai satu gambaran untuk menunjukkan apa yang kita telah buat dalam perkara ini, suka saya menyebutkan beberapa angka. Dalam tahun 1984 sebelum kita mengadakan Peraturan Makanan 1985, pegawai-pegawai Kementerian Kesihatan dan pegawai-pegawai kesihatan dari badan-badan Kerajaan Tempatan telah menjalankan sebanyak 14,768 penyiasatan di atas premis-premis menjual, menghidang makanan tetapi selepas Peraturan Makanan dikuatkuasakan dalam tahun 1987, kita telah menjalankan

sebanyak 27,370 penyiasatan di atas premis-premis makanan selain daripada mengambil contoh-contoh makanan dan sebagainya.

Satu aktiviti yang cukup luas untuk mengamalkan peraturan makanan yang baru dan sebagainya dan kita akan meneruskan secara intensif pemeriksaan kepada premis-premis makanan, juga selepas ini kepada mereka yang membekalkan secara wholesale barang-barang makanan tepung dan sebagainya mengambil contoh daripada mereka dari semasa ke semasa untuk menentukan bahawa bekalan itu adalah bebas daripada keracunan kimia, bebas daripada beberapa cara makanan ini boleh dicemarkan dan untuk menasihatkan kepada premis-premis ini cara menyimpan barang-barang (storage), cara masakan, cara membasuh, cara menghidang dan sebagai yang lebih selamat.

Dalam perkara ini adalah penting sekali untuk rakyat kita sendiri sedar bahawa mereka juga mesti berjaga-jaga, mereka mesti mengamalkan kesihatan diri dengan tahap yang memuaskan dan sebagai nasihat yang pertama, first line of advice, dengan izin, semua consumers adalah dinasihatkan untuk membasuh atau mencuci bahan-bahan makanan ini dalam air yang mengalir (running water) dan sebagai satu langkah keselamatan yang baik untuk setiap masa, piece of advice is always wise to carry out.

Jadi, dalam perkara ini kita harap juga kita akan dapat menghapuskan seboleh-bolehnya penggunaan barang-barang additives kepada makanan yang dilarang di bawah peraturan-peraturan makanan seperti boric acid dan sebagainya.

Ada saya dengar persatuan yang baru ditubuhkan belum didaftarkan pun telah mula mencadangkan bahawa boric acid tidak akan dibenarkan untuk digunakan dalam barang-barang

makanan dan kita akan mengambil tindakan yang sekuat-kuatnya termasuk mencadangkan pihak mahkamah bahawa mereka yang menggunakan boric acid dalam makanan harus dipenjarakan selain daripada dikenakan denda. Sebagai satu ajaran kepada pihak industri makanan yang telah selama ini mengabaikan keperluan undang-undang dan keperluan keselamatan kesihatan kita semua.

Jadi, tindakan yang sekeras-kerasnya adalah diharapkan di atas segala perkara ini dan kita harap rakyat juga akan bekerjasama dengan memberi maklumat dan mengambil tindakan-tindakan keselamatan diri dalam perkara ini.

Ahli Yang Berhormat dari Seremban telah mencadangkan dan juga saya rasa Ahli Yang Berhormat dari Kampar juga telah menyebut tentang renal dialysis unit di hospital-hospital yang luar daripada Kuala Lumpur dan sebagainya. Memang menjadi hasrat Kementerian untuk mewujudkan renal dialysis unit ini di semua hospital-hospital besar dan pada masa ini kita telah pun mewujudkan renal dialysis unit ini di beberapa hospital sebagai satu regional service termasuk Kuala Lumpur, Ipoh, Kuching dan sebagainya. Dan kita harap kita akan dapat mewujudkan renal dialysis unit di Hospital Besar Seremban sebelum tahun 1990 sebagai satu langkah untuk memperluaskan perkhidmatan ini kepada rakyat pada amnya.

Ahli Yang Berhormat dari Simunjan telah membangkitkan perkara Hospital Daerah untuk Simunjan. Sukalah saya mengatakan bahawa beliau dan rakyat di kawasan di situ akan dapat berita yang baik iaitu Hospital Daerah Simunjan telah mula dirancang dan sebidang tanah seluas 30 ekar sedang diperolehi untuk membina sebuah Hospital Daerah di Simunjan. Adalah diharap

bahawa hospital ini akan dapat dimulakan dibina pada tahun 1989 iaitu tahun depan dan selesai dalam dua, tiga tahun yang akan datang.

Skop Hospital Daerah ini adalah seperti hospital daerah yang lain dan kita harap ini akan dapat membawa faedah kepada rakyat di Simunjan. Mengenai pharmacy memang menjadi tujuan Kerajaan untuk menentukan bahawa bekalan ubat yang disenaraikan dalam senarai ubat-ubatan Kementerian Kesihatan sentiasa terdapat di semua hospital-hospital mengikut peringkat-peringkat. Ada setengah ubat yang menjadi ubat yang boleh didispensekkan atau preskripsikan oleh pakar-pakar, ada yang lain hanya boleh dipreskripsikan oleh doktor biasa dan sebagainya mengikut peringkat keupayaan hospital-hospital itu, pembekal ubat juga sedang diaturkan dan kita sentiasa cuba mewujudkan logistics supply atau bekalan logistik ubat-ubat itu, mempertingkatkan kecekapan, mutu dan sebagainya.

Ahli Yang Berhormat dari Shah Alam telah membincangkan perkara kemudahan ambulance atau mencadangkan bahawa kita harus mempertingkatkan kemahiran dan keupayaan kakitangan mengiringi ambulance dan sebagainya. Memang menjadi rancangan Kerajaan untuk menentukan bahawa ambulance ini sentiasa dibekalkan dengan alat-alat perlu dan juga kakitangan yang dilatih. Seumpamanya dalam dua, tiga tahun yang lalu, kita telah berusaha untuk menentukan bahawa kakitangan, doktor dan para medic dari segi jururawat dan sebagainya diberi latihan untuk program latihan, dengan izin, basic cardiac life support ataupun advanced cardiac life support sebagai satu program yang on-going di hospital-hospital di negara kita untuk menentukan bukan sahaja mereka yang di wad kecemasan tetapi mereka

yang mengiringi ambulance mempunyai keupayaan resuscitation pesakit-pesakit yang diperlukan.

Dalam 1987 seumpamanya kita telah dapat melatih khusus dalam teknik-teknik ini seramai 128 doktor, 107 orang pembantu perubatan, 231 jururawat terlatih dan 51 ahli Persatuan Bulan Sabit Malaysia, ahli-ahli daripada syarikat MAS, Esso dan sebagainya untuk membolehkan mereka juga mengamalkan program yang memuaskan. Semua ambulance biasanya diiringi dengan seorang pemandu yang membawa ambulance itu dan jika kes yang dirujuk itu kes bersalin, seorang jururawat atau bidan ikut atau dalam kes-kes lain seorang pembantu perubatan akan mengiringi ambulance itu, tidak atendan sahaja.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Pengerusi, saya minta jalan sebab jawapan Timbalan Menteri Kesihatan begitu detail. Saya dengar macam kuliah. Itu sahajalah. Terima kasih. *(Ketawa)*

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Itu bukan minta penjelasan.

Dato' K. Pathmanaban: Tetapi Yang Berhormat minta banyak detail

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Itu bukan penjelasan Yang Berhormat, tidak perlu jawab.

Dato' K. Pathmanaban: Ahli Yang Berhormat, saya rasa banyak confuse dalam masa ini. Tidak ada perkara yang lain yang saya harus menjawab dalam Dewan ini.

Ahli Yang Berhormat dari Rantau Panjang sendiri sedar bahawa Pusat Kesihatan di situ, projek itu tergendala kerana kontrak kita sedang mengaturkan untuk projek itu diselesaikan tidak lama lagi. Kita

mengambil perhatian kenyataan beliau tentang banjir dan sebagainya jadi popular pada masa ini.

Selain daripada itu, saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang berucap dan saya harap Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas tidak ada banyak detail yang diperlukan yang saya tidak beri. Lain kali tidak usah minta detail.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wangsejumlah \$1,221,630,600 untuk Maksud B.34 di bawah Kementerian Kesihatan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$1,221,630,600 untuk Maksud B.34 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$206,311,950 yang disebutkan dalam Maksud P.34 dalam Anggaran Pembangunan, 1989 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$206,311,950 untuk Maksud P.34 jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan, 1989.

Maksud B.35, B.36, B.37, B.38, B.39, B.40, B.41, B.42 dan B.43 (Jadual)—

Maksud P.35, P.36, P.37, P.39, P.40, P.41 dan P.42 (Anggaran Pembangunan, 1988)—

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Kepala Bekalan B.35 sehingga B.43 dan Kepala P.35 hingga P.42 di bawah Kementerian Dalam Negeri Terbuka untuk dibahas. Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang ada membawa Usul.

4.25 ptg.

Tuan Lee Lam Thye (Bukit Bintang): Tuan Pengerusi, saya bangun untuk mencadangkan bahawa perbelanjaan bagi Maksud B.40—Jabatan Penjara diluluskan dengan syarat dikurangkan sebanyak \$10 bagi Butiran, Program/Aktiviti, Pentadbiran Am, Kod 010000—Emolumen berhubung dengan gaji Penguasa Kanan (I) Tempat Tahanan Perlindungan Kamunting Taiping.

Saya telah menyampaikan notis kepada Dewan menurut Peraturan Mesyuarat 66 (9). Saya mengemukakan usul \$10.00 ke atas gaji Penguasa Kanan (I) Tempat Tahanan Perlindungan Kamunting di Negeri Perak, kerana beliau tidak menunjukkan kecekapan, sombong dan bongkak, tidak menghormati dan tidak mengindahkan langsung Peraturan-peraturan Keselamatan Dalam Negeri (Orang-orang Tahanan) 1960 semasa mengendalikan hal ehwal di tempat tahanan yang berkenaan.

Saya akan menghuraikan di sini sebab-sebab tertentu yang menunjukkan bagaimana beliau tidak cekap dan penuh muslihat Penguasa ini dalam masa menjalankan tugasnya sebagai Komandan Tempat Tahanan dan bagaimana beliau telah menunjukkan dalam beberapa peristiwa sikap tidak menghormati undang-undang dan peraturan bertulis. Contoh terbesar dan amat nyata tentang ketidakcekan, sikap sombong dan membangga diri beliau itu ialah semasa beliau mengendalikan kes mogok lapar dan puasa sunat selama 7 hari oleh 18 orang tahanan ISA di kem berkenaan mulai 27hb Oktober, 1988 hingga 3hb November, 1988.

Di antara 18 tahanan yang menyertai mogok lapar dan puasa sunat ialah Yang Berhormat Lim Kit Siang, Yang Berhormat Karpal Singh, Yang Berhormat P. Patto, Yang Berhormat Lau Dak Kee, Yang

Berhormat Lim Guan Eng, Dr Mohamed Nasir Hashim, Mohamed Yusot Husin, Zainuddin Abdullah, Encik Kamaruzaman Ismail, Mohamed Yunus Lebai Ali, Mohamed Sabu, Tengku Shukri bin Tengku Zainal, Dr Tuang Pik King, Dr Kua Kia Soong, V.R.A.K. Dass, Philip Cheong Ah Kow, Hong Boon Lean dan Chong Kon Fatt.

Pada lebih kurang pukul 10.30 pagi, 26hb Oktober, 1988, dua wakil dari 18 orang tahanan berkenaan ialah Encik Kamaruzaman Ismail dan Philip Cheong berjumpa dengan Encik Ramadas dan menyerahkan satu perisytiharan yang ditandatangani oleh 18 orang tahanan berkenaan supaya disampaikan kepada Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri. Perisytiharan itu mengandungi sebab-sebab mogok lapar dan puasa sunat itu diadakan iaitu mereka membantah penahanan berterusan mereka. Encik Ramadas diberitahu bahawa 7 dari 18 orang tahanan yang terdiri dari orang-orang yang beragama Islam akan menjalani puasa sunat mulai terbit fajar hingga petang sepanjang 7 hari. Beliau juga diberitahu bahawa Dr Tuang Pik King akan hanya berpuasa dari terbit fajar hingga masuk waktu maghrib selama tempoh yang berkenaan.

Encik Ramadas juga diberitahu bahawa baki 10 orang tahanan tidak akan memakan apa juga makanan cecair dan keras dan akan hanya meminum air kosong semasa melancarkan mogok. Dalam pertemuannya dengan dua wakil itu Encik Ramadas tidak menasihatkan mereka membawa tindakan mogok lapar itu patut dibatalkan atau memberi amaran bahawa tindak sedemikian merupakan satu pelanggaran Peraturan Keselamatan Dalam Negeri (Orang-orang Tahanan), 1960. Sebaliknya, beliau menyatakan kepada kedua-dua wakil itu bahawa beliau tidak menghalang atau menyekat seseorang dari

melakukan puasa. Beliau selanjutnya melahirkan kebimbangan tentang kesihatan mereka yang hendak menjalani mogok lapar dan puasa sunat. Malahan beliau selanjutnya menawar untuk membantu semua 18 orang tahanan yang berkenaan.

Percakapan beliau pada pertemuan itu membayangkan bahawa beliau seolah-olah memberikan kebenaran secara senyap kepada mogok lapar dan puasa sunat dan beliau tidak akan mengambil apa-apa bentuk tindakan di bawah Peraturan 73 Peraturan Keselamatan Dalam Negeri (Orang-orang Tahanan), 1960 yang berbunyi:

"Bahawa keengganan memakan makanan yang diberikan di tempat tahanan tanpa sebab-sebab yang munasabah dianggap sebagai satu kesalahan kecil".

Di Mesyuarat itu Encik Kamaruzzaman Ismail meminta Encik Ramadas mengarahkan mereka yang bertanggungjawab menyediakan makanan supaya tidak menghidangkan makanan tengahari kepada orang-orang tahanan yang beragama Islam, tetapi hanya menghidangkan makanan malam untuk mereka selama 7 hari puasa sunat seperti yang dipersetujui.

Pada 27hb Oktober, 1988, mogok lapar bermula. Apa yang menghairankan 18 orang tahanan ialah mereka tidak diberikan akhbar-akhbar harian pada hari yang berkenaan. Apabila mereka bertanya, mereka diberitahu oleh warder bahawa mereka diarahkan untuk memaklumkan kepada mereka bahawa mereka tidak akan dibekalkan dengan suratkhabar dan lain-lain bahan bacaan. Pada hari yang sama dua wakil dari kawasan Lima, Dr Mohamed Nasir Hashim dan Dr Kua Kia Soong menemui Encik Ramadas untuk bertanya raengapakan mereka dinafikan suratkhabar dan bahan-bahan bacaan dan sama ada keluarga dan peguam orang tahanan yang dijadualkan untuk melawat

orang-orang tahanan berkenaan boleh membuat lawatan biasa semasa mogok lapar berjalan.

Encik Ramadas menjawab bahawa semua lawatan dibatalkan dan mereka tidak akan dibekalkan dengan suratkhbar dan bahawa beliau menjalankan arahan dari boss atau ketuanya yang bermakna Ketua Pengarah Penjara Malaysia atau beberapa Pegawai atasan Kementerian Dalam Negeri. Apabila diterangkan kepadanya bahawa Peraturan 71, Peraturan Keselamatan Dalam Negeri (Orang-orang Tahanan), 1960 perlu dipatuhi sebelum beliau boleh mengambil apa-apa tindakan terhadap orang-orang tahanan bagi apa juga kesalahan iaitu satu siasatan mestilah dijalankan sebelum apa-apa hukuman dijatuhkan.

Beliau dengan sikap angkuh dan menghina undang-undang dan peraturan menyatakan bahawa beliau mempunyai ratusan peraturan dan beliau tidak boleh menuruti semuanya itu. Beliau menyebutkan kepada wakil-wakil berkenaan bahawa tidak ada yang boleh beliau melakukan bahawa keputusan untuk menafikan suratkhbar dan lawatan dari keluarga dan peguam dibuat oleh pegawai atasan dan ianya adalah muktamad.

Peraturan 71, Peraturan Keselamatan Dalam Negeri (Orang-orang Tahanan), 1960 adalah berbunyi:

"Seseorang Penguasa boleh menghukum mana-mana orang tahanan yang didapati bersalah setelah satu enquiry atau penyiasatan dijalankan, melakukan kesalahan kecil yang tertentu dengan mengarahkan beliau menjalani salah satu atau lebih hukuman-hukuman yang berikut:

- (a) mengurung daiam sebuah bilik hukuman bagi tempoh tidak melebihi lima hari

dengan diberikan makanan hukuman atau punishment diet;

- (b) penafian bagi tempoh yang berkenaan sebagaimana yang difikirkan adalah sesuai oleh penguasa apa-apa hak keistimewaan sama ada makanan, buku, pakaian, apa-apa barang mewah, surat-surat, pelawat atau apa juga yang beliau sedang menikmatinya".

Ini adalah terbukti daripada tindakan Penguasa Kanan (I) Encik Ramadas memandang rendah Peraturan 71, Peraturan Keselamatan Dalam Negeri (Orang-orang Tahanan), 1960 dan telah enggan mematuhi kehendak-kehendak berkanun untuk mengadakan satu penyiasatan atau enquiry sebelum menentukan sama ada seseorang tahanan telah melakukan kesalahan kecil dan sama ada untuk menghukumkannya bagi kesalahan yang berkenaan.

Sebenarnya, 18 orang tahanan yang menjalani mogok lapar telah dihukum tanpa diberitahu apakah kesalahan yang mereka lakukan dan tanpa menjalani penyiasatan ataupun enquiry seperti yang dikehendaki oleh Seksyen 71, Peraturan Keselamatan Dalam Negeri (Orang-orang Tahanan), 1960 itu. Ini menunjukkan betapa sikap bermaharajalela dan bongkak pegawai yang berkenaan. Encik Ramadas telah terbukti berbohong kepada Dr Mohamed Nasir Hashim dan Dr Kua Kia Soong pada pagi 27hb Oktober, 1988 apabila beliau mendakwa bahawa ketuanya telah mengarahkan menarik balik kebenaran untuk menehna lawatan dari keluarga dan peguam-peguam mereka kepada 18 orang tahanan. Ini adalah kerana Peguam Kanan Persekutuan, Encik Raus Shariff, yang juga Penasihat Undang-undang kepada Kementerian Dalam Negeri memberitahu Mahkamah Tinggi Kuala Lumpur pada 4hb November, 1988

berkaitan dengan permohonan untuk mendapatkan satu perisytiharan yang dibuat oleh isteri Ketua Pembangkang dan Ahli Yang Berhormat dari Tanjong yang sedang ditahan bahawa Ketua Pembangkang berhak menerima lawatan oleh keluarga dan peguamnya, meskipun beliau sedang menjalani mogok lapar. Tetapi Encik Raus Shariff memberitahu Hakim Ajaib Singh bahawa sejauh yang Kementerian yang berkenaan sedar ia tidak membatalkan apa-apa kebenaran untuk melawat Saudara Lim Kit Siang, hanya kebenaran yang dikeluarkan bagi lawatan pada 27hb Oktober, 1988 oleh pihak berkuasa tempat tahanan telah dibatalkan.

Satu lagi tindakan yang dilakukan sesuka hatinya ialah mengenakan bentuk hukum yang sama ke atas orang-orang tahanan dalam Kawasan I dan Kawasan II dengan menafikan mereka suratkhbar dan lawatan keluarga walaupun mereka tidak terlibat dalam mogok lapar. Mengapakah beliau menghukum orang-orang tahanan dalam kedua-dua kawasan dan sehingga kini beliau masih belum memberikan penjelasan yang memuaskan. Apabila suratkhbar dibenarkan pada akhirnya masuk ke dalam kawasan itu pada petang 28hb Oktober, 1988, lebih kurang jam 5 petang, laporan-laporan berita mengenai mogok lapar dan puasa sunat dipotong keluar dari suratkhbar dan penapisan itu dilakukan sehingga 3hb November, 1988.

Pada 30hb Oktober, 1988 lebih kurang jam 2.45 petang apabila Ahli Yang Berhormat Lim Kit Siang dan Saudara Philip Cheong bertanya Encik Ramadas bagi pihak orang-orang tahanan dalam Kawasan V tentang bagaimana Timbalan Menteri Dalam Negeri boleh menuduh 18 orang tahanan melakukan "sandiwara" dan bahawa mereka sebenarnya dilihat mengambil makanan seperti yang dilaporkan oleh Televisyen, beliau

berkata bahawa Timbalan Menteri telah mengeluarkan ulasan berdasarkan laporannya dan Encik Ramadas berbuat demikian dengan mempercayai kata-kata warder-wardernya. Apabila dicabar sama ada beliau sendiri menyiasat laporan yang dikemukakan oleh warder-warder untuk memastikan kebenarannya, beliau menjawab bahawa beliau tidak perlu berbuat demikian kerana beliau mempercayai orang-orangnya.

Apabila beliau diberitahu bahawa 18 orang tahanan dalam Kawasan V sebenarnya menjalani mogok lapar "dan puasa sunat, beliau memperkecil-kecilkan mereka dengan mengatakan bahawa itulah apa yang orang tahanan mengakui. Sikap dan tindak balas beliau amat tidak disenangi dan menimbulkan kemarahan orang-orang tahanan yang berkenaan.

Apabila beliau ditanya supaya menunjukkan satu salinan laporan yang dikemukakan oleh warder, beliau enggan memberinya. Apabila ditanya sama ada beliau telah menafikan kebenaran laporan itu, beliau memberitahu wakil itu beliau tidak berbuat demikian. Pegawai yang berkenaan jelas menyampaikan maklumat yang palsu kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang membawa kepada Parlimen apabila beliau membuat dakwaan terhadap 18 orang tahanan dengan menuduh mereka dilihat curi makan semasa mogok lapar berjalan. Pada hari yang sama sepucuk surat. . . .

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat ada seminit lagi.

Tuan Lee Lam Thye: Pada hari yang sama sepucuk surat dari Kawasan V dan VI yang ditandatangani oleh 18 orang tahanan yang telah menjalani mogok lapar meminta Encik Ramadas mengaturkan perjumpaan dengan peguam-peguam mereka kerana mereka ingin memfailkan saman malu

terhadap beliau mengenai perkara yang diserahkan kepada beliau. Sehingga hari ini Encik Ramadas masih belum menjawab surat mereka.

Orang-orang tahanan tidak berpuas hati dengan tindakan Encik Ramadas dan jelas bertentangan dengan Peraturan Keselamatan Dalam Negeri (Orang-orang Tahanan). Encik Ramadas juga telah mengemukakan satu laporan palsu kepada KDN berkenaan dengan kononnya satu perhimpunan mengandungi 20 orang penyokong-penyokong DAP telah diadakan di kem tersebut pada pagi 27-10-88. Tidak ada apa-apa perhimpunan diadakan pada pagi itu, kecuali isteri dan anak-anak orang tahanan yang telah mengharapkan bahawa mereka akan dibenarkan berjumpa dengan orang-orang kesayangan mereka. Maka adalah amat tidak bertanggungjawab bagi Komandan kem yang berkenaan untuk mengemukakan satu laporan yang palsu yang menyebabkan Timbalan Menteri mengeluarkan kenyataan di Parlimen kononnya satu perhimpunan yang mengandungi 20 orang penyokong-penyokong DAP telah diadakan di luar kem yang berkenaan.

Selain daripada itu, satu aspek yang lain mengenai tindakan provokatif Encik Ramadas ialah dalam mengarahkan pegawai-pegawainya terus menghidangkan makanan tengah hari untuk orang-orang tahanan Islam apabila beliau diberitahu permulaan lagi bahawa mereka tidak mahu dihidangkan makanan tengah hari kerana mereka berpuas sunat.

Tindakan beliau tidak boleh ditolak ansur kerana ia bertentangan dengan agama Islam. Sikap sombong dan keengganan untuk mengetahui kesensitifan atau kepekaan 7 orang tahanan beragama Islam patutlah dikutuk dengan sekeras-kerasnya. Selain daripada tindakan angkuh dan bongkak ini, yang keseluruhannya tidak menghormati undang-undang

dan peraturan, Encik Ramadas juga tidak menghormati kepada Parlimen. Jadi, apabila 2 ahli-ahli yang berkenaan ada menyampaikan surat berkenaan dengan soal-soal yang hendak ditanya oleh mereka kepada Speaker, akan tetapi berkenaan dengan notis yang disampaikan oleh mereka terlewat sampai ke Parlimen oleh sebab tindakan pegawai yang berkenaan.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Masa sudah cukup, Yang Berhormat.

Tuan Lee Lam Thye: Masa tidak mengizinkan saya menyatakan lain-lain contoh yang menunjukkan kesombongan dan tindakan angkuh Encik Ramadas. apa yang saya sebutkan tadi adalah beberapa contoh penting tentang keengganannya mematuhi peruntukan dan peraturan yang termaktub.

Atas sebab-sebab inilah maka saya mencadangkan potongan \$10 dilakukan ke atas gajinya. *(Tepuk)* Sekian.

Dr Tan Seng Giaw: Saya menyokong.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Tidak perlu sokong.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya bahawa wang yang dituntut diperuntukkan bagi Kepala B. 40—Jabatan Penjara dikurangkan sebanyak \$10 bagi Butiran 010000, Program/Aktiviti—Pentadbiran Am, Kod 010000 Emolumen dalam Anggaran Perbelanjaan, sekarang ini terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat dari Kepong.

4.45 ptg.

Dr Tan Seng Giaw (Kepong): Tuan Pengerusi, tadi Yang Berhormat dari Bukit Bintang membangkitkan usul ini kerana Penguasa Ramadas di

Kamunting telah melakukan ketidak-cekapan, ketidak-kebersihan dan ketidak-amanahan.

Jadi, saya pernah dipelawa sebagai tetamu khas di Kem Kemunting yang telah pun disedari dan diketahui dengan mendalam dan terperinci oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri, yang nampaknya senyum sahajatah atas kesengsaraan dan penderitaan orang lain.

Tuan Pengerusi, yang penting sekali itu dua perkara. Sebagai Penguasa di dalam kem itu, memanglah Encik Ramadas terpaksa memberi layanan dan menjaga orang-orang tahanan mengikut peraturan dan undang-undang. Tetapi saya nampak beliau tidak mengikut undang-undang seperti peraturan-peraturan yang ditetapkan untuk orang-orang tahanan seperti Seksyen 71 Peraturan Keselamatan Dalam Negeri (Orang Tahanan), 1960.

Yang penting sekali, Tuan Pengerusi, sebelum beliau menghukum orang-orang tahanan yang disyaki membuat kesalahan, beliau terpaksa mengadakan satu jawatankuasa untuk menyiasat dengan teliti. Tetapi sebelum beliau berbuat demikian, lawatan keluarga, lawatan peguam dan bahan-bahan bacaan ditahan untuk orang-orang yang terlibat dengan mogok lapar dan puasa sunat ini. Tindakan seperti ini adalah tidak wajar.

Walaupun Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan ini beliau menjalankan tugas sahaja dan tidak semestinya perlu mematuhi kepada Seksyen 71 dan sebagainya. Saya tidak setuju dengan Yang Berhormat. Kita memang bersetuju bahawa negara ini mengikut undang-undang. Kalau kedaulatan undang-undang tidak dilaksanakan di Kem Kemunting maka ini adalah tidak begitu wajar. Tuan Pengerusi, itu point yang pertama.

Point yang kedua, mengenai kepalsuan laporan itu. Mengapa dapat diwujudkan satu keadaan di mana laporan dapat dikemukakan daripada Kemunting kepada Dewan yang mulia ini. Laporan yang palsu. Walaupun Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan, oh, dia percaya kepada kakitangan.

Tetapi seperti telah saya sebutkan semasa membahaskan usul yang dibawa oleh Yang Berhormat dari Bukit Bintang itu, saya menyatakan bahawa kalau beliau menerima satu laporan daripada kakitangan, mengenai kewibawaan seseorang itu, terutamanya Wakil Rakyat, beliau terpaksa menyiasat dengan sendiri. Takkanlah hendak bergantung kepada kakitangan sahaja. Kalau bukan terlibat kewibawaan seseorang itu, mungkin satu laporan daripada Jabatan atau kakitangan boleh diterima. Kalau yang terlibat boleh berasa malu, jadi kita tidak boleh terima laporan itu dengan begitu sahaja tanpa penyiasatan. Itu satu perbuatan yang tidak betul Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Jadi, di sini saya hendak menekankan bahawa kerana Encik Ramadas melakukan yang tidak betul, gajinya hendak dipotong sebagai simbolik \$10.

Point yang ketiga ialah mengenai beliau tidak mempunyai kepekaan terhadap amalan agama Islam, iaitu puasa sunat. Biasanya, setahu saya, sayapun ada bertanya alim ulama sama ada apabila seseorang itu hendak menunaikan puasa sunat, apakah pihak Kerajaan atau pihak-pihak yang lain hendak buat. Dia kata, "dia hendak menunaikan puasa sunat, kita benarkanlah tidak payah hendak tekan, tidak payah hendak menyiapkan makanan untuk melemahkan semangatnya. Saya berharap Yang Berhormat Timbalan Menteri bersetuju bahawa kalau seseorang itu—termasuk Yang Berhormat—hendak menunaikan

puasa sunat di Kem Kemunting memang tidak sepatutnya ada orang termasuk Encik Ramadas untuk menghalang atau menunjuk atau menghina. Ini satu perbuatan yang tidak peka kepada agama.

Itulah ketiga-tiga point ini dan saya berharap pihak Ahli-ahli Yang Berhormat yang ada di dalam Dewan yang mulia ini boleh menyokong usul kami untuk mengurangkan gaji Encik Ramadas kerana melakukan kesalahan, kerana melakukan perkara yang tidak manis ke atas orang-orang tahanan yang ada di Kem Kemunting. Sekian.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat Menteri hertdak menjawab?

4.52 *ptg.*

Timbalan Menteri Dalam Negeri (Dato' Megat Junid bin Megat Ayob):

Tuan Pengerusi, saya bagi pihak Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri, ingin mengambil kesempatan di Dewan yang mulia ini untuk menjawab usul yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Bukit Bintang yang mencadangkan supaya dikurangkan peruntukan gaji sejumlah \$10 bagi Encik M. Ramadas, Penguasa Penjara Kem Tahanan Kemunting.

Tuan Pengerusi, Encik M. Ramadas telah mula berkhidmat dengan Kerajaan sejak April 1957 dengan memegang jawatan Warder Tingkatan II. Memandangkan pegawai ini dapat menjalankan tugasnya dengan sempurna dan berkesan, maka ia telah dinaikkan pangkat ke jawatan-jawatan yang lebih tinggi sehinggalah akhirnya menjawat jawatan Penguasa Kanan Penjara mulai 1-1-1971 yang telah ditugaskan di Kem Tahanan Kemunting mulai 1-1-1988. Di sepanjang pegawai ini bertugas dengan Kerajaan kira-kira 31 tahun, dia tidak pernah melakukan apa-apa

kesalahan di bawah mana-mana perbekalan undang-undang atau peraturan yang ada, malahan ia telah menjalankan tugas-tugasnya dengan sempurna dan berkesan.

Tuan Pengerusi, sebagaimana Yang Berhormat telah maklum, mana-mana pegawai atau kakitangan Kerajaan yang didapati cuai dalam menjalankan tugas atau melanggar perbekalan undang-undang atau peraturan, mereka boleh dihadapkan ke mahkamah atau Lembaga Tatatertib. Tindakan mahkamah ataupun tindakan tatatertib sehingga dibuang kerja boleh diambil ke atas mana-mana pegawai Kerajaan yang didapati cuai atau melakukan kesalahan di bawah mana-mana undang-undang atau peraturan. Tindakan sedemikian adalah merupakan satu tindakan yang lebih keras dan tegas.

Dalam hubungan ini, jika Kerajaan berpuashati bahawa Encik M. Ramadas telah melanggar undang-undang dan apa-apa peraturan maka Kerajaan tidak teragak-agak akan mengambil tindakan yang lebih tegas dari cadangan potongan gaji \$10 seperti mana yang telah diusulkan oleh Yang Berhormat dari Bukit Bintang. Dengan itu, saya menganggap bahawa tidak ada sebab mengapa usul yang sedemikian patut diterima. Bagaimanapun, pihak Kementerian.

Tuan Lee Lam Thye: (Bangun)

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat dari Bukit Bintang bangun.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: . . .saya hendak habiskan sedikit sahaja, Yang Berhormat. Bagaimanapun pihak Kementerian Dalam Negeri mengucapkan ribuan terima kasih kepada Yang Berhormat dari Bukit Bintang, yang telah membangkitkan perkara-perkara yang dibawa, termasuklah Yang Berhormat

dari Kepong, dan Kementerian Dalam Negeri akan mengambil perhatian.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Pengerusi, untuk mendapat penjelasan. Dalam ucapan saya tadi di mana saya menyampaikan hujah-hujah mengenai apa sebab saya hendak mencadangkan gajinya dikurangkan \$10, saya telah menyenaraikan insiden-insiden atau peristiwa-peristiwa yang spesifik mengenai aduan-aduan yang amat serius, yang telah dibuat oleh orang-orang tahanan terhadap Encik Ramadas. Saya ingin mendapat satu jaminan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan bahawa memandangkan jawapan yang diberikan itu tadi bahawa pihak Kementerian yang berkenaan akan mengadakan satu siasatan yang mendalam terhadap insiden-insiden spesifik yang saya sebutkan tadi agar kebenaran dapat ditentukan dan sekiranya orang yang terlibat dibuktikan ada melakukan kesalahan dan tidak menghormati undang-undang bahawa tindakan yang amat tegas akan diambil terhadap beliau.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Tuan Pengerusi, Yang Berhormat maklum bahawa saya bukan keseorangan dalam Dewan ini, di hadapan saya hampir 20 orang pegawai dari Kementerian Dalam Negeri yang mencatat segala butir-butir yang telah pun disuarakan oleh Yang Berhormat.

Sepertimana yang saya katakan tadi butir-butir ini akan dikaji dan sekiranya didapati bahawa ia melanggar undang-undang dan apa-apa peraturan, maka Kerajaan akan mengambil tindakan.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah bagi diputuskan:

Bahawa wang yang diperuntukkan bagi Kepala B.40—Jabatan Penjara

dikurangkan sebanyak \$10 bagi Butiran 010000, Program/Aktiviti, Pentadbiran Am, Kod 10000—Emolumen.

Usul dikemukakan bagi diputuskan, dan tidak dipersetujukan.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Pengerusi, mengikut Peraturan Mesyuarat 46 (4), saya minta supaya ada satu belahbahagian.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Sekarang ada permintaan belahbahagian di bawah Peraturan 46 (4). Saya pinta 15 ahli bangun untuk menyokong. (*Lebih 15 Ahli bangun*).

Ahli-ahli Yang Berhormat, sudah ada 15 ahli bangun menyokong. Saya perintah diadakan belahbahagian.

Setiausaha, sila bunyikan loceng selama 2 minit.

Loceng dibunyikan.

Dewan berbelahbahagi.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Ahli-ahli Yang Berhormat. Penghitung Undi telah dilantik seperti berikut:

Blok A—Y. B. Tuan Lee Kim Sai
Blok B—Y. B. Dato' Mohd. Tajol Rosli

Blok C—Y. B. Tuan Othman Abdul Blok D—Y.B. Tuan Haji Abdul Razak

Blok E—Y. B. Dato' Dr Affifudin
Blok F—Y. B. Tuan Lee Lam Thye.

Sila ambil tempat masing-masing sekarang. Sekarang boleh mula. Ini undi "Bersetuju" dan "Tidak Bersetuju" mengenai dengan potongan gaji. Kalau tak bersetuju, sebut "Tidak". Kalau bersetuju potongan, kata "Bersetuju".

(*Undian dijalankan*)

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Ahli-ahli Yang Berhormat, ini adalah keputusan yang ditunggu-tunggukan.

Di bawah Peraturan Mesyuarat 66 (15), Yang Bersetuju kepada usul pindaan ialah 17 undi. (*Tepuk*) Yang Tidak Bersetuju kepada usul pindaan ialah 69. (*Tepuk*) Pindaan tidak dipersetujukan.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan tidak disetujui.

YANG BERSETUJU:

1. Dr Chen Man Hin
2. Tuan Lee Lam Thye
3. Tuan Sim Kwang Yang
4. Tuan Haji Nik Abdullah bin Haji Arshad
5. Dr Tan Seng Giaw
6. Tuan Fung Ket Wing
7. Tuan Peter Paul Dason
8. Tuan Chian Heng Kai
9. Tuan Teoh Teik Huat
10. Tuan Gerard Math Lee Min
11. Tuan Ngoi Thiam Woh
12. Dr Eng Seng Chai
13. Tuan Hu Sepang
14. Tuan Liew Ah Kim
15. Tuan Tan Kok Wai
16. Tuan Hsing Yin Shean
17. Tuan Samson Chin Chee Tsu

YANG TIDAK BERSETUJU:

1. Datuk Amar Stephen Yong Kuet Tze
- 2- Tuan Anwar bin Ibrahim
3. Tuan Lee Kim Sai
4. Datuk Kasitah bin Gaddam
5. Dato' Napsiah binti Omar
6. Tuan D. P. Vijandran
7. Dato' K. Pathmanaban
- 8- Dato' S. Subramaniam
9. Dato' Oo Gin Siin
10. Dato' Megat Junid bin Megat Ayob

11. Dato' Mohd Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali
12. Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed
13. Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman
14. Tuan Kalakau Untol
15. Tuan Loke Yuen Yow
16. Tuan Railey bin Jaffery
17. Dato Alias bin Md. Ali
18. Dato' Haji Mohd. Khalid bin Yunus
19. Dr Leo Michael Toyad
20. Drs Suleiman bin Mohamed
21. Dato' Haji Dusuki bin Haji Ahmad
22. Tuan Peter Chin Fah Kui
23. Tuan Ong Tin Kim
24. Tuan Abdul Raman bin Suliman
25. Tuan Adam bin Abdul Kadir
26. Datuk Joseph Pairin Kitingan
27. Tuan Othman bin Abdul
28. Dr Ting Chew Peh
29. Puan Hajjah Shaiffah Dorah binti Dato' Syed Mohammed
30. Dato' Peter Tinggom anak Kamarau
31. Tuan Haji Mohamad bin Abdullah
32. Tuan Thomas Salang Siden
33. Dato Haji Mohammad Abu Bakar bin Rautin Ibrahim
34. Dato' Douglas Unggah Embas
35. Tuan Abdol Mulok Awang Damit
36. Tuan Haji Abdul Razak bin Haji Abu Samah
37. Tuan Mutang Tagal
38. Tuan Haji Mohamed Sam bin Haji Sailan
39. Tuan Haji Mohd. Zain bin Abdullah
40. Tuan Ahmad bin Omar
41. Puan Siti Zainabon binti Abu Bakar
42. Tuan S. S. Subramaniam
43. Tuan Michael Asang
44. Tuan Haji Ghazali bin Ahmad

45. Tuan Jimbun anak Punga
46. Tuan Taiman bin Lumaing
47. Tuan Haji Hussein bin Haji Taib
48. Tuan Maidom bin Pansai
49. Tuan Nurnikman bin Abdullah
50. Tuan Hashim bin Safin
51. Tuan Haji Mohamed bin Haji Isa
52. Tuan Jawah anak Gerang
53. Tuan Mohammad Subky bin Haji Abdul Raof
54. Tuan Ismail bin Said
55. Dr Abdut Hadi bin Derani
56. Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan
57. Dato' Dr Affifuddin bin Haji Omar
58. Tuan Madatang bin Morejal
59. Datuk Haji Yahaya bin Mohd. Shafie
60. Datuk Dainel Tajem anak Miri
61. Puan Ling Chooi Sieng
62. Tuan Mohd. Noh bin Rajab
63. Tuan Mohammed Yusoff bin Abdul Latiff
64. Tuan Haji Mohamed bin Yaakob
65. Tuan Chew Kam Hoy
66. Tuan Piting bin Haji Mohd. Ali
67. Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad
68. Tuan Shahidan bin Kassim
69. Tuan Zubir bin Embong

YANG TIDAK MENGUNDI:

Tiada

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Ahli-ahli Yang Berhormat, saya jemput Yang Berhormat dari Bandar Kuching bawa lagi satu usul.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Pengerusi, berapa minit yang saya diberikan?

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): 15 minit.

5.28 ptg.

Tuan Sim Kwang Yang (Bandar Kuching): Terima kasih, Tuan Pengerusi, saya berdiri di bawah Peraturan Mesyuarat 66 (9) untuk mencadangkan pindaan untuk memotong gaji Yang Amat Berhormat Menteri Dalam Negeri sebanyak \$10.

Tuan Pengerusi, usul ini adalah satu "censure motion", dengan izin. Ia merupakan satu alat berparlimen untuk seseorang ahli Dewan ini mengeluarkan perasaan ketidakpuashatian tentang cara Yang Amat Berhormat Menteri itu menjalankan tugas dalam portfolionya. Usul ini berdasarkan ke atas satu batu asas bagi amalan demokrasi berparlimen kita, iaitu "doctrine of ministerial responsibility" yang mana seseorang Menteri bertanggungjawab kepada rakyat melalui Dewan yang mulia ini dari masa ke masa bagi semua tindakan yang dibuat di bawah pemerintahannya.

Tuan Pengerusi, saya bangkitkan usul ini atas sebab-sebab seperti berikut:

Pertama, hak-hak asasi manusia di Malaysia sedang kian dicerobohi dan dikongkong dengan tahanan ISA terus yang dilakukan ke atas 5 orang Ahli-ahli Parlimen DAP serta lain-lain pemimpin-pemimpin masyarakat yang tidak berdosa di Kem Tahanan Kemunting, Taiping. Hakikatnya masih jelas bahawa orang-orang tahanan tersebut, termasuklah Ketua Pembangkang saudara Lim Kit Siang, ditangkap dan ditahan bukanlah kerana mereka menimbulkan perasaan perkauman tetapi kerana mereka itu perlu dijadikan mangsa yang tidak berdosa kepada krisis kepimpinan UMNO sebelum dan selepas 27hb Oktober, 1987. Memandangkan bahawa iklim tegang yang ada pada bulan Oktober tahun lalu itu tidak wujud lagi maka pihak Kerajaan tidak lagi mempunyai apa-apa alasan untuk terus menahan

mereka. Jadi, Yang Amat Berhormat Menteri Dalam Negeri perlu membebaskan semua orang-orang tahanan ISA di bawah Operasi Lalang, beliau perlu membebaskan mereka tanpa syarat dengan sertamerta (*Tepuk*). Tuan Pengerusi, selepas membebaskan mereka, Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri perlu melakukan satu permintaan maaf kepada orang-orang tahanan tersebut, khususnya saudara Lim Kit Siang dan apologies itu perlu dibuat melalui RTM dan semua suratkhbar-suratkhbar seperti yang telah dibuat oleh bekas Presiden Chun Doo Hwan di Korea Selatan.

Sebab kedua, Tuan Pengerusi, Yang Ama! Berhormat Menteri Dalam Negeri telah cuai dengan membiarkan Timbalannya membuat fitnah ke atas tindakan bantahan mogok lapar yang dilakukan oleh saudara Lim Kit Siang dan 18 orang (*Boo*) tahanan ISA dalam Dewan yang mulia ini. Tuan Pengerusi, saya bantah kerana ada bunyi binatang dalam Dewan yang mulia ini. (*disampuk*) Tuan Pengerusi, dengan tuduhan Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Tuan Shahidan bin Kassim: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat.

Tuan Shahidan bin Kassim: Peraturan Mesyuarat, perkataan hinatang, tarik balik!

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat.

Tuan Shahidan bin Kassim: Kalau tidak, saya baling ini (*mengangkat sebuah buku*). Saya pantang, Tuan Pengerusi.

Seorang Ahli: Balinglah. binatang!

Tuan Shahidan bin Kassim: Siapa binatang!

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat, nanti Yang Berhormat.

Tuan Shahidan bin Kassim: Siapa binatang!

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat dari Arau, duduk! Yang Berhormat dari Bandar Kuching, saya minta Yang Berhormat tarik balik perkataan tadi.

Tuan Sim Kwang Yang: Itu sedikit lebihlah. Saya tarik balik, tidak apa. Tetapi bunyinya sama, saya tidak tahu manusia atau tidak.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Mungkin menyentuh perasaan, Yang Berhormat.

Tuan Sim Kwang Yang: Okay, katau saya boleh balik tanpa diganggu, ini tidak berlaku lagi. Dengan tuduhan Yang Berhormat Timbalan Menteri Dalam negeri pada 2hb November tahun ini di Parlimen, bahawa orang-orang tahanan itu ditangkap, dengan izin, curi makan in the dead of the night? Yang Berhormat Timbalan Menteri telah memperkecilkan institusi bantahan yang suci iaitu mogok lapar sebagai bantahan secara.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat dari Bandar Kuching, nanti, duduk sekejap! Saya telah diberi tahu bahawa perkara curi makan di bawa ke Mahkamah sekarang dan Yang Berhormat tidak dibenarkan membangkitkan perkara ini,

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Pengerusi, yang saya hendak sentuhkan adalah bukan perkara curi makan, tetapi kelakuan Yang

Berhormat Timbalan Menteri yang enggan mengulangi tuduhan di luar dari Parlimen ini, dan ini tidak *sub judice*.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Saya ingat perkara ini kita jangan sentuh, sebab sekarang dalam pertimbangan Mahkamah. Kita tidak boleh berbuat demikian dalam Dewan ini.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Pengerusi, yang dirujuk kepada Mahkamah adalah kenyataan Yang Berhormat Timbalan Menteri diluar daripada Parlimen ini; apa yang dia kata dalam Parlimen ini tidak menjadi perkara *sub judice*.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Tetapi kita tidak boleh menyentuh di sini, kita akan mengganggu perjalanan Mahkamah.

Tuan Sira Kwang Yang: Saya sangka ini akan berlaku, Tuan Pengerusi. Tetapi saya ingin cadangkan dalam usul ini, saya ingin cadangkan ialah supaya Yang Amat Berhormat Menteri Dalam Negeri untuk menjawab kepada rakyat Malaysia supaya Yang Amat Berhormat Menteri sendiri merujuk Yang Berhormat Timbalan Menteri kepada satu Jawatankuasa Hak dan Kebebasan untuk menyiasat sama ada dia sudah melakukan breach of parliamentary privileges atau tidak. Ini sahaja, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi, sebab ketiga ialah seperti berikut: 13 bulan telah lepas sejak Operasi Lalang pada bulan Oktober tahun lalu. Sebahagian orang-orang asal yang ditahan ketika itupun telah dibebaskan sama ada melalui permohonan *habeas corpus* di Mahkamah ataupun oleh pihak berkuasa sendiri. Pada tempoh sejak bulan Oktober lalu itu adalah didapati bahawa tindakan seksaan telah dilakukan kepada orang-orang tahanan oleh pihak Polis, khususnya

dalam tempoh tahanan di bawah Seksi 73, dibawah ISA iaitu tempoh soal-siasat selama 60 tahun—60 hari sahaja—kalau 60 tahun memang mati (*Ketawa*)—kesilapan saya. Ingin saya baca dari Affidavit kenyataan di bawah sumpah yang dibuat oleh beberapa orang tahanan yang telah dibebaskan,

Yang pertama saya ingin merujuk kepada affidavit yang dilakukan oleh seorang tahanan iaitu Tan Kah Keng, seorang Pensyarah Universiti, pemimpin kepada ABSM yang berbunyi seperti berikut, saya minta izin:

"During the initial period of my detention I was subjected to severe physical, psychological and verbal abuses, threats and humiliation and was throughout kept in solitary confinement. The hours of interrogation were very long, almost non-stop for 24 hours in the first four days of my arrest with hardly any rest and putting me under stress and causing me to suffer amnesia. Further, having to sit on a plastic stool and forced to write for more than 80 hours over a period of four days on events of my life, some of which occurred more than thirteen years ago,

The interrogations were conducted in a very tense, chilly and eerie atmosphere, sometimes with threats of violence like—"We can do this in a gentle or rough way", uttered by one of the police officers, and then a police officer would with his right palm punching slowly his left palm—ini macam—threatened by saying don't complain later that we did not warn you, you are an intellectual, you know what to do.

Tuan Pengerusi, dari perenggan yang sama, "police officer put fear into me when I don't co-operate by saying 'If I squeeze your balls how long can you last?'

Ini satu contoh, contoh yang lain dari affidavit yang dibuat oleh seorang tahanan, Lourdes Patricia Irene dan affidavit ini dibuat berhubung dengan permohonan *habeas corpus* nya kepada Mahkamah, dari perenggan 5, dengan izin,:

(Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Jawatankuasa)

"I was interrogated mostly at night for continuous periods of up to six hours every day, in a very cold air-conditioned room for about one month after my arrest. I was not allowed any rest or breaks during the interrogation sessions. However, the investigating officers wore jackets all the time and would take breaks. I was insulted and verbally abused during these interrogations and sometimes put into fear of violence on myself. On the ninth day after my arrest, I was beaten by my investigating officer who beat me with a stick, lmx 4cm x 1.2cm, on my legs and soles of my feet several times and also slapped me on the face with the back of his hand. He also threatened to strip me naked. After some time—ini yang amat menyedihkan—I became very impressionable, believing many things the police said and also become very dependent on the I.O. for my basic amenities. After some time, I was even glad to see them. I also became very emotional myself when alone.

Tuan Pengerusi, Patricia Lourdes Irene ini menderita dari penyakit, dengan izin, ouservative colitis yang menjangkitkan ovary dan calon dalam badannya. Pada masa ditahan dia tidak pernah dibenarkan dirawat oleh doktornya, yang menjalankan rawatan homoeopathy. Pada bulan Ogos lalu apabila dia dihantar ke Hospital Besar Taiping, doktor-doktor di situ mengesyorkan supaya Patricia dihantar ke Universiti Hospital Kuala Lumpur untuk rawatan pakar-pakar.

Malangnya, dia tidak pernah dibenarkan dirawat seperti dicadangkan. Patricia Lourdes Irene itu telah dibebaskan pada bulan Oktober tahun ini, satu hari sebelum Mahkamah membicarakan permohonan *habeas corpus* nya. Nasib baik Puan Patricia itu tidak mati ketika ditahan.

Akhirnya, Tuan Pengerusi, izinkan saya membaca perenggan ke-15 dari affidavit oleh Chau Chee Keong yang mengalami seksaan paling teruk. Dengan izin,:

"I was forced to do strenuous physical exercise for long periods and over several days resulting in me suffering great pains, discomfort and exhaustion and body ache, such as having great difficulty to lift up my arm to feed myself because of the pain. I was forced to stand on one leg with the arms outstretched and head bent backwards for long periods until I collapsed on to the floor and immediately I was kicked by the police officer to stand up again on one leg and this was repeated many times, doing push-ups many times until I collapsed on to the floor, forced to walk blind-folded towards the wall resulting in knocking myself against the wall, and this was repeated many times. The police officers stamped on my toes and fingers causing excruciating and prolonged pain. I was subjected to cold treatment which consisted of standing in front of a very cold air-conditioner either naked or half-naked several times and over several days.

And on one occasion after the police officer had thrown very cold water all over me, I was forced to stand in front of the air-conditioner. I was forced to strip naked. A police officer then rolled up a hundle of newspapers, lighted up one end and threatened to burn my genitals by

bringing the lighted end close to my genitals. I was forced to recite the Buddhist chant while at the same time a police officer rolled a piece of newspaper into a cone, placed it in my ears and shouted into my ear abusive language like "Babi Cina, balik Tongsan". A police officer stated he would go to England and make sexual advances to my wife. They even made threats to take my life."

Apa ini, ini bukan gestapo di zaman Peperangan Kedua di bawah pemerintahan Hitler. Ini bukan di bawah regim komunis di Russia di mana KGB boleh melakukan sesuatu kepada seseorang warganegara. Ini Malaysia, Tuan Pengerusi, maka kita menyaksikan tindakan, seksaan yang begitu hebat kepada orang-orang yang tidak berdosa yang tidak pernah dihukum di dalam satu mahkamah. Ini ialah seksaan untuk memaksa orang-orang tahanan supaya mereka mengakui tuduhan yang dikemukakan oleh Kerajaan.

Tuan Zubir bin Embong: *(Bangun)*

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat.

Tuan Sim Kwang Yang: Apa dia mahu?

Tuan Zubir bin Embong: Penjelasan.

Tuan Sim Kwang Yang: Satu kali, okay!

Tuan Zubir bin Embong: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak minta penjelasan daripada Yang Berhormat dari Kuching. Apakah mungkin kenyataan dalam affidavit itu satu statement yang exaggerated, yang membesar-besarkan dan kalau kita lihat affidavit ini tidak mungkin dapat dipertanggungjawabkan kerana orang yang membuat affidavit ini tidak mungkin dapat dituduh di mahkamah sebagai bercakap bohong dan sebagainya. Apakah itu berlaku

sebagai satu exaggeration untuk menguatkan kesnya yang dari segi hakikatnya ia tidak berlaku. Apakah itu mungkin dan ini memang kita tahu sudah sememang perangai orang-orang DAP ini akan mempergunakan apa sahaja modal, lebih-lebih lagi modal yang seperti itu *(Disampuk)*—Binatang!

Tuan Sim Kwang Yang: Perkataan "binatang" yang disuarakan perlu ditarik balik.

Tuan Zubir bin Embong: Sayatarik balik, tetapi memang betul.

Tuan Sim Kwang Yang: Sama ada affidavit ini betul atau tidak betul, Tuan Pengerusi, kita meletak kepada rakyat dan Kerajaan untuk memberi hujah-hujah bahawa polis. . . .

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, satu minit lagi.

Tuan Sim Kwang Yang: tidak berbuat demikian. Tuan Pengerusi, ini torture, ini bukan soal-siasat. Maka Yang Amat Berhormat Menteri sendiri di dalam interview yang dijalankan oleh ASIA WEEK menolak dan menafikan tuduhan bahawa orang-orang tahanan telah diseksa. Sekiranya Yang Amat Berhormat Menteri begitu yakin bahawa tidak ada apa-apa seksaan dilakukan tentang orang-orang tahanan ISA, maka beliau sendiri bertanggungjawab untuk mencadangkan dalam Dewan ini supaya sebuah Jawatankuasa Khas ditubuhkan di bawah Parlimen untuk menyiasat tuduhan-tuduhan yang telah dikemukakan oleh orang-orang tahanan itu. *(Tepuk)* Jawatankuasa ini boleh dipengerusikan oleh Pemangku Ketua Pembangkang, Yang Berhormat dari Bukit Bintang dan terdiri daripada Ahli-ahli Pembangkang serta Ahli-ahli Yang Berhormat dari Barisan Nasional. *(Tepuk)* Ini akan memberi peluang kepada Polis untuk membela diri tentang tuduhan seksaan.

Bagi siasatan yang dilakukan oleh Jawatankuasa yang saya cadangkan tadi, mereka perlu mengikuti definisi seksaan yang telah ditetapkan oleh Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu, iaitu Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners, yang berbunyi seperti berikut, akhirnya sebagai gulungan, Tuan Pengerusi, dengan izin:

"For the purpose of this Declaration, torture means any act by which severe pain or suffering whether physical or mental is intentionally inflicted by or at the discretion of a public official on a person for such purposes as obtaining from him or a third person information or confession, punishing him for an act he has committed or he is suspected of having committed, or in defending him for other persons."

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, masa sudah cukup.

Tuan Sim Kwang Yang: Satu minit lagi.

"No State may permit or tolerate torture or other cruel inhuman or degrading treatments of punishment. Exceptional circumstances such as a state of war, a threat of war, internal political instability or any other public emergency may not be invoked as a justification of torture."

Ini sahaja. Sekian, terima kasih. *(Tepuk)*

5.25 ptg.

Tuan Shahidan bin Kassim (Arau): Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih kerana diberi kebenaran untuk menentang usul tersebut.

Tuan Pengerusi, saya berpendapat. ... 15 minit, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Boleh.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Pengerusi, saya berpendapat berdasarkan kepada pengalaman saya, juga pengalaman kawan-kawan saya daripada pihak Kerajaan yang mendapat cuti tahunan melawat ke luar negeri, mereka berpendapat bahawa dalam banyak-banyak negeri di dunia ini, sistem kepolisian yang terdapat di Malaysia adalah yang terbaik dalam dunia. *(Tepuk)* Sebab apa? Kita tidak payah ambil contoh yang berat-berat, contoh dalam penjara ataupun di luar penjara. Kita ambil contoh yang semua orang boleh faham, Tuan Pengerusi boleh faham, orang yang bercakap tadi pun boleh faham.

Contohnya, sebutkan kepada saya di mana tempat dalam Malaysia ini orang takut hendak berjalan malam, sebutkan tentang mana, di mana? Sebab apa, sebab orang mempercayai kepada Kerajaan dan juga keselamatan Kerajaan, tetapi di negara demokrasi yang Ahli-ahli Yang Berhormat agung-agungkan itu.

Tuan Hu Sepang (Rasah): *(Bangun)*

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, Yang Berhormat dari Rasah bangun.

Tuan Hu Sepang: Point of order.

Tuan Shahidan bin Kassim: Point of order, okay.

Tuan Hu Sepang: 36 (1). Tuan Pengerusi, tadi satu usul telah dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Bandar Kuching. Nampaknya Tuan Pengerusi belum minta untuk sokong usul itu dan belum dibuka untuk perbahasan, beliau sudah bangun. Ini semua sudah kelam-kabut. Jadi, buat satu ruling, tolong, terima kasih, untuk buka bahasan.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Pengerusi, mengikut.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Usul sudah dibuka, Yang Berhormat.

Tuan Hu Sepang: Bila dibuka?

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Tadi.

Tuan Shahidan bin Kassim: Cuba tanya orang Barisan Nasional, Barisan Nasional semua kata buka tadi. Dia tidur. *(Ketawa)*

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Teruskan, Yang Berhormat.

Tuan Shahidan bin Kassim: Sebutkan kepada saya di mana tempat.

Dr Chen Man Hin: *(Bangun)*

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat.

Tuan Shahidan bin Kassim: Sebutkan kepada saya di mana tempat dalam Malaysia ini orang takut.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, bukan point of order, dia minta penjelasan.

Tuan Shahidan bin Kassim: Penjelasan, okay, saya orang cerdik, saya beri.

Dr Chen Man Hin: Yang Berhormat ada cabar sebut mana tempat orang takut berjalan malam. Ada beberapa tempat—satu, pantai Port Dickson; nombor dua, Taman Tasek Seremban dan nombor tiga, Taman Senawang, cukup. *(Tepuk)*

Tuan Shahidan bin Kassim: Nampaknya saya berdepan dengan orang penakut, orang ini yang penakut, saya tidak takut, tetapi.

Beberapa Ahli: *(Menyampuk)*

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Pengerusi, dia takut jalan malam, saya tidak takut, saya anak jantan, daripada lahir anak jantan, daripada dalam kandungan ibu saya, saya sudah anak jantan, keluar sudah jadi anak jantan. Tuan Pengerusi.

Tuan Hu Sepang: Point of order, Tuan Pengerusi, 36 (6)—sangkaan jahat, sebab tempat-tempat yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Seremban adalah selamat untuk orang lain, macam tidak selamat untuk lelaki seperti beliau.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat dari Arau kata dia tidak takut pergi di tempat-tempat itu.

Tuan Hu Sepang: Sebab itu saya khuatir, patut dia berasa takut, bagaimana dia tidak takut sebab tempat itu memang takut untuk lelaki. *(Ketawa)*

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Pengerusi, saya dalam Malaysia ini walaupun di dalam kampung Melayu, kampung Cina, kampung baru, China Town atau mana-mana kawasan, saya tidak takut dan saya berjalan dengan sehelai sepinggang, dengan tidak bawa senjata, cuma senjata yang diberikan oleh Allah kepada saya *(Ketawa)*, saya tidak takut. Ini menunjukkan bahawa keselamatan dan sistem Polis.

Tuan Hu Sepang: Minta penjelasan. Apa senjata itu? *(Ketawa)* Beritahu kita, kita mahu tahu!

Tuan Shahidan bin Kassim: Tangan.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Tangan.

Tuan Hu Sepang: Tangan bukan senjata. *(Ketawa)* Mungkin dia ada banyak senjata, mana tahu *(Ketawa)*

Tuan Shahidan bin Kassim: Yang pertama, senjata yang saudara-saudara nampak; yang kedua, senjata di dalam saya — iman saya kuat. Itu sebab saya tidak gentar untuk berjumpa di mana-mana sahaja di Malaysia *(Tepuk)*. Tetapi saya terpaksa sebut walaupun kawan-kawan saya perli, baru pergi New York sekali, cerita tidak berhenti.

Ini kena beri contoh. Satu negara demokrasi yang semua orang agung-agungkan, Amerika Syarikat, saya tidak berani keluar matam selepas pukul 8.00 malam. Saya tidak berani keluar di Jalan 42 di New York, saya tidak berani. Saya tidak berani di mana-mana, malah bukan saya seorang, orang-orang New York sendiri pun tidak berani berjalan malam, takut, sebab di sana bukan sahaja dia rogol orang perempuan tetapi orang lelaki pun dia akan rogol (*Ketawa*). Jadi, ini menunjukkan bahawa contoh yang hendak diberi bandingan di antara Malaysia dan juga mungkin negara-negara yang kita idam-idamkan kononnya ada pemerintahan demokrasi yang bagus dan sebagainya, tidak betul dan tidak tepat.

Jadi, Tuan Pengerusi, saya hendak sebut di sini bahawa sistem keselamatan dan juga kerana kita confident, saya sendiri pun bila saya tengok walaupun di tempat-tempat sunyi, saya ternampak ada orang berpakaian Polis, saya pun rasa terselamat diri saya. Tetapi malangnya kerana hendak pertahankan orang-orang yang mengancam keselamatan negara, kita sanggup bawa ke Parlimen, sanggup kempen di merata-rata, sanggup kempen di luar negeri tetapi apa yang terjadi sekarang. Di mana dia orang-orang DAP yang bangun untuk melihat mangsa-mangsa banjir, orang-orang yang mati, orang-orang yang menghadapi berbagai-bagai kesusahan kerana banjir, Mana dia usul, tidak ada usul

Tuan Lee Lam Thye: Untuk penjelasan.

Tuan Shahidan bin Kassim: Ini usul yang patut dibawa sekarang. Banjir — banjir ini masalah negara.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Beri peluang, Yang Berhormat.

Tuan Shahidan bin Kassim: Ini masalah negarakah? Pemimpin boleh

datang dan pergi, semua orang boleh jadi pemimpin.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat-Yang Berhormat, saya minta semua Yang Berhormat tenang sedikit, sabar sedikit, kita boleh bincang ini dengan suara yang manis. Yang Berhormat dari Bukit Bintang.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Pengerusi, saya hendak bertanya Yang Berhormat dari Arau sama ada beliau sedar, bahawa saya bagi pihak DAP telah mengemukakan usul di bawah 18 (1) untuk membahaskan mengenai masalah banjir yang melibatkan negeri-negeri di kawasan pantai, tetapi Barisan Nasional yang menolak usul ini dan tidak beri peluang (*Tepuk*). Mungkin Yang Berhormat tidak sedar

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat

Tuan Lee Lam Thye: tentang perkara ini.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, saya ingin betulkan itu.

Seorang Ahli: Tidurkah!

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, saya ingin betulkan, yang tolak usul itu bukan Barisan Nasional, tetapi pihak Speaker. (*Disampuk*).

Tuan Lee Lam Thye: Pihak Speaker, tetapi ini membuktikan bahawa Parti DAP ada berminat dalam perkara ini.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Itu lain perkara.

Tuan Lee Lam Thye: So, ini adalah tidak benar untuk Yang Berhormat dari Arau membuat tuduhan-tuduhan yang palsu, yang tidak berasas langsung, Tuan Pengerusi. (*Tepuk*)

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat

Tuan Shahidan bin Kassim: Minta penjelasan! Sila.

Timbalan Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar (Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali): Tuan Pengerusi, saya hendak membuat pembetulan kepada apa yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang.

Tuan Pengerusi, sebenarnya Pengerusi Dewan telah pun menolak usul yang dibawa oleh Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang, kerana kita daripada Barisan Nasional tidak percaya kepada cakap sahaja, kerana pada masa itu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri bersama dengan Menteri Penerangan berada di Kelantan untuk melihat sendiri banjir, bukan kita bawa usul dalam Parlimen.

Tuan Shahidan bin Kassim: Itulah jawapannya dan saya tidak payah jawab. Jadi ini menunjukkan DAP cuma hendak cari peluang sokong sedikit-sedikit tetapi bila korum tidak cukup dalam Dewan ini bantai kita dengan bermacam-macam, padahal kami Ahli-ahli Parlimen berada di kawasan banjir untuk membantu mangsa banjir, di samping untuk menjalankan. . . . *(Disampuk)*. . . . beri peluang untuk saya bercakap "kutu-kutu" ini, semua "kutu" tepi jalan.

Tuan Pengerusi, jadi ini menunjukkan bahawa kita tidak melihat bahawa yang mana patut diberi keutamaan, banjirkah keutamaan, atau yang ini? Adakah Ahli-ahli Yang Berhormat di sini sanggup pergi ke luar negeri berkempen bermati-matian mengatakan kepada Kerajaan Malaysia tidak membantu mangsa banjir tidak pernah, ataupun pergi berkempen supaya kita membuat lebih bantuan untuk membantu mangsa-mangsa banjir — tidak ada. Yang kita tahu pergi berkempen memburuk-burukkan Kerajaan, Kerajaan ini "kuku besi" dan sebagainya. Kalau

"kuku besi", "hampa semua ini sudah tidak ada di sini dah!" Semua kita tidak ada di sini, semua duduk dalam penjara Taiping, "kuku besi" apa? Ini pemimpin boleh datang dan pergi sekarang mereka ada di sana, dan Lee Lam Thye boleh jadi Ketua, tidak mahu jadi Ketuakah lagi?

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat jangan sebut nama.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Pengerusi, saya hendak tanya oleh sebab Yang Berhormat dari Arau bercakap seolah-olah bahawa Parti DAP ataupun Ahli Parlimen Parti DAP ini tidak menunjukkan kesayangan kepada negara, cintakan negara, tetapi saya hendak bertanya Yang Berhormat dari Arau, sama ada beliau sedar, apabila Menteri Pelancongan diganggu oleh anggota keselamatan dari Korea Selatan, DAP yang membela *(Tepuk)* Menteri itu, bukan Barisan Nasional yang membela. Saya hendak tanya sama ada Yang Berhormat sedar tentang perkara ini?

Tuan Shahidan bin Kassim: Ini masalah media. Media ini kalau DAP cuit sedikit dia pun keluar, kami yang bercakap ini bermati-matian, taubat tidak keluar dalam media. Tetapi kalau Lim Kit Siang buat "ehem" sedikitkah, DAP buat "ehem" sedikit masuk dalam suratkhbar, DAP berdehem

Tuan Hu Sepang: Minta penjelasan.

Tuan Shahidan bin Kassim: Malah kalau sekiranya Ahli dari Rasah buat lawak sedikit pun masuk dalam akhbar.

Tuan Hu Sepang: Minta penjelasan.

Tuan Shahidan bin Kassim: Kami bercakap bermati-matian pun tidak keluar dalam akhbar, ini kami beri peluang kepada Ahli-ahli Yang Berhormat untuk mendapat lebih publisiti daripada kami. Ini tidak ada masalah, saya sedar.

Tuan Hu Sepang: Saya minta ben jalan!

Tuan Shahidan bin Kassim: Tetapi selalunya kamilah yang mula-mula dahulu yang memperjuangkan segala sesuatu isu, berapa minit lagi? Ada dua minit lagi?

Tuan Hu Sepang: Ada.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Satu minit lagi.

Tuan Hu Sepang: Sekarang setengah minit cukup. Kalau Ahti Yang Berhormat dari Arau begitu hangat, nampak darahnya sudah naik banyak tinggi, lebih dahsyat dari banjir, bagaimana dia boleh jadi goalkeeper malam ini? *(Ketawa)*

Tuan Shahidan bin Kassim: Kerana saya seorang yang kuat dan tidak takut kepada sesuatu keadaan, maka insya Allah saya dengan kekuatan iman saya, saya akan mempertahankan sebanyak boia daripada masuk ke gol back-benchers.

Tuan Pengerusi, saya hendak sebut di sini satu contoh. ini DAP kena dengar betul-betul, beri saya dua minit sebab saya diganggu 5 minit, bagi saya 2 minit.

Saya beri contoh di kampung saya. pada masa yang lepas ada seorang Tionghua dan saya diberi gelaran atas nama kawan ini, namanya "Bo Siah". Saya pada masa kecil oleh kerana saya putih sedikit orang panggil saya "Dan Bo Siah", fasal hubungan baik di antara keluarga ini dengan keluarga Melayu dan dia ini sampai jadi "tok bomoh Melayu", walaupun 2-3 orang anaknya telah berkahwin dengan orang Melayu. tetapi saya hendak tunjukkan bahawa sebelum ada DAP, sebelum ada parti-parti ini, hubungan di antara kaum cukup baik, tetapi apabila ada parti satah seorang daripada anaknya telah masuk DAP, saya tidak pasti DAP atau mana-mana parti pembangkang dan dia telah mengungkit cerita-cerita yang tidak sebenarnya berlaku, walaupun bapanya tidak bersetuju dengan keadaan tersebut.

Saya hendak tunjukkan di sini bahawa kerana tindakan Ahli-ahli Yang Berhormat yang berleluasa boleh merosakkan hubungan kaum, kerana tindakan Ahli-ahli Yang Berhormat yang berleluasa boleh merosakkan Kerajaan untuk memikirkan mungkin soal-soal pembangunan, mungkin soal-soal untuk membebaskan peniimpin Ahli-ahli Yang Berhormat. Kalau cara ini Ahli-ahli Yang Berhormat buat dan paksa Kerajaan, saya sendiri kalau saya jadi Perdana Menteri hari ini "taubat" saya tidak akan lepaskan dia sampai mati, mujur diizinkan Allah saya tidak jadi Perdana Menteri.

Seorang Ahli: Masa sudah cukup!

Tuan Shahidan bin Kassim: Jadi ini saya hendak maklumkan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat ini bukan caranya kita memperjuangkan, dahulu kita berbaik-baik, boleh bercakap-cakap. Hari ini bawa usul yang "menimbulkan kemarahan disemua pihak. Saya sendiri akan berhabis-habisan menentang usul tersebut. Usul tersebut bukan sahaja "bodoh" tetapi "gila" hendak potong \$10 — hendak potong, potonglah banyak sedikit.

Tuan Sim Kwang Yang: Unparliamentary. Usul ini bukan "gila", bukan "bodoh", saya berhak mengikut convention Parlimen, minta Yang Berhormat dari Arau tarik balik.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tarik balik. Saya tidak kaya dengan perbendaharaan kata-kata, orang sebelah utara yang itu dia tahu sebut, tetapi niatnya ikhlas. Usul ini tidak munasabah dibawa hendak potong \$10, lepas itu hendak belah bahagi walaupun kalah untuk apa? Cuba buat perundingan.

Ahli dari Bukit Bintang dahulu bukan main baik, kita juga hormat, tetapi sekarang bahasanya saya ingat saya terpaksa berlawan sekarang berhabis-habisan, sudah tidak betul, sudah tidak jadi seorang

Tuan Hu Sepang: Tuan Pengerusi, saya tengok jam, masa sudah cukup — dua minit sudah habis.

Tuan Shahidan bin Kassim:Belum.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat!

Tuan Hu Sepang:Masa cukup, duduk, duduk!

Tuan Shahidan bin Kassim:Dengan ini Tuan Pengerusi, saya menentang usul ini berhabis-habisan dan menganggap usul ini tidak munasabah. tidak logik dan sama seperti bahasa yang telah saya keluarkan tadi. Tuan Pengerusi, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat saya minta Timbalan Menteri menjawab.

5.38 ptg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri (Dato' Megat Junid bin Megat Ayob): Tuan Pengerusi, sebentar tadi Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang telah mengusulkan supaya mengurangkan sebanyak \$10 dari gaji yang akan dibayar kepada Encik M. Ramadas, Penguasa Penjara Kem Tahanan di Kamunting. Kini seorang lagi sahabat kita iaitu Yang Berhormat dari Bandar Kuching mengemukakan satu lagi usul untuk mengurangkan sebanyak \$10 dari gaji yang akan dibayar kepada Yang Amat Berhormat Menteri Dalam Negeri.

Sebenarnya, Tuan Pengerusi, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri selaku Menteri Dalam Negeri tidak menerima satu sen pun (*Ketawa*) (*Tepuk*) dari peruntukan gajinya sebagai Menteri Dalam Negeri di bawah B.35, Kementerian Dalam Negeri, Kod 1000, Emolumen, Butiran 01000, Program/Aktiviti, Pentadbiran Am dan Kewangan.

Tuan Sim Kwang Yang:(*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran):Minta penjelasan Yang Berhormat!

Tuan Sim Kwang Yang: Saya sedar Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tidak ambil gaji, tetapi gaji diperuntukkan menurut Senarai Perjawatan di Kementerian-kementerian dan Jabatan-jabatan dalam Anggaran, Jilid Ke 11, satu jawatan menurut Butiran (1) Menteri satu jawatan, gaji \$6,500 sebulan. Kalau dia tidak mahu ambil balik bukan dosa saya, tetapi saya masih berhak untuk memotong apa yang telah diperuntukkan. (*Tepuk*) Sekiranya tidak boleh, Tuan Pengerusi pun tidak benarkan usul ini. Ini sahaja. (*Tepuk*)

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Tuan Pengerusi, ini bukan soal dosa atau tidak. Yang sebenarnya dia tidak ambil duit ini. Jadi, hendak potong yang mana satu? Itulah masalahnya, sebab dia tidak ambil, tidak terima gaji daripada Kementerian Dalam Negeri. Akhir-akhir ini didapati banyak sekali usul-usul yang dikemukakan di Dewan ini oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dari DAP terhadap Kementerian Dalam Negeri. Mengapa begitu banyak usul dikemukakan satu demi satu dibuat oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dari DAP? Apa yang jelas ialah usul-usul dibuat berikutan penahanan beberapa Ahli-ahli Yang Berhormat dari DAP di bawah AKDN semenjak Oktober 1987 kerana tindak-tanduk mereka yang menimbulkan mudarat kepada keselamatan negara.

Tuan Pengerusi, seperti mana yang kita sedia maklum Malaysia adalah sebuah negara yang mempunyai latarbelakang masyarakat yang terdiri daripada berbagai kaum, agama dan kebudayaan. Dengan demikian, negara kita sentiasa menghadapi berbagai bentuk ancaman yang boleh menjejaskan suasana keharmonian dan kestabilan negara dari ancaman-

ancaman seperti konflik perkauman, extremist agama dan sebagainya. Menyedari keadaan ni, Kerajaan telah dan sentiasa berusaha untuk menyindar bentuk-bentuk ancaman yang boleh membawa ketegangan dalam masyarakat majmuk Malaysia, terutamanya yang berkaitan dengan isu-isu sensitif. Tugas ini adalah satu tanggungjawab yang besar dan berat dan adalah sentiasa dibeh keutamaan oleh Kerajaan, khasnya Menteri Dalam Negeri. Hakikat ini adalah diterima oleh semua golongan negara ini. Namun demikian, masih kedapatan segelintir orang-orang yang nampaknya mencari peluang dan kesempatan untuk menggunakan isu-isu yang sensitif, yang boleh menyemarakkan ketegangan antara kaum demi untuk mencapai tujuan dan motif-motif tertentu mereka sahaja. Kerajaan dan khususnya Kementerian Dalam Negeri sudah tentu tidak dapat membiarkan segelintir golongan yang tidak bertanggungjawab ini, yang ingin mengambil kesempatan untuk kepentingan tertentu dari memperak perandakan negara ini. Oleh kerana tindakan cepat dan tegas oleh Kerajaan, khususnya oleh Yang Amat Berhormat Menteri Dalam Negeri yang telah mendapat terus menjamin kestabilan negara dan kesejahteraan hidup rakyat. Dengan itu, tidak ada sebab mengapa usul sedemikian patut diterima oleh Dewan yang mulia ini. Walau bagaimanapun, atas perkara-perkara yang telah dibawa oleh Yang Berhormat dari Bandar Kuching, pihak Kementerian Dalam Negeri akan mengambil perhatian dan penelitian. Terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah tadi untuk diputuskan. Ahli-ahli yang bersetuju dengan usul tadi, kata bersetuju yang tidak bersetuju, kata Tidak Bersetuju.

Lebih suara yang tidak bersetuju.
Pindaan ini tidak disetujui.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Pengerusi, di bawah Peraturan Mesyuarat 46 (4) minta division.

Tuan Pengerusi, (Tuan D. P. Vijandran): 60 berapa?

Tuan Sim Kwang Yang: 46 (4), belahbahagian.

Tuan Pengerusi, (Tuan D. P. Vijandran): Berapa Ahli yang minta division? (Lebih 15 Ahli bangun).

Setiatusaha, sila bunyikan loceng.

Loceng dibunyikan.

Dewan berbelahbahagi.

Tuan Pengerusi, (Tuan D. P. Vijandran): Ahli-ahli Yang Berhormat, yang menjadi Penghitung Undi, sila mengambil tempat masing-masing di hadapan Blok Yang Berhormat iaitu:

Blok A—Y.B. Tuan Lee Kim Sai

Blok B—Y.B. Dato' Mohd. Tajol Rosli

Blok C—Y.B. Tuan Othman Abdul

Blok D—Y.B. Tuan Haji Abdul Razak

Blok E—Y.B. Dato' Dr Affifudin

Blok F—Y.B. Tuan Lee Lam Thye

(Undian dijalankan)

Tuan Pengerusi, (Tuan D. P. Vijandran): Ahli-ahli Yang Berhormat, inilah keputusannya. Yang Bersetuju, 17 (*Tepuk*). Yang tidak Bersetuju, 66 (*Tepuk*). Usul tidak dipersetujukan.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

YANG BERSETUJU:

1. Dr Chen Man Hin
2. Tuan Lee Lam Thye
3. Tuan Sim Kwang Yang

4. Tuan Haji Nik Abdullah bin Haji Arshad	18. Dr Michael Toyad
5. Dr Tan Seng Giaw	19. Drs Sulaiman bin Mohamed
6. Tuan Fung Ket Wing	20. Dato' Haji Dusuki bin Haji Ahmad
7. Juan Peter Paul Dason	21. Tuan Peter Chin Fah Kui
8. Tuan Chian Heng Kai	22. Tuan Abdul Raman bin Suliman
9. Tuan Teoh Teik Huat	23. Tuan Adam bin Abdul Kadir
10. Tuan Gerard Math Lee Min	24. Tuan Othman bin Abdul
11. Tuan Ngoi Thiam Woh	25. Dr Ting Chew Peh
12. Dr Eng Seng Chai	26. Puan Shariffah Dorah binti Dato' Syed Mohammed
13. Tuan Hu Sepang	27. Tuan Mohamed bin Jamrah
14. Tuan Liew Ah Kim	28. Datuk Peter Tinggom anak Kamarau
15. Tuan Tan Kok Wai	29. Tuan Haji Mohamad bin Abdullah
16. Tuan Hsing Yin Shean	30. Dato' Haji Mohammad Abu Bakar bin Rautin Ibrahim
17. Tuan Samson Chin Chee Tsu	31. Tuan Douglas Unggah Embas

YANG TIDAK BERSETUJU:

1. Dato' S. Samy Vellu	32. Tuan Abdul Mulok Awang Damit
2. Dato' Abu Hassan bin Haji Omar	33. Tuan Haji Abdul Razak bin Haji Abu Samah
3. Tuan Lee Kim Sai	34. Tuan Mutang Tagal
4. Datuk Kasitah bin Gaddam	35. Tuan Haji Mohamed Sam bin Haji Sailan
5. Dato Napsiah binti Omar	36. Tuan Haji Mohd.. Zain bin Abdullah
6. Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud	37. Tuan Ahmad bin Omar
7. Datp' S. Subramaniam	38. Puan Siti Zainabon binti Abu Bakar
8. Dato' Oo Gin Sun	39. Tuan S. S. Subramaniam
9. Dato' Megat Junid bin Megat Ayob	40. Tuan Michael Asang
10. Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali	41. Tuan Haji Ghazali bin Ahmad
11. Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed	42. Tuan Jimbun anak Pungga
12. Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman	43. Tuan Tieu Sung Seng
13. Tuan Kalakau Untol	44. Tuan Chua Jui Meng
14. Tuan Osu bin Haji Sukara	45. Tuan Haji Hussein bin Haji Taib
15. Tuan Railey bin Jeffrey	46. Tuan Maidom bin Pansai
16. Dato' Alias bin Md. Ali	47. Tuan Nurnikman bin Abdullah
17. Dato Haji Mohd. Khalid bin Yunus	48. Tuan Hashim bin Safin
	49. Tuan Mohamed bin Haji Isa

50. Tuan Jawah anak Gerang
51. Tuan Mohammad Subky bin Haji Abdul Raof
52. Tuan Ismail bin Said
53. Dr Abdul Hadi bin Derani
54. Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan
55. Dato' Dr Affifuddin bin Haji Omar
56. Tuan Madatang bin Morejal
57. Datuk Haji Yahaya bin Mohd. Shafie
58. Datuk Daniel Tajem anak Miri
59. Tuan Mohd. Noh bin Rajab
60. Tuan Mohammed Yusoff bin Abdul Latiff
61. Tuan Haji Mohamed bin Yaakob
62. Tuan Chew Kam Hoy
63. Tuan Pitting bin Haji Mohd. Ali
64. Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad
65. Tuan Shahidan bin Kassim
66. Tuan Zubir bin Embong

YANG TIADA MENGUNDI:

Tiada

Maksud B.35 hingga B.43—

Maksud B.35 hingga P.42—

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya bahawa Maksud B.35 hingga B.43 dan P.35 hingga P.37 dan P.39 hingga P.42 jadi sebahagian daripada Jadual sekarang ini terbuka sekali lagi untuk dibahas. Saya membenarkan 3 Ahli Yang Berhormat berbahas selama lima minit masing-masing, sebab kita tidak ada masa. Kota Setar.

5.52 ptg.

Dr Abdul Hadi bin Derani (Kota Setar): Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada Anggaran Perbelanjaan, 1989 muka surat 169 Maksud Bekalan

B.36—Polis DiRaja Malaysia. Butiran 010000 Program, Pengurusan dengan anggaran sebanyak \$427,204,300.

Tuan Pengerusi, saya ingin mengucapkan tahniah kepada pihak Polis DiRaja Malaysia (PDRM) yang pada keseluruhannya berjaya menjaga keamanan dan keselamatan di negara ini walaupun telah mengalami beberapa ancaman dan cabaran dari semasa ke semasa.

Tuan Haji Bujang bin Haji Ulis: Tuan Pengerusi, boleh saya minta penjelasan.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Minta penjelasan.

Tuan Haji Bujang bin Haji Ulis: Sedikit. Tadi Tuan Pengerusi kata hanya tiga orang bercakap, itupun lima minit. selalu sangat macam ini Tuan Pengerusi. Jadi kita ini Wakil Rakyat dalam sistem demokrasi

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, itu bukan penjelasan.

Tuan Haji Bujang bin Haji Ulis: Tidak, penjelasan daripada saya kerana saya fikir sebagai Wakil Rakyat, saya berhak untuk memohon

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, kalau Yang Berhormat berhak, carilah satu point of order yang boleh membenarkan Yang Berhormat untuk menimbulkan perkara itu.

Tuan Haji Bujang bin Haji Ulis: Tetapi sekarang Yang, Berhormat

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Duduk Yang Berhormat.

Dr Abdul Hadi bin Derani: Tuan Pengerusi, saya teruskan. Memandangkan masalah menjaga keamanan dan keselamatan negara

berupa lebih kompleks dari setahun ke setahun maka saya kira sudah sampai masanya bagi PDRM untuk memilih anggota-anggota baru yang lebih tinggi kelayakannya bagi memikul tugas-tugas yang bertambah berat. Kalau dahulunya kelayakan minima untuk menjadi rekrut Polis ialah hanya kelulusan Darjah 6 sekolah rendah dan selepas itu ke Tingkatan II atau Tingkatan III. Saya kira sudah sampai masanya kelulusan minima dinaikkan ke Tingkatan V atau Sijil Peperiksaan Malaysia (SPM), kelulusan SPM sebagai kelayakan minima persekolahan adalah penting oleh kerana tugas-tugas anggota Polis sekarang memerlukan kualiti-kualiti tertentu seperti memahami keadaan masyarakat, terutama masalah sosio-ekonomi yang menjadi faktor-faktor perbuatan jenayah atau penagihan dadah. Begitu juga soal-soal pengangguran dan lain-lain tekanan hidup yang boleh menyebabkan anggota-anggota masyarakat bertindak melanggar undang-undang.

Sekiranya anggota-anggota Polis tidak mempunyai pendidikan asas yang mencukupi seperti SPM atau setaraf dengannya maka mungkin masalah-masalah masyarakat akan susah hendak difahami oleh anggota-anggota tersebut dan tindakan yang diambil untuk mencegah jenayah tidak akan berkesan. Di sebaliknya, rekrut-rekrut yang mempunyai pendidikan atau persekolahan yang sesuai seperti SPM akan senang dilatih untuk memahami masalah-masalah masyarakat. Dengan hal yang demikian, mereka akan dapat memberi khidmat yang lebih baik untuk menjaga ketenteraman awam.

Dalam keadaan sekarang ini kadang-kadang kita sering melihat beberapa anggota-anggota Polis menjalankan tugas-tugas mereka seolah-olah kurang faham tentang peruntukan undang-undang atau faktor-faktor sosial yang menyebabkan berlakunya jenayah di

tempat-tempat tertentu, kadang-kadang pula seorang Polis yang menjalankan tugasnya dicabar oleh orang ramai atas kesahihan penahanan seseorang yang melakukan kesalahan, terutamanya kesalahan-kesalahan teknikal, umpamanya melanggar undang-undang alam sekitar oleh lori atau kenderaan-kenderaan berat. Keadaan salah faham ini boleh memberi gambaran atau imej yang salah terhadap kewibawaan pasukan PDRM cara keseluruhannya.

Jadi, untuk mengatasi masalah seperti ini mungkin pengambilan rekrut-rekrut baru Polis rnengutamakan kriteria pendidikan atau kelulusan asas seperti SPM atau setanding dengannya. Begitu juga dalam pengambilan pegawai-pegawai Polis untuk calon Inspektor dan Penolong Penguasa Polis, Kalau dahulunya kelulusan minima untuk calon Inspektor ialah SPM maka sekarang ini kelulusan minima akademik untuk jawatan tersebut seharusnya dinaikkan ke diploma daripada Institut Teknologi MARA atau lain-lain institut-institut pengajian tinggi.

Untuk calon Penolong Penguasa Polis pula kelayakan minima seharusnya dinaikkan ke Ijazah Sarjana daripada universiti-universiti tempatan atau setaraf dengannya. Dengan kriteria kelulusan pendidikan yang lebih tinggi, saya kira kewibawaan PDRM dengan sendirinya akan meningkat dan mungkin dalam jangka masa beberapa tahun dari sekarang pegawai-pegawai dan anggota-anggota Polis kita akan merupakan pasukan pengaman yang lebih cekap, malahan lebih bersimpati dengan masalah orang ramai dan ini mungkin akan mendapat sokongan yang lebih baik dari rakyat jelata.

Mungkin juga bagi meningkatkan kewibawaan dan imej pihak PDRM harus diberi lebih kemudahan. Ini termasuk memberi elaun atau gaji yang lebih sesuai dengan keadaan

ekonomi sekarang ataupun sekurang-kurangnya memberi insentif kepada pegawai-pegawai dan anggota-anggota yang mempunyai kebolehan atau kemahiran tertentu, terutamanya dalam bidang-bidang kajian jenayah, masalah masyarakat dan lain-lain. Dengan insentif yang lebih baik PDRM akan dapat menarik calon-calon yang lebih bermutu yang akhirnya akan dapat memberi khidmat yang baik kepada masyarakat.

Tuan Pengerusi, berhubung dengan imej Polis, saya juga mengambil kesempatan ini untuk menyarankan supaya pakaian seragam Polis tugas-tugas am, general duties, dengan izin, dikaji semula walaupun pakaian seragam sekarang ialah baju biru kelabu dan seluar kuning atau "khaki" untuk Polis-polis tugas am, agak sudah ketinggalan zaman. Kadang-kadang pakaian seragam anggota-anggota Polis itu memberi gambaran seolah-olah mereka itu terdiri dari pekerja-pekerja buruh kasar daripada syarikat-syarikat tertentu. Jika dibandingkan dengan setengah-setengah syarikat keselamatan, kita dapati bahawa pakaian seragam polis tugas-tugas am adalah terlalu jauh bezanya iaitu Pengawal-pengawal Keselamatan nampak lebih kakak dan lebih menakutkan.

Oleh itu, saya ingin mencadangkan supaya pihak Kementerian mengkaji semula pakaian seragam anggota-anggota PDRM, kalau tidak untuk keseluruhan PDRM maka sekurang-kurangnya untuk polis tugas-tugas am supaya mereka nampak lebih bergaya dan lebih menakutkan. Mungkin dengan pakaian yang lebih menarik, ramai lagi para belia yang berkelayakan akan lebih berminat untuk menjadi anggota-anggota polis di semua peringkat.

Tuan Pengerusi, merujuk ke mukasurat 170, Butiran 00700, Bangunan—Pasukan Polis Hutan dengan anggaran sebanyak \$34,829,000.

Saya juga ingin menyarankan supaya kewibawaan Pasukan Polis Hutan (PPH) dipertingkatkan lagi walaupun kewibawaan PPH pada masa kini memuaskan. Saya rasa telah tiba masanya untuk memberi latihan-latihan tertentu sesuai dengan tugas PPH sebagai pasukan para military dalam menjaga keselamatan negara dari ancaman-ancaman komunis dan lain-lain anasir. Sebagai pasukan penjaga keamanan atau keselamatan dalam negeri, PPH hendaklah mempunyai kewibawaan untuk dikejar ke mana-mana tempat di dalam negeri sekiranya berlaku kekacauan.

Memandangkan bahawa kadang-kadang pergerakan atau pengangkutan anggota-anggota PPH secara besar-besaran ini terhad oleh kerana berbagai rintangan seperti tidak ada jalanraya sesuai ataupun sekatan laut seperti Laut China Selatan di antara Semenanjung dengan Malaysia Timur, maka mobiliti PPH harus dipertingkatkan. Peningkatan mobility yang dimaksudkan ialah supaya battalion atau brigid-brigid PPH mempunyai kemahiran atau latihan payung terjun. Saya percaya setiap anggota PPH boleh dilatih dalam payung terjun yang tidak memakan masa yang lama. Dengan kebolehan terjun berpayung ini, maka mobility PPH itu dengan sendirinya akan meningkat dan anggota-anggota PPH boleh diterjunkan ke mana-mana sahaja.

Tuan Pengerusi, sekian sahaja, saya menyokong. Terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Ahli Yang Berhormat dari Rasah.

6.01 ptg.

Tuan Hu Sepang (Rasah): Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya ingin menarik perhatian, Tuan Pengerusi, kepada Maksud Bekalan 40,

mukasurat 177 di bawah Butiran 06000, Latihan Pegawai-pegawai Penjara.

Jabatan Penjara Malaysia telah menjadi tumpuan perhatian orang ramai beherapa ketika ini dengan berbagai peristiwa yang melibatkannya berlaku di sana sini sehingga ia membawa komen dan juga teguran daripada pihak Kerajaan peringkat Timbalan Menteri.

Tuan Pengerusi, berbagai berita mengenai Penjara, Kem Tahanan Potitik Pulau Jerjak, Pusat Pemulihan Akhlak dan lain-lain tempat di bawah jagaan dan kelolaan Jabatan Penjara telah mendapat tempat utama dalam muka depan akhbar-akhbar tempatan. Pada satu ketika, pihak Timbalan Menteri Dalam Negeri sendiri mengumumkan bahawa terdapat beberapa pegawai penjara termasuk warden yang terlibat dalam penyeludupan dadah ke dalam penjara. Pendedahan ini telah tidak memeranjatkan saya ataupun rakyat ramai kerana sudah lama ketika kita mendengar tentang hal penyeludupan dadah ke dalam penjara. Ini bukanlah satu perkara yang baru. Pendedahan ini telah sedikit sebanyak merosakkan nama Jabatan Penjara khususnya pegawai-pegawai dan warden, walaupun yang terlibat dalam kegiatan salah itu merupakan beberapa orang sahaja. Akibat pendedahan ini, pegawai-pegawai dan warden berharap tindakan keras akan diambil terhadap mereka yang terlibat itu termasuk dakwaan mahkamah dan pembuangan kerja, demi menjaga nama baik profession warden penjara. Tetapi adakah ini benar-benar berlaku? Adakah mereka yang terlibat dalam sebarang kes sama ada penyeludupan dadah mahupun kesalahan-kesalahan lain tanpa mengira ianya kecil ataupun besar, dibuang kerja ataupun dipastikan ianya tidak diberi kenaikan pangkat supaya ianya tidak menjadi tauladan yang buruk kepada warden-warden yang lain.

Tuan Pengerusi, kenaikan pangkat khususnya dari warden biasa atau berpangkat Koperal atau Sarjan ke Kadet Penolong Penguasa dalam Jabatan Penjara telah menimbulkan perasaan tidak puas hati terhadap cara pemilihan bagi jawatan itu. Saya difahamkan bahawa baru-baru ini satu latihan ataupun exercise, dengan izin, memilih warden-warden termasuk yang berpangkat Koperal untuk menjawab jawatan itu. Ramai warden yang mempunyai pengalaman yang melebihi 10 tahun menyertai pemeriksaan bertulis untuk dipilih. Mereka juga ditemuduga oleh sebuah Lembaga Pemilih sebelum dipilih.

Saya telah menerima aduan daripada beberapa keluarga warden yang merakamkan ketidakpuasan mereka dengan cara dan kriteria yang digunakan untuk memilih warden menjadi Kadet Penolong Penguasa. Di antara mereka yang ditemuduga dan mengambil peperiksaan bertulis itu adalah mereka yang mempunyai kelayakan akademik yang lebih tinggi daripada SRP seperti MCE, SPM, STPM penuh dan separuh. Tetapi apabila pemilihan dibuat dan diumumkan, mereka ini yang mempunyai pengalaman dan kelayakan akademik yang tinggi diletakkan dan dipilih adalah mereka yang mempunyai kelayakan yang lebih rendah dan pengalaman yang kurang. Ini telah membawa kesan buruk atas prestasi warden-warden ini, mereka merasa telah dikecewakan oleh sistem pilih kasih yang diamalkan sekarang dan juga yang telah diamalkan dalatn zaman Tan Sri Murad dan Datuk Ibrahim yang baru bersara. Selepas persaraan mereka ini, warden-warden berkeyakinan sistem pilih kasih akan tamat tetapi nampaknya ianya masih berterusan. Pilih kasih dalam pemilihan tentu tidak akan memberi kesan baik atas Jabatan ini. Malah ia akan mencetuskan peristiwa-peristiwa yang tidak diingini seperti munculnya sikap tidak peduli yang akan menjejaskan kelicinan pentadbiran.

Ini semua adalah kerana sistem pilih kasih. Sistem pilih kasih juga akan menurunkan prestasi Jabatan keseluruhannya. Apakah ini yang diinginkan oleh Jabatan Penjara dan Kementerian Dalam Negeri? Apabila pilih kasih bermaharajalela dalam sistem pemilihan, kemerosotan prestasi pasti akan berlaku dan dengan itu perkara-perkara yang lebih buruk akan menjadi kebiasaan harian.

Saya ingin mendapat tahu siapakah yang telah menganggotai Lembaga Pemilihan itu dan kenapakah tiada seorang pun wakil dari Jabatan Perkhidmatan Awam menduduki Lembaga tersebut walhal JPA yang bertanggungjawab penuh dalam hal-hal ini kecuali pihak Kerajaan menafikannya. Pihak JPA yang bertanggungjawab secara terus dalam kenaikan pangkat dari Kadet Penolong Penguasa ke Penolong Penguasa, nampaknya tidak peduli tentang kualiti warden yang dipilih untuk menjawat jawatan Kadet Penolong Penguasa. Pengalaman dan kelayakan akademik tidak lagi menjadi ukuran untuk memilih warden ke jawatan tersebut. Oleh yang demikian, warden-warden yang mempunyai pengalaman dan kelayakan yang lebih tinggi daripada yang dipilih sekarang sudah mulai merasa bahawa mereka tidak mempunyai harapan cerah dalam perkhidmatan penjara-

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat

Tuan Hu Sepang: Dan ini

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Minta Yang Berhormat gulung.

Tuan Hu Sepang: Ya. Dan dengan sendirinya akan menyebabkan mereka hilang minat untuk bekerja dengan bersungguh-sungguh. Apakah ini yang pihak Kerajaan mahu? Saya akan menggulung, Tuan Pengerusi. Oleh kerana terdapat sungutan dan

ketidakpuashatian di merata tempat di mana warden-warden bekerja, saya mencadangkan bahawa pemilihan untuk jawatan Kadet Penolong Penguasa diadakan semula bagi tahun ini. Kali ini Lembaga Pemilihan hendaklah dianggotai oleh Wakil Jabatan Penjara dan JPA dan juga saya mencadangkan supaya pemilihan yang telah dilakukan pada tahun ini dibatalkan, memandangkan sungutan dan ketidakpuashatian di kalangan warden-warden yang kecewa. Mereka yang kecewa tentu berdiam diri sekiranya mereka yang dipilih itu adalah lebih layak dan mempunyai pengalaman yang lama, luas dan dalam bidang pentadbiran dan urusan penjara.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat

Tuan Hu Sepang: Satu para sahaja, Tuan Pengerusi. Terima kasih. Pemilihan dan kenaikan pangkat disyaki berasaskan rasuah. Saya berharap siasatan di kalangan warden-warden dan pegawai-pegawai dapat dikikiskan oleh Kerajaan bukan sahaja dengan jaminan bahawa tidak akan berlaku rasuah dalam soal pemilihan dan kenaikan pangkat, tetapi dengan mewujudkan satu sistem pemilihan dan kenaikan pangkat yang tidak memberi sebarang peluang bagi siapa sahaja untuk memberi atau menerima rasuah.

Akhirnya, saya minta Menteri berkenaan untuk mengadakan satu siasatan di kalangan warden-warden dan pegawai-pegawai Jabatan Penjara dan juga membuat pemilihan semula bagi Kadet Penolong Penguasa. Saya juga ingin mendapat tahu berapa ramai warden-warden yang telah mengambil peperiksaan untuk dipilih menjawat jawatan Kadet Penolong Penguasa dan bilangan yang telah dipilih. Terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Ahli Yang Berhormat dari Semunjan.

Tuan Haji Bujang bin Haji Ulis: (*Bangun*)

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Pengerusi, point of order.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Sebut Peraturan Mesyuarat berapa, Yang Berhormat.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Peraturan Mesyuarat 35 (2), "Jika dua atau lebih daripada dua orang Ahli bangun serempak, maka Pengerusi hendaklah memanggil Ahli yang dahulu sekali terpancang olehnya." (*Ketawa*) Saya rasa sepanjang Dewan Rakyat ini bersidang di peringkat jawatan-kuasa.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, ini Yang Berhormat tidak boleh soalkan. Ini siapa yang saya pandang dahulu ialah

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tetapi ini peraturan, Tuan Pengerusi. Saya sudah menunjukkan kerjasama yang sepenuhnya dalam Dewan Rakyat ini. Sudah beberapa kali saya bangun untuk berucap mengenai Kementerian Dalam Negeri.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat duduk. Siapa yang pandang, siapa yang check my eye, Yang Berhormat. Itulah yang mustahak.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Saya kisah soal peraturan, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Kalau

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Soal peraturan.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Inilah peraturan. Baca peraturan

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Saya sudah baca peraturan ini.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Saya bacakan untuk Yang Berhormat.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Apa yang takut sangat saya hendak berucap, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, duduk dahulu! Saya baca, "seorang Ahli yang hendak bercakap hendaklah bangun di tempatnya dan apabila dipanggil oleh Pengerusi maka hendaklah ia berdiri mengarahkan ucapannya kepada Pengerusi". Tunggu saya panggil, Yang Berhormat. Ahli Yang Berhormat dari Simunjan.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tetapi saya bangun dahulu, Tuan Pengerusi.

Seorang Ahli: Duduklah!

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Saya hendak Tuan Pengerusi arahkan Bentara supaya saya dikeluarkan daripada Dewan ini.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, duduk.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Pengerusi, saya takkan duduk.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat dari Simunjan teruskan.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Pengerusi, saya masih mahu bangun di bawah Peraturan Mesyuarat.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, saya tak peduli, Yang Berhormat. Ahli Yang Berhormat tidak mahu ikut peraturan atau enggan, saya tidak ada apa-apa keputusan lain.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Pengerusi, siapa, jangan cakap saya tidak ikut peraturan. Saya tidak mengganggu sesiapa pun berucap.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat dari Simunjan, teruskan.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Saya rasa dukacita dan saya tinggalkan Dewan ini.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, sita mulakan. Kalau tidak

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Pengerusi, saya dipilih oleh rakyat.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat jangan pedulikan dia.

Tuan Haji Bujang bin Haji Ulis: Tuan Pengerusi, itulah saya rasa sebagai mukaddimah sama ada masanya perlu dipanjangkan.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat kita ada masa, tetapi tidak cukup masa. Ahli Yang Berhormat mesti sedar atas kesukaran yang kita hadapi sebagai Speaker. Kita ada masa yang sedikit dan semua Ahli-ahli Yang Berhormat hendak bercakap, yang tidak dapat peluang marah. Itu kita terimalah sebab sebagai Speaker, kita mengorbankan feeling kita.

Tuan Haji Bujang bin Haji Ulis: Saya setuju, Tuan Pengerusi. Tetapi itulah saya cadangkan supaya pihak pengurusan Parlimen memikirkan supaya kita yang dipilih oleh rakyat mempunyai peluang yang diharapkan oleh rakyat, kerana saya sedar masalah ini.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, ini sebab kita telah hilang satu hari. Kita telah hilang satu hari dahulu. Sekarang kita "behind time, behind schedule". Teruskan, jangan buang masa lagi.

Tuan Haji Bujang bin Haji Ulis: Tuan Pengerusi, baiklah. Saya bercakap atas Butiran 020000, muka

surat 167. Sebagaimana yang kita sedia maklum dan umum telah dimaklumi dalam tahun ini beberapa orang daripada Sarawak telah ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri (ISA), yang secara kebetulan semua daripada mereka itu adalah orang-orang Melayu belaka, tetapi adalah anak-anak kepada orang-orang yang telah berjasa kepada negeri Sarawak dan juga Malaysia. Mereka yang ditangkap itu termasuklah:

- (i) Dato' Wan Yusof bin Tun Tuanku Haji Bujang iaitu anak kepada pengasas parti yang bersedia dan bersetuju untuk mencapai kemerdekaan dalatn Malaysia pada masa itu;
- (ii) Kadri bin Tan Sri Mohamed;
- (iii) Masri bin Tan Sri Mohamed, anak-anak kepada juga pengasas kemerdekaan Sarawak dalam Malaysia; dan
- (iv) Saudara Bujang Shafawi bin Tan Sri Saud Tahir iaitu anak kepada pengawas kemerdekaan Sarawak dalam Malaysia, dan yang lain-lain lagi itu saya rasa tak perlu disebutkan di sini walaupun kita juga berasa sukacita andaikata pihak Kerajaan dan pihak Kementerian Dalam Negeri mempertimbangkan penyiasatan yang penuh keadilan ke atas mereka supaya mereka itu dapat diberi peluang untuk keluar daripada tahanan ISA di Kamunting.

Tuan Pengerusi, apabila mereka itu ditangkap, apa yang saya takut ialah penangkapan itu berasaskan kepada perkara politik, kemungkinan dia ada hubung kait dengan Pilihanraya 1987 iaitu Pilihanraya Negeri.

Sebagaimana juga Yang Berhormat Timbalan Menteri telah jelaskan dan juga yang ditakuti ialah penangkapan itu berasaskan kepada rasa dendam-mendendam iatu dendam di antara

pihak kepimpinan negeri Sarawak mungkin, terhadap beberapa golongan orang di negeri Sarawak akibat daripada pergolakan dan pergeseran di antara bekas Gabenor Negeri Sarawak dan juga bekas Ketua Menteri dengan Ketua Menteri Sarawak pada masa ini.

Yang satu lagi ialah yang kita takuti ianya dilakukan secara sepihak tanpa siasatan yang rapi oleh pihak Pesuruhjaya Polis Negeri Sarawak dan juga mungkin dengan kerjasama pihak Kerajaan Negeri.

Tuan Pengerusi, apa yang mungkin menghairankan pihak rakyat di negeri Sarawak ataupun mungkin segolongan rakyat negeri Sarawak ialah sebagaimana yang saya sebutkan tadi, walaupun telah diperkatakan bahawa kemungkinan juga mereka ini dianggap sebagai satu golongan yang telah menimbulkan rasa tidak puas hati terhadap Kerajaan Negeri Sarawak dan juga menimbulkan huru-hara sebagaimana anggapan pihak Polis dan sebagainya. Dan ada juga golongan yang mengaitkannya dengan perasaan tidak puas hati di kalangan golongan yang kalah dalam Pilihanraya Negeri, 1987.

Kalau sekiranya hubung kait wujud di antara penangkapan itu dengan kekecewaan golongan yang kalah dalam Pilihanraya Negeri, 1987 maka persoalan yang timbul ialah mengapa kebetulankah atau tidak orang-orang Melayu sahaja yang kena tangkap. Itu persoalan yang mungkin timbul.

Yang satu lagi ianya kebetulan sebagaimana yang saya sebutkan tadi ialah daripada anak-anak mereka yang telah berjasa kepada negeri Sarawak dan kepada Malaysia dan kalau mereka ini ada hubung-kait dengan pemimpin kumpulan Maju yang telah berlawan dalam Pilihanraya 1987 di peringkat Pilihanraya Negeri yang kalah, maka kita dan orang ramai juga persoalkan ialah kenapa pemimpinnya tidak ditangkap? Jadi, ini ditimbulkan oleh beberapa golongan.

Jadi, Tuan Pengerusi, saya sebagai Wakil Rakyat daripada negeri Sarawak, yang mempunyai perasaan simpati terhadap mereka itu, walaupun mungkin ada simpati ini, walaupun mereka itu salah—kalau didapati salah, salahlah—tetapi setidak-tidaknya saya berusaha memohon daripada pihak Kementerian Dalam Negeri supaya membuat penyiasatan yang rapi terhadap mereka itu dan juga terhadap apa yang telah berlaku di negeri Sarawak sebelum mereka ditangkap dan supaya memper-timbangkan mereka itu untuk dibebaskan daripada tahanan ISA di Kamunting.

Saya mengucapkan terima kasih bagi pihak yang tertentu di negeri Sarawak atas sambutan baik daripada pihak Kementerian Dalam Negeri apabila kita berusaha untuk berhubung dan berbincang dan atas kesanggupan mereka untuk meneliti dengan adil perkara ini, saya sekali lagi mengucapkan penghargaan kepada pihak Kerajaan, khususnya Kementerian Dalam Negeri atas kesanggupan mereka untuk bekerjasama dengan pihak kami apabila dihubungi sebelum ini dan insya Allah selepas ini.

Dengan itu, saya mengakhiri ucapan saya.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat Timbalan Menteri, sila jawab.

6.18 ptg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri (Dato' Megat Junid bin Megat Ayob): Tuan Pengerusi, saya mengambil kesempatan ini bagi pihak Yang Amat Berhormat Menteri Dalam Negeri, mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahH Yang Berhormat yang telah membangkitkan beberapa isu atau perkara di dalam perbahasan di peringkat Jawatankuasa Kementerian Dalam Negeri dan saya akan cuba menjawab seberapa yang terdaya.

Ahli Yang Berhormat dari Kota Setar telah mencadangkan supaya pemilihan anggota-anggota polis baru eloklah mempunyai kelayakan yang lebih tinggi.

Sebenarnya, sungguhpun kelayakan minima adalah rendah iaitu SRP tetapi lazimnya Polis Diraja Malaysia mengambil anggota-anggotanya yang berkelayakan lebih tinggi mengikut kebanyakan anggota baru PDRM hari ini adalah di antara kelulusan SPM sehinggalah yang berijazah.

Perkara-perkara ini akan diambil perhatian yang serius oleh Polis Diraja Malaysia untuk meningkatkan prestasi dan kewibawaan Polis Diraja. Ini termasuklah kursus-kursus khas, seminar-seminar, juga insentif-insentif yang dipcrlukan. Tentang pakaian pula terutama Polis Am, ini akan diambil perhatian.

Bersangkut-paut dengan PPH pula, saranan Yang Berhormat akan diambil perhatian oleh Kementerian Dalam Negeri, terutama dalam segi latihan, dalam hal mobility yang boleh menggunakan payung terjun apabila dikehendaki.

Wakil dari Rasah telah menimbulkan masalah kewibawaan pegawai-pegawai Penjara. Yang sebenarnya, satu jawatankuasa secara tidak rasmi telah pun ditubuhkan untuk mengkaji prestasi pegawai-pegawai Penjara, terutama yang ada kena mengena dengan dadah. Satu rumusan yang telah dibuat oleh Jawatankuasa ini yang mana kini sedang dilaksanakan oleh pihak Jabatan Penjara guna untuk meningkatkan prestasi kerja dan tugas bagi Jabatan Penjara.

Atas perkara yang dibawa oleh Ahli Yang Berhormat itu pihak Kementerian Dalam Negeri akan mengambil perhatian yang serius terutama dari segi sistem naik pangkat yang kononnya ada sistem pilih kasih dan juga rasuah. Ini akan diambil

perhatian yang serius oleh Kementerian Dalam Negeri.

Wakil dari Simunjan telah membawa perkara tentang beberapa orang rakyat Sarawak yang ditahan di bawah ISA baru-baru ini. Perkara ini telah saya jelaskan dengan panjang lebar di Dewan yang mulia ini semasa saya menjawab Soal Mulut. Juga saya telah menerangkan juga kepada wakil-wakil daripada rakyat Sarawak yang telah menemui saya dan juga beberapa pegawai saya di Kementerian tentang hal yang sebenarnya. Dengan itu, tidaklah saya mahu menambah apa-apa lagi atas perkara ini.

Bagaimanapun, pihak Kementerian Dalam Negeri dan juga Polis akan cuba sedaya-upaya berlaku adil dan saksama atas penahanan ini agar tidak wujud atau tidak timbul apa yang dikatakan penganiayaan terhadap pihak-pihak yang tertentu..

Tuan Pengerusi, dengan itu sekianlah sahaja ulasan-ulasan saya atas teguran yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Saya juga mohon maaf jika sekiranya ada mana-mana teguran yang tidak dapat atau tidak sempat saya jawab. Walau bagaimanapun, semua teguran yang dibangkitkan dalam sidang ini akan tetap diberi perhatian oleh Kementerian Dalam Negeri.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$76,014,700 untuk Maksud B.35; \$1,108,832,000 untuk Maksud B.36; \$46,349,400 untuk Maksud B.37; \$2,913,000 untuk Maksud B.38; \$37,242,000 untuk Maksud B.39; \$101,413,800 untuk Maksud B.40; \$27,727,100 untuk Maksud B.41; \$24,850,300 untuk Maksud B.42 dan \$2,474,600 untuk Maksud B.43 di bawah Kementerian Dalam Negeri jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$76,014,700 untuk Maksud B.35; \$1,108,832,000 untuk Maksud B.36; \$46,349,400 untuk Maksud B.37; \$2,913,000 untuk Maksud B.38; \$37,242,000 untuk Maksud B.39; \$101,413,800 untuk Maksud B.40; \$27,727,100 untuk Maksud B.41; \$24,850,300 untuk Maksud B.42 dan \$2,474,600 untuk Maksud B.43 diperintahkan jadi sebahagian daripada jadual.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$45,797,657 yang disebutkan dalam Maksud P.35; \$231,644,017 untuk Maksud P.36; \$5,234,000 untuk Maksud P.37; \$5,000,000 untuk Maksud P.39; \$25,300,000 untuk Maksud P.40; \$13,450,000 untuk Maksud P.41 dan \$3,725,010 untuk Maksud P.42 dalam Anggaran Pembangunan, 1989 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$45,797,657 yang disebutkan dalam Maksud P.35; \$231,644,017 untuk Maksud P.36; \$5,234,000 untuk Maksud P.37; \$5,000,000 untuk Maksud P.40; \$13,450,000 untuk Maksud P.41 dan \$3,725,010 untuk Maksud P.42 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan, 1989.

Maksud B.44 (Jadual)—

Maksud P.44 (Anggaran Pembangunan, 1989)—

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Bekalan B.44 dan Kepala Pembangunan P.44 di bawah Kementerian Penerangan terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat dari Sungai Petani.

6.25 *ptg.*

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad (Sungai Petani): Bismillahirrahmanirrahim. Saya mengucapkan banyak-banyak terima kasih kepada Tuan Pengerusi yang memberi peluang kepada saya untuk membahas di bawah Maksud Bekalan B.44 di bawah Kementerian Penerangan.

Saya ingin menyentuh Butiran 020000, Perkhidmatan Penyiaran di bawah Program/Aktiviti 020100 iaitu Rancangan.

Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh mengenai rancangan agama di dalam TV. Pada masa sekarang.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Muka surat, Yang Berhormat?

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad: muka surat 187, Butiran 020000, Perkhidmatan Penyiaran di bawah Program/Aktiviti 020100, Rancangan iaitu rancangan agama di dalam TV.

Kita bersyukur dan berterima kasih kerana pihak TV Malaysia menunjukkan dan mengadakan rancangan-rancangan agama lebih banyak daripada masa-masa yang lalu dan rancangan-rancangan sekarang ini nampaknya lebih teratur lagi. Walau bagaimanapun, rancangan-rancangan itu boleh diperbaiki lagi dan boleh dipereleakkan lagi kerana ada ruang-ruang yang boleh diperbaiki.

Pertama, saya mencadangkan supaya ceramah-ceramah agama itu tidak dibuat kepada penceramah-penceramah itu sahaja, ertinya penceramah seorang diri tetapi hendaklah dijemput 10 atau 15 orang peserta, mungkin boleh dapat daripada orang-orang luar yang datang ke bangunan TV atau ke bangunan Kementerian Penerangan dan hadir di dalam rancangan itu dan penceramah

itu memberi kuliah dan ceramahnya di hadapan orang. Jadi kita dapat tihat orang yang mendengar dan yang si penceramah pun boleh memberi ceramah lebih baik lagi daripada ianya memberi ceramah kosong, tidak ada sesiapa di depannya, cuma kamera sahaja.

Yang kedua ialah mengenai rancangan-rancangan yang berbentuk ilmu tauhid, ilmu kejadian. Jadi eloklah diperhidupkan rancangan-rancangan yang seumpama itu melalui pertunjukan filem-filem yang lain. Umpamanya, pertunjukan filem mengenai kehidupan ikan yang begitu anih, begitu cantik. Kehidupan

binatang-binatang liar di datam hutan.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat, duduk sebentar! Yang Berhormat boieh sambung esok.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

Timbalan Yang di Pertua (Tuan D. P. Vijandran): Ahli-ahli Yang Berhormat, masa sudah cukup. Dewan ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang esok, Selasa, 29-11-88.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.30 petang.

